



REKLAMA

PRACA DLA KOBIET W NIEMCZECH

Kon – Service GmbH
Zakres pracy – pakowanie słodczy
Praca przy taśmie
Dobre warunki hotelowe
dojazd i powrót autokarem
w zorganizowanej grupie
Umowa o pracę
NIEMYMAGANY JEZYK!

DZWOŃ : 607 108 850

RYPIN

Czujny nawet po służbie

Policjant w czasie wolnym od służby ujął nietrzeźwego kierowcę. Funkcjonariusz zwrócił uwagę na jadącego slalomem i bez świateł kierowcę motoroweru

➤ str. 2

WYWIAD

Będą lepsze ceny mleka?

W poprzednim wydaniu tygodnika CRY informowaliśmy o trudnej sytuacji rolników z Marianowa, którzy skarżą się na zbyt niskie ich zdaniem ceny skupu mleka

➤ str. 3

GMINA BRZUZE

Inwestują w drogi

W ostatnim numerze pisaliśmy o rozpoczętych inwestycjach drogowych. Podajemy szczegóły modernizacji dróg Kleszczyn-Małe Pole, Okonin-Obory oraz Ostrowite-Mościska

➤ str. 4

RYPIN/POWIAT

Seniorzy grali i śpiewali

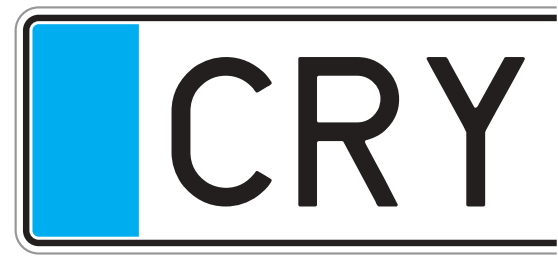
23 września w sali widowiskowej Rypińskiego Domu Kultury wystąpiły zespoły artystyczne seniorów. Muzyczne spotkanie zostało zorganizowane z okazji II Przeglądu Muzycznych zespołów Artystycznych „Do Re Mi Seniorsa”

➤ str. 5

TYGODNIK

REGIONU

RYPIŃSKIEGO



TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

1,99 zł (w tym 5% VAT), ISSN: 2450-1557, NR 39/2017 (108) CZWARTEK, 28 WRZEŚNIA 2017

Ludzie toną w błocie

GMINA SKRWILNO ➤ Mieszkańcy miejscowości Skudzawy narzekają na fatalny stan drogi gruntowej w kierunku Skrwilna. Sytuacji nie poprawia fakt, że jest to droga powiatowa



Tak wygląda droga powiatowa w miejscowości Skudzawy

W ostatnich dniach do naszej redakcji zgłosiła się mieszkanka wsi, która alarmuje, że sytuacja nie jest już trudna, a wręcz beznadziejna. Ludzie zmuszeni do poruszania się tą drogą muszą brodzić w błocie albo pokonywać ogromne kałuże. Przy wzmożonych opadach deszczu jest coraz gorzej.

– Piszę w imieniu mieszkańców mojej wsi. Proszę o publikację zdjęć, które przedstawiają stan naszej drogi. Mam nadzieję, że coś się zmieni, że ktoś się tym zainteresuje. Sytuacja kilkakrotnie była zgłaszana, jednak nikt do tej pory nie zareagował. Niejednokrotnie składaliśmy telefonicznie zażalenia, by coś z tym zrobić, jednak na-

dal mamy zero odzewu. Doskonale widać, że drogi są w fatalnym stanie i dalej tak się po prostu nie da funkcjonować – mówi nasza Czytelniczka. – Problemy są odkąd tylko pamiętam. W miarę możliwości mieszkańcy wsi starają się w jakiś sposób zasypać dziury, kałuże, jednak to jest jak walka z wiatrakami. Nikt spoza naszej wsi się tym nie interesuje, mimo obietnic.

Z zapytaniem o feralną drogę skontaktowaliśmy się z Zarzędem Dróg Powiatowych w Rypinie. Pracownica ZDP potwierdziła nam, że mieszkańcy dzwonili w sprawie drogi. Kłopot w tym, że to nie jest jedyny trakt gruntowy w zarządzie powiatu. – To jedna z kilku naszych

dróg gruntowych, łącznie mamy ich 8,5 km, m. in. w Czarni Małej, czy Zambrzycy. Robimy co możemy. Na te drogi wyjeżdża równiarka, co doraźnie poprawia ich stan. Faktycznie mieszkańcy u nas interweniowali, dzwonili. Znamy problem, ale ograniczają nas możliwości finansowe – usłyszeliśmy w poniedziałek w ZDP.

Swoim mieszkańcom pomóc chce samorząd gminny. W tym celu prowadzone są rozmowy ze starostwem. Pojawiło się więc światło w tunelu dla mieszkańców Skudzaw. – To jest odcinek drogi Skudzawy-Szucie-Skrwilno w ciągu drogi powiatowej. Problem jest nam znany od lat. Mimo, iż to nie nasza droga, chcemy zająć się jej częścią i wyremontować nawierzchnię. Mowa o odcinku o długości 1,7 km. Mamy projekt, być może uda się podjąć działania w przyszłym roku – mówi Dariusz Kolczyński, wójt gminy Skrwilno.

Cały odcinek problemowej drogi ma prawie 5 km długości, na ok. 1,6 km jest nawierzchnia asfaltowa, a więc ponad 3 km to trakt nieutwardzony. Być może w przyszłości mieszkańcy regionu doczekają się tam asfaltu, jednak przynajmniej do przyszłego roku muszą uzbroić się w... kalosze i cierpliwość.

(ak), fot. nadesłane

Region

Makabryczna śmierć

W miniony czwartek w lesie blisko miejscowości Rodzone spalił się samochód marki Renault. Strażacy znaleźli w środku zwłoki mężczyzny.



Do zdarzenia doszło w czwartkowe popołudnie. Państwowa Straż Pożarna otrzymała zgłoszenie, że w lesie blisko miejscowości Rodzone w gminie Radomin pali się auto marki Renault na rypińskich rejestracjach.

– W akcji wzięły udział trzy zastępy straży – mówi mł. bryg. Karol Cachnij, rzecznik prasowy Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu. – Po dojechaniu na miejsce okazało się, że w aucie znajdował się człowiek, ale nie da-

wał już oznak życia. Prawdopodobnie był to mężczyzna, mieszkaniec powiatu rypińskiego, jednak nie możemy stuprocentowo potwierdzić tej informacji.

Sprawę bada Komenda Powiatowa Policji w Golubiu-Dobrzyniu, pod nadzorem prokuratora. O wynikach śledztwa poinformujemy w kolejnym wydaniu naszego tygodnika.

Tomasz Błasziewicz
fot. nadesłane

Czujny nawet po służbie

RYPIN ▶ Policjant w czasie wolnym od służby ujął nietrzeźwego kierowcę. Funkcjonariusz zwrócił uwagę na jadącego slalomem i bez świateł kierowcę motoroweru



W minioną sobotę (23.09) około godziny 19.00 policjant zespołu ruchu drogowego rypińskiej komendy jadąc w czasie wolnym od służby, zauważył kierującego motorowerem, który poruszał się pod drogą bez oświetlenia. Chwiał się i jechał całą szerokością jezdni. W pewnym momencie motorowerzysta zjechał na stację paliw i próbował zatankować swój pojazd.

– Policjant podszedł do mężczyzny i od razu wyczuł od niego alkohol. Przedstawił się i okazał legitymację służbową. Jednocześnie wezwał mundurowych będących w służbie. Wówczas mężczyzna stał się agresywny. Dopiero wspólnie z przypadkowym świadkiem, który przyszedł pomóc funkcjonariuszowi obezwładnili agresora

i przekazali umundurowanym policjantom – mówi Dorota Rupińska z KPP Rypin.

Kierowcą motoroweru okazał się 39-letni mieszkaniec powiatu rypińskiego. Badanie jego stanu trzeźwości wykazało, że w organizmie miał prawie 2 promile alkoholu. Za swój czyn mężczyzna odpowie przed sądem. Grozi mu do 2 lat więzienia.

Najważniejsze jednak, że policjant wyeliminował z ruchu nietrzeźwego kierującego, co być może uchroniło jego i innych od tragedii. Na pochwałę zasługuje również mężczyzna, który nie był obojętny wobec tak nieodpowiedzialnego zachowania i pomógł funkcjonariuszowi.

(red)
fot. (ak)

Powiat

Ukradli akumulatory

Policjanci z Rypina przedstawili zarzuty dwóm mężczyznom podejrzanym o kradzież mienia. Byli nimi dwaj mieszkańcy powiatu rypińskiego w wieku 19 i 25 lat. Ich łupem padły dwa akumulatory.



W minionym tygodniu dyżurny rypińskiej policji otrzymał zgłoszenie o kradzieży dwóch akumulatorów, które zostały wymontowane z kombajnu zaparkowanego na posesji właściciela.

Wysłał tam kryminalnych, którzy przystąpili do swoich czynności. Policjanci znaleźli skradzione akumulatory, które leżały ukryte

w krzakach za pobliskim polem i oddali je właścicielowi.

Następnie mundurowi zbierali dowody w sprawie. Na ich podstawie oraz uzyskanych informacji wytypowali dwóch mężczyzn, których podejrzewali o tę kradzież i ich zatrzymali. Byli nimi dwaj mieszkańcy powiatu rypińskiego w wieku 19 i 25 lat. Mężczyźni już usłyszeli zarzuty dotyczące kradzieży mienia. Grozi im do 5 lat pozbawienia wolności.

(red), fot. KPP Rypin

Rypin

10 lat za narkotyki?

Rypińscy kryminalni zabezpieczyli marihuanę, tabletki ekstazy oraz grzyby psylocybinowe. Do wyjaśnienia sprawy zostali zatrzymani kobieta i mężczyzna, którzy usłyszeli zarzuty posiadania znacznej ilości środków odurzających i psychotropowych. Za to przestępstwo grozi im do 10 lat pozbawienia wolności.

Wszystko zaczęło się w środę (20.09) rano. Wtedy rypińscy kryminalni zapukali do drzwi mieszkania 19-latka z Rypina, aby je przeszukać. Wcześniej ustalili, że mężczyzna wraz ze swoją dziewczyną mogą posiadać narkotyki. Zastali tam wytypowanego mężczyznę oraz 20-letnią mieszkankę powiatu lipnowskiego. Podczas przeszukania mieszkania kryminalni znaleźli ukryte w różnych miejscach susz roślinny, tabletki oraz suszone grzyby.

– Wszystkie zabezpieczone substancje policjanci zważyli oraz poddali wstępnym testom, z których wynikało że są to marihuana w ilości 53 gramy, 46 sztuk tabletek ekstazy oraz 15

gramów grzybów psylocybinowych – mówi Dorota Rupińska z KPP Rypin.

Oboje zatrzymani trafili do policyjnego aresztu. Prokurator wszczął śledztwo w tej sprawie i na podstawie zgromadzonych przez policjantów dowodów przedstawił podejrzanym zarzut posiadania znacznej ilości środków odurzających i psychotropowych. Ponadto na wniosek policji zastosował wobec podejrzanym dozór policyjny oraz zakaz opuszczania kraju. Teraz grozi im kara do 10 lat pozbawienia wolności.

(red)

OGŁOSZENIE

Rewitalizacja w gminie Brzuze

Trwa opracowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Brzuze na lata 2017-2023. Prace mają na celu określenie priorytetowych działań zmierzających do poprawy warunków życia na terenach wymagających szczególnego wsparcia. Aby wskazać tereny i aspekty życia mieszkańców, które powinny być poddane rewitalizacji, w gminie przeprowadzane są konsultacje społeczne oraz pozyskiwane informacje i uwagi od mieszkańców gminy. Udział w konsultacjach możliwy jest poprzez aktywne uczestnictwo w spotkaniach oraz przekazywanie propozycji w formie elektronicznej, papierowej lub ustnej bezpośrednio w Urzędzie Gminy Brzuze.

Na podstawie obowiązujących unormowań prawnych należy wyjaśnić, że obszar zdegradowany to przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne. Rewitalizacja z kolei oznacza proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Prowadzona jest w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowana terytorialnie, prowadzona na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

– Gmina Brzuze w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 pozyskała środki na opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Brzuze, którego posiadanie umożliwi w przyszłości aplikowanie o środki unijne przeznaczone na rozwój wskazanych obszarów, podniesienie jakości życia mieszkańców, a także rozwiązywanie problemów społecznych istniejących na obszarze Gminy. Zapraszam mieszkańców do uczestnictwa w tym niełatwym, ale wartościowym i przyszłościowym projekcie – powiedział wójt Jan Koprowski.

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Wojciech Kwiatkowski

Dział reklamy:
tel. (56) 493 41 50
e-mail: reklama@wpr.info.pl
Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

KUJAWSKO-POMORSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY

PRAWO 5-LETNIE JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE uprawniające do podjęcia aplikacji prawniczych
STUDIA MAGISTERSKIE I LICENCJACKIE:
EKONOMIA ogólna, przedsiębiorstw, handel międzynarodowy, analityka rynków finansowych, zarządzanie sprzedażą, marketing i PR w biznesie, rachunkowość przedsiębiorstw i finanse, zarządzanie kadrami i doradztwo personalne, prawo w biznesie, bankowość i doradztwo finansowe, zarządzanie firmą międzynarodową, psychologia w biznesie i in.
FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ
PEDAGOGIKA przedszkolna i wczesnoszkolna do wyboru z j. obcym (nauczycielska), opiekuńczo-wychowawcza, resocjalizacja z pedagogiką penitencjarną, psychopedagogika, rewalidacyjna - oligofrenopedagogika, wych. obronne i in.
ADMINISTRACJA samorządowa, publiczna, skarbową, w służbie zdrowia, w organach wymiaru sprawiedliwości, bezpieczeństwo publiczne, adm. i obrót nieruchomościami, organizacja i zarządzanie w administracji, polityka resocjalizacyjna i in.
PRACA SOCJALNA
FILOLOGIA angielska, hiszpańska, germańska, rosyjska, lingwistyka stosowana
STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

STUDIA INŻYNIERSKIE:
BUDOWNICTWO ogólne, energooszczędne, rewitalizacja obiektów budowlanych, budownictwo drogowe, technologia i organizacja budownictwa
GEODEZJA I KARTOGRAFIA ogólna, geoinformatyka
INFORMATYKA w usługach finansowych, teleinformatyka, grafika komputerowa, sieci komputerowe i bezpieczeństwo systemów, systemy baz danych, inżynieria oprogramowania, technologie Internetowe, inżynieria obrazu i dźwięku
STUDIA PODYPLOMOWE

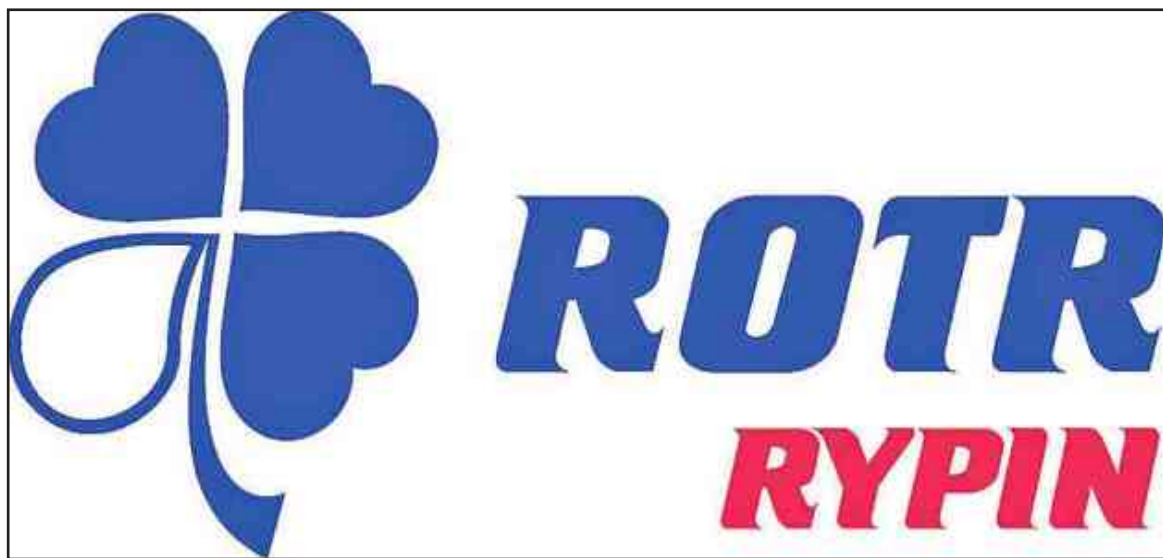
Zapisz się na studia
do 30 września
i weź udział w losowaniu
atrakcyjnych nagród
m.in. LAPTOPA

Zniżki rodzinne
konkurencyjne czesne
stypendia

ul. Toruńska 55 ☎ 52 322 0 322 ☎ 500 149 149 rekrutacja@kpsw.edu.pl

Doczekają się lepszych cen mleka?

RYPIN/POWIAT ▶ W poprzednim wydaniu tygodnika CRY informowaliśmy o trudnej sytuacji rolników z Marianowa, którzy skarżą się na zbyt niskie ich zdaniem ceny skupu mleka. Czy taka tendencja może się odwrócić, a dla lokalnych producentów przyjdą lepsze czasy? Z prezesem Spółdzielni Mleczarskiej ROTR w Rypinie Mariuszem Trojakowskim rozmawiał Andrzej Korpalski



– **Z czego wynika nagła zwyżka cen masła, ewentualnie także innych wyrobów mlecznych w tym roku?**

– Po pierwsze w ostatnim okresie na rynkach odnotowano zwiększone spożycie masła przy spadającym udziale produktów masłopodobnych. Rośnie więc popyt, a handlowcy to wykorzystują. Po drugie jako przetwórcy nie mamy wpływu na marżę, na cenę zbytu. Sprzedajemy nasze wyroby (spieniamy mleko kupowane od rolników) za ceny, za jakie rynek chce od nas kupować. To handlowcy, spekulanci dyktują warunki. Po trzecie produkty białkowe mają obecnie najgorsze od wielu lat spienienie, więc wszyscy w Polsce i Europie wolą zajmować się tłuszczami niż białkami. Poziom cen za białko jest poniżej cen interwencji.

– **Skoro produkty znacznie drożeją, dlaczego cena mleka skupowanego od rolników nie wzrasta?**

– Sytuacja na rynku czasami pozwala na wzrost cen, tak się dzieje również u nas od kilku miesięcy. Jednak nie są to wzrosty, jakich by sobie wszyscy życzyli. Na pewno nie będzie to nigdy skala jak impulsywne wzrosty cen masła z jakimi mamy teraz do czynienia. To co możemy zarobić na tłuszczu (obecnie dobre ceny na rynku), musi wystarczyć, aby pokryć dziurę powstającą na spienianiu białka. A na białko popytu zbyt wielkiego nie ma. Jeśli rynek odwróci się od masła, a nadal nie będzie dobrego spienienia na białko, to nagle znajdziemy się w czarnej dziurze. Takie sytuacje trzeba przewidywać.

– **Gospodarze twierdzą, że cena jest niekorzystna i produkcja im się nie opłaca.**

– Opłacalność produkcji bywa

różna i zależy od indywidualnych warunków produkcji (kto jak i na jaką skalę produkuje mleko i jakiej jest ono jakości).

– **Czy jest szansa, że tendencja na rynku się zmieni?**

– Taka szansa zawsze istnieje. Trzeba jednak wiedzieć, że na rynku funkcjonuje spora grupa spekulantów, handlarzy, którzy rano kupują mleko, a po południu sprzedają je bezpośrednio lub przez pośredników do Niemiec. Nasza mleczarnia nie może tak postępować, mamy zobowiązania kontraktowe wobec rolników, odbiorców rynkowych. Musielibyśmy rzucić nasze prawie stuletnie podejście do mleczarstwa, zaryzykować i zająć się przerzutami mleka. Tyle że w ten sposób znikniemy z rynku, załoga – ludzie nie będą potrzebni, a po spekulacjach może zostać niewiele.

– **Czy mleczarnię stać na płacenie większej stawki rolnikom?**

– Odpowiedź będzie jasna dla każdego, kto spojrzy na te wyliczenia: w kosztach funkcjonowania mleczarni aż 73% to zapłata rolnikom za dostarczone mleko, kolejne 17% to materiały bezpośrednie (m. in. opakowania jednostkowe i zbiorowe), a 9% to koszty poza surowcowe i poza materiałowe, a więc pracownicy, koszty zapłacowe, energia, woda, ciepło, handel, reklama itp.). Co zostaje jako pole manewru? Jeden procent. Bardzo bym chciał płacić więcej, ale muszę mieć pewność, że sytuacja na rynku utrzyma się. Czy konsument nie odwróci się za chwilę od masła? Czy tłuszcze nadal będą w dobrej cenie? Co stanie się z wartościami białka? Nie mogę obiecać lepszych cen skupu, a za 3 tygodnie drastycznie je ciąć. W tym zakresie potrzebna jest duża ostrożność i odpowie-

dzialność za decyzje. Planujemy podnoszenie ceny po spełnieniu omówionych we wcześniejszych pytaniach uwarunkowań.

– **Czy jeśli rolnicy będą chcieli się spotkać, by omawiać problemowe kwestie cen mleka, do takiego spotkania z zarządem dojdzie?**

– Każdy członek spółdzielni, bez ograniczeń ma dostęp do zarządu spółdzielni – nie ma wyznaczonych dni ani godzin, a mój telefon jest powszechnie dostępny. Każdy członek może przedłożyć wszystkie tematy ważne dla siebie oraz zapytać o zagadnienia związane z działaniami spółdzielni. Nie ma w tej kwestii żadnych ograniczeń. Poza tym zarząd spółdzielni organizuje systematyczne spotkania z członkami, na których przedkłada sprawozdania z bieżącej działalności, ale również objaśnia zagrożenia jakie na nas czekają w przyszłości.

– **Czy państwa firma monitoruje rynek, próbuje rozmawiać z rolnikami, czy możliwy w tym trudnym czasie jest kompromis?**

– Zarząd spółdzielni monitoruje i analizuje rynki na bieżąco i z wielką uwagą. Korzystamy przy tym z wielu różnorodnych narzędzi analitycznych, a nie tylko z tego co „ludzie mówią” lub piszą. Zapewniam, że tę sferę zarządzania mleczarnią traktujemy niezwykle poważnie, a podejmowane przez zarząd decyzje są kompromisem tego co można z tym na co pozwala sytuacja rynkowa. Zawsze jednak są one rozsądne i odpowiedzialne.

– **Czy prawdą jest, że część (ew. kilku) dostawców mleka odešla ze spółdzielni, zmieniając odbiorcę? Jeśli tak, czy jest to problem dla ROTR?**

– Zmiany w składzie i lic-

bie członków (rotacja członków) to zjawisko naturalne, dlatego że nasza spółdzielnia jest organizacją otwartą i każdy, kto tylko zechce akceptować jej reguły może do niej przystąpić, ale w odwrotnej sytuacji również może z niej wystąpić. Te procesy mają miejsce nie tylko w racji wyboru i oceny warunków współpracy, ale również w racji wymiany pokoleniowej – to zjawisko teraz właśnie ma miejsce w wielu gospodarstwach. Nie możemy tu mówić o problemie, bo czy to będzie bilans dodatni czy ujemny, niezmiennie od prawie 100 lat, naszym zadaniem jest skupować mleko od rolników, którzy nam zaufali (bez względu na ich liczebność), przetwarzać i sprzedawać z jak najlepszym spienieniem. Bo tylko z tego biorą

się pieniądze, którymi możemy płacić za mleko. Innej drogi nie ma. Po to ROTR został stworzony w 1926 roku. Żeby móc uczciwie realizować to zadanie, planujemy działania spółdzielni, uwzględniając wszystkie zjawiska rynkowe, ale w długiej perspektywie czasu. Nie ufajmy krótkotrwałym tendencjom. Działalność gospodarczą ROTR oparliśmy na dobrej jakości, tradycji i autentyczności. Cieszy nas, że konsumenci zachynają poszukiwać prawdziwych produktów i jeśli ten trend będzie trwał, to widzimy w tym szansę dla spółdzielni i członków z nią związanych.

– **Dziękuję za rozmowę.**
– Dziękuję.

Fot. materiały prasowe
ROTR Rypin
REKLAMA



W związku z rozwojem firmy poszukujemy osoby na stanowisko:

SPAWACZ

Osoba zatrudniona na rekrutowanym stanowisku będzie odpowiedzialna za:

- Wykonywanie prac spawalniczych metodą TIG
- Proste prace ślusarskie (cięcie/szlifowanie/wiercenie)

Wymagania:

- Doświadczenie na stanowisku spawacza lub podobnym
- Wysoka motywacja do podjęcia pracy
- Zaangażowanie w powierzone obowiązki
- Umiejętność pracy w grupie
- Gotowość podjęcia pracy od zaraz

Oferujemy:

- Stabilność zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę
- Przyjazną atmosferę
- Możliwość rozwoju zawodowego
- Atrakcyjne wynagrodzenie

Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem 694-168-958

lub w głównej siedzibie firmy w Kowalewie Pomorskim przy ul. Chopina 35.

Aplikacje można składać również pod adresem e-mail: gramar@op.pl

wipoż Brodnica
CENTRUM
BHP i PPOŻ
Gazy Techniczne - Nadruki na odzież
Duży wybór towaru dostępny od ręki
ul. Czarnieckiego 6 | Pn - Pt 8.00 - 16.00
tel./fax 56 697 41 31 | www.wipoz.pl

Inwestują w drogi

GMINA BRZUZE ➤ W ostatnim numerze informowaliśmy o rozpoczętych inwestycjach drogowych. Podajemy szczegóły modernizacji dróg Kleszczyn-Małe Pole, Okonin-Obory oraz Ostrowite-Mościska

Remont drogi prowadzącej z Kleszczyna do Małego Pola rozpoczął się w tym miesiącu. Długość przebudowywanego odcinka to 500 m. Nawierzchnia będzie się składać z dwóch warstw bitumicznych o szerokości 5 m. W ramach inwestycji wykonane zostaną zjazdy na pola i skrzyżowania z drogami lokalnymi. Na cel przebudowy gmina otrzymała dotację z urzędu marszałkowskiego. Jej wysokość wynosi 50% wartości prac. Całkowity koszt inwestycji to ok. 300 tys. zł.

– Jest to kontynuacja inwestycji umożliwiająca połączenie części Kleszczyna z Żałem, gdzie znajduje się siedziba parafii, sklepy, obiekty kultury i węzeł komunikacyjny w kierunku Rypina, Nadroża, Radzyna i Piskorzyna. Droga będzie miała duże znaczenie dla ruchu lokalnego. Umożliwi rozbudowę kolejnych odcinków w kierunku Studzianki, Brzuzego i Piskorzyna, które gmina będzie kontynuować już w 2018 roku, czyli za kilka miesięcy – mówi wójt gminy Jan Koprowski. – Realizacja

jest możliwa dzięki poszerzeniu pasa drogowego. Część gruntów na ten cel właściciele przekazali nieodpłatnie, co zasługuje na szczególne podkreślenie. Jest to też powód jeszcze większych starań samorządu gminy, by skomunikować z innymi miejscowościami tę pozbawioną dotychczas drogi utwardzonej część Kleszczyna, położoną nad pięknym jeziorem i pomiędzy unikatowymi na skalę regionu zabytkami architektury i archeologicznymi.

Rozpoczęty jest też pierwszy etap przebudowy drogi Okonin-Obory o długości 900 m. Zaplanowana jest dalsza część przebudowy następnego, 400-metrowego odcinka tej trasy. W celu połączenia Okonina z Oborami utwardzoną drogą gminną podejmowana jest współpraca z gminą Zbójno, ponieważ w tam znajduje się ok. 200-metrowy końcowy odcinek. Koszt tej inwestycji wynosi ok. 120 tys. zł. Niestety ze względu na pogodę remont jest utrudniony.

– Tegoroczna aura nie sprzyja kontynuacji prac. Podobna sy-

tuacja ma miejsce przy budowie drogi Kleszczyn-Małe Pole. Duże opady deszczu mogą opóźnić prace, których zakończenie przewidzieliśmy na pierwszą połowę października. Trwa przygotowanie podbudowy, od której zależy trwałość drogi. Sądzę, że na początku października uda się ułożyć dwie warstwy masy bitumicznej i dokończyć prace odwodnieniowe – dodaje Koprowski.

Samorząd gminy złożył wniosek do wojewody kujawsko-pomorskiego o kolejne dofinansowanie na przyszły rok. Dotyczyć ma ono przebudowy drogi z Ostrowitego do Mościsk. Będzie to kontynuacja prac już wcześniej rozpoczętych, obejmie odcinek o długości prawie 2 km. Nawierzchnia będzie mieć 5 m szerokości. Mają też powstać skrzyżowania, zjazdy, chodnik, przejście dla pieszych i oświetlenie. Do tej pory na drodze nastąpiły poprawki dotyczące szerokości i ogólnego położenia.

Daria Szpejenkowska
Fot. Nadesłane

Gmina Brzuze

Doczekają się własnej świetlicy

Mieszkańcy Kleszczyna będą mieli do dyspozycji świetlicę wiejską. Prace budowlane są w toku.



Kleszczyn jest jedyną miejscowością w gminie, która obecnie nie ma własnej świetlicy. Wcześniejszy budynek został sprzedany na potrzeby działalności gospodarczej. Z tego powodu w ubiegłym roku gmina przystąpiła do przygotowania projektu nowej świetlicy. Trwały one już wcześniej, bo w 2014 roku samorząd kupił działkę o powierzchni około 0,6 ha, która miała być wykorzystana na potrzeby sołectwa.

– Działka jest dobrze położona, w centrum sołectwa, przy dro-

dze powiatowej. W pobliżu znajdowały się media. Teren był mniej przydatny na działalność rolniczą, za to świetnie nadaje się do zagospodarowania rekreacyjnego, ma walory przyrodnicze i krajobrazowe. Na działce znajduje się zadrzewienie i staw, które wymagają zagospodarowania – mówi wójt Jan Koprowski.

Budowa już trwa, na ten rok jest przewidziany stan surowy otwarty budynku. Wykorzystane zostały środki ze sprzedaży poprzedniego obiektu i z funduszu

sołectkiego. Na przyszłość będzie konieczne pozyskanie również innych pieniędzy.

– Obecnie oczekujemy na montaż wieży i pokrycia dachowego – dodaje wójt gminy.

Zagospodarowanie działki w Kleszczynie wpisuje się w gminny program rozwoju skwerów, terenów rekreacyjnych, kąpielisk i świetlic w poszczególnych miejscowościach.

Daria Szpejenkowska
fot. nadesłane



Rypin

Wygrały dwa projekty

W poniedziałek 26 września magistrat ogłosił wyniki głosowania w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Mieszkańcy Rypina mogli głosować w dniach 9 – 18 września na sześć projektów. Do rozdisponowania było 250 tys. zł. Po raz drugi pomysły można było poprzeć nie tylko w punktach do głosowania, ale także za pomocą specjalnej strony internetowej. Wystarczyło jedynie wybrać projekt, podać kilka danych i wysłać sms. Później głosy weryfikowała komisja w składzie: Monika Kalinowska, Tomasz Kosiński, Marcin Kowalczyk, Sławomir Kryszczuk i Jarosław Nowak.

W głosowaniu najlepszy okazał się projekt „Miasteczko ruchu drogowego”, który zyskał poparcie 435 mieszkańców. Pomysł zakłada stworzenie miejsca, które ma przygotowywać dzieci do bezpiecznego korzystania z dróg. Uczestnicy nauczą się poruszania po drogach w charakterze pieszych oraz kierujących pojazdami jednośladowymi. Plac manewrowy usytuowany będzie pomiędzy boiskiem orlik a budynkiem SP nr 3 i zostanie udostępniony dla wszystkich mieszkańców miasta.

Długość placu zaplanowano na 35 zaś szerokość na 20 m.

Realizacji doczeka się także projekt „Taniec, muzyka, pasja – Dziecięco-Młodzieżowa Grupa Estradowa i Sorry Boys promują Rypin”, który zgromadził 257 głosów. Ten pomysł polega na zrealizowaniu trzech teledysków taneczno-muzycznych z Dziecięco-Młodzieżową Grupą Estradową, zespołem Sorry Boys i grupą Uwolnij Muzykę. Na nagranie złożą się utwory zarejestrowane na żywo, w przestrzeni miejskiej Rypina. Koncepcja polega na połączeniu muzyki (Sorry Boys), tańca (D-M Grupa Estradowa) i formy wizualnej (Uwolnij Muzykę). Po montażu obrazu i dźwięku, filmy będą publikowane w internecie, w 2018 roku.

Na liście rezerwowej znalazły się kolejne pomysły: „Prehistoria Park” (247 głosów), „Siłownia zewnętrzna przy LO” (211 głosów), „ROBORYPIN – to nasza przyszłość” (200 głosów) oraz „Nowoczesny Plac Zabaw” (147 głosów).

(red)

Seniorzy grali i śpiewali

RYPIN/POWIAT ➤ 23 września w sali widowiskowej Rypińskiego Domu Kultury wystąpiły zespoły artystyczne seniorów. Muzyczne spotkanie zostało zorganizowane z okazji II Przeglądu Muzycznych zespołów Artystycznych „Do Re Mi Seniora”



Seniorki w ludowych przebraniach

W drugiej edycji przeglądu wzięło udział 10 zespołów z Włocławka, Wagańca, Golubia-Dobrzyń, czy Zbiczna. Wystąpiły również grupy z naszego powiatu: „Wrzosey” i „Srebrny Włos” z Rypina oraz „Skrwilenianki” ze Skrwilna. Artyści zadbali o dobrą rozrywkę. Jury przewodniczył profesor Wenancjusz Kurzawa, emerytowany wykładowca Akademii Muzycznych w Polsce i zagranicą, wirtuoz kontrabas, przyjaciel wszystkich seniorów. W składzie jury byli także dyrektor RDK Grzegorz Ziomek oraz kierownik ds. artystycznych

i organizacyjnych RDK Justyna Motylewska.

W repertuarze zespołów były występy wokalne, taneczne, a nawet humorystyczne scenki. W przerwie uczestnicy korzystali z wolnej przestrzeni i ruszyli do tańca. Sędziowie mieli wybrać zwycięzcę przeglądu, jednak ich decyzją na wyróżnienie zasłużyły wszystkie zespoły. Podczas gali zakończenia jurorzy podsumowali tegoroczne występy. Burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, przewodniczący komisji kultury RM Paweł Sobierajski oraz przewod-

nicząca komisji oświaty Barbara Górecka wręczyli przedstawicielom grup piękne ceramiczne statuetki wykonane przez Karolinę Meller.

– Dziękuję, że wychodząc do ludzi, podtrzymujecie tradycję, że nie kłócicie się między sobą. Kultura to jest nasz cel i to, żeby nasze tradycje i nasze wielkie osiągnięcia w tej dziedzinie nie zniknęły. Ja do was też należę – przemawiał do zebranych na koniec Wenancjusz Kurzawa.

Tekst i fot.

Daria Szejniewska



Występ taneczny



Tańce podczas przerwy



Kabaretowa scenka



Jury przeglądu: Justyna Motylewska, Grzegorz Ziomek i Wenancjusz Kurzawa

REKLAMA

Ul. Wiejska 12

Brodnica (naprzeciwko Szpitala)

PN.-PT.: 9:00-17:00
SOB. 9:00-13:00

WWW.STOLKAR.PL

MEBLE KUCHENNE •
MEBLE ŁAZIENKOWE •
SZAFY PRZESUWNE

Uroczyście u seniorów

RYPIN ➤ W minioną sobotę Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów z Rypina zorganizował spotkanie z okazji Dnia Seniora. Były kwiaty, gratulacje i dyplomy



Pamiątkowe zdjęcie nagrodzonych

W wyjątkowej uroczystości wzięli udział liczni goście, sympatycy związku oraz przedstawiciele władz samorządowych. Nie zabrakło miłych słów podziękowań i głośniego „Sto lat”.

– Chyle przed wami czoła, że w waszym wieku potraficie się tak dobrze bawić – mówi starosta Zbigniew Zgórzyński. Zamiast kapci i telewizora, zbieracie się i organizujecie uroczystości.

W imieniu nieobecnego prezesa związku życzenia seniorom złożyła jego małżonka Jadwiga

Dąbrowska. – Zdrowie nie pozwoliło mężowi uczestniczyć w dzisiejszej imprezie. Myślami jest jednak z nami i wszystkim seniorom życzy wszystkiego najlepszego.

Szczególnym momentem było wręczenie odznaczeń i wyróżnień związkowych. Po zakończeniu części oficjalnej przyszedł czas na zabawę przy muzyce zespołu Liberta z Rypina. Sobotnia uroczystość wywołała wśród seniorów wiele pozytywnych emocji. W spotkaniu uczestniczyli

również przyjezdni.

– W naszym wieku nie wolno się poddawać – przyznaje Anna Olszewska, seniorka z Golubia-Dobrzynia. – Należąc do związku, aktywnie uczestniczę w wielu organizowanych wyjazdach i imprezach. – Dzisiejszą imprezę uważam za bardzo udaną.

W zabawie trwającej do późnych godzin nocnych uczestniczyło ponad 100 seniorów.

Tekst i fot.
Adam Wojtalewicz



Humory dopisywały gościom



Honorową Złotą Odznakę otrzymał m. in. burmistrz Paweł Grzybowski



Obchody Dnia Seniora uświetnił swoim występem Chór Skowronki



Parkiet szybko zapełnił się tańczącymi parami



Nie zabrakło tortu

Niewidomi świętowali

RYPIN ➤ 21 września osoby niewidome i słabo widzące z powiatu rypińskiego obchodzili Dzień Białej Laski



Uroczystość zorganizowało rypińskie Koło Polskiego Związku Niewidomych.

– Dzisiejsze spotkanie służy integracji naszego środowiska – przyznała podczas uroczystości prezes Zofia Zalewska. – W ciągu roku dla członków naszego Koła organizujemy wiele spotkań integracyjnych z okazji różnych świąt czy innych okoliczności. W maju dwanaście osób uczestniczyło w wyjeździe rekreacyjno-turystycznym do Mielna. Przygotowujemy również na koniec roku drobne upominki dla naszych

członków, których fundatorem są rypińskie zakłady pracy.

Podczas spotkania nie zabrakło życzeń od samorządowców i zapewnień o dalszym wsparciu.

– Dzień Białej Laski jest znakomitą okazją, by państwu pogratulować aktywności – mówi burmistrz Paweł Grzybowski. – Dobrze, że osoby, które mają problemy ze wzrokiem, mogą dzięki wam realizować swoje pasje. – Życzę zdrowia, pomyślności i nieustającego uśmiechu.

Wśród zaproszonych gości w spotkaniu uczestniczyli tak-

że m. in.: przedstawiciele GOPS-u w Wąpielsku, członkowie klubu seniora Srebrny Włos, panie z KGW w Przywitowie oraz osoby zrzeszone w kołach PZN w Brodnicy, Inowrocławiu i Wąbrzeźnie. Podczas uroczystości nie zapomniano również o tych, którzy odeszli. Ich pamięć uczczono chwilą ciszy. Po części oficjalnej obchodów przyszedł czas na poczęstunek i zabawę taneczną. Obecnie rypińskie Koło PZN liczy 64 członków, w tym troje członków podopiecznych.

Adam Wojtalewicz
fot. (aw) i UM Rypin



Siła europejskiej różnorodności

RYPIN ▶ W poniedziałek 26 września rypińscy gimnazjaliści i uczniowie Liceum Plastycznego przygotowali akademię z okazji Europejskiego Dnia Języków. Święto było okazją do przypomnienia, jak ważna jest znajomość języków obcych, ale i rozmaitych kultur



Gimnazjaliści i uczniowie Liceum Plastycznego przygotowali okolicznościową akademię

Europejski Dzień Języków jest obchodzony 26 września. Celem przedsięwzięcia, ustanowionego z inicjatywy Rady Europy w 2001 roku, jest świętowanie językowej różnorodności w Europie i propagowanie wśród obywateli znajomości większej liczby języków. W Polsce oraz innych krajach UE odbywają się akcje, które mają zachęcić społeczeństwo do uczenia się nowego języka lub podnoszenia znajomości języków, które już znają. W święto od lat aktywnie włącza się miejskie gimnazjum i LP przy ul. Sportowej.

– Uczenie się języków pomaga nie tylko w porozumieniu między ludźmi, ale przyczynia się także do przełamywania barier intelektualnych – mówi anglistka Marta Żołnowska. – Tradycją mojej szkoły stały się już przedstawienia z okazji Dnia Języków Obcych, organizowane z inicjatywy mojej i moich koleżanek uczących języków obcych. W pracę angażujemy chętnych gimnazjalistów i licealistów. Wraz z nimi przygotowujemy dekorację i dbamy o odpowiednie rekwizyty. Po wielu próbach, które odbywają się w miłej i we-

sołej atmosferze, efekty naszej pracy prezentujemy całej społeczności szkolnej.

W poniedziałek młodzież miała okazję obejrzeć scenki rodzajowe w językach nauczanych w szkole, zachęcające do nauki języków i pokazujące jakie korzyści daje nam ich znajomość. Przedstawienie uświetniły występy wokalne uczniów, przygotowanych przez Klaudję Kuźmińską, którzy zaprezentowali popularne piosenki w języku angielskim.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz



Uczniowie przygotowali akademię pod opieką anglistki Marty Żołnowskiej



Pojawiły się występy wokalne



Nie brakowało też zabawnych, życiowych scenek



Publiczność usłyszała, w jaki sposób porozumiewać się w sytuacjach formalnych



W Europejski Dzień Języków aktywnie włączyła się społeczność szkolna

Wystartował sezon przeziębień

ZDROWIE ▶ Przeziębiamy się najczęściej wtedy, gdy mamy obniżoną odporność. Może to być efekt nieprawidłowej diety, niedostatecznej ilości snu, stresu czy braku aktywności fizycznej. Jak sobie radzić z przeziębieniem i jak odróżnić je od grypy?

Do zakażenia dochodzi najczęściej drogą kropelkową i poprzez kontakt z chorą osobą, np. w autobusie, szkole czy miejscu pracy. Choroba rozwija się stopniowo, po 2-3 dniach pojawiają się pierwsze objawy. Przeziębienie trwa około tygodnia, z czego pierwsze dni to tzw. faza ostra, później objawy ulegają osłabieniu.

Do charakterystycznych objawów przeziębienia zaliczamy: podwyższoną temperaturę ciała, obfity, wodnisty katar, ból i drapanie w gardle, uczucie ogólnego rozbicia, ból głowy.

CZY WIESZ, ŻE...

osoby, które śpią mniej niż 7 godzin dziennie zapadają na choroby wirusowe trzy razy częściej niż osoby śpiące co najmniej 8 godzin na dobę.

Przeziębienie w ciąży

Ciężarne mają niższą odporność i są przez to bardziej narażone na infekcje. Na szczęście zwykłe przeziębienie nie zagraża dziecku. Pilnej konsultacji lekarskiej wymagają przypadki, w których do objawów przeziębienia dołączają inne np. długotrwała, wysoka gorączka, biegunka czy kaszel, który nie ustępuje pomimo leczenia.

Kobiety w ciąży nie mogą przyjmować żadnych leków bez porozumienia z lekarzem.

Przeziębienie u dzieci

Niemowlęta i dzieci są szczególnie podatne na zarażenia wirusowe. Dużo częściej przeziębiamy się i zapadają na inne choroby wirusowe niż dorośli. Przebieg przeziębienia u dziecka jest podobny jak u dorosłego. Powszechnie występującymi objawami są gorączka, katar, ból gardła. Jeśli występuje gorączka, można zastosować chłodne okłady na głowę lub podać dziecku łagodne preparaty przeciwgorączkowe – u niemowląt i małych dzieci najlepiej w czopkach lub syropie. U starszych dzieci możemy zastosować w razie potrzeby tabletki lub kapsułki ze środkami przeciwbólowymi i przeciwgorączkowymi.

Za najbezpieczniejsze dla dzieci uznaje się preparaty zawierające paracetamol. Ulgę zatłakany nos przyniosą natomiast ziołowe inhalacje i krople do nosa odpowiednie dla wieku.

Dzieciom do 12 roku życia nie wolno podawać preparatów zawierających kwas acetylosalicylowy (aspiryna, polopiryna),



ze względu na ryzyko wystąpienia groźnego dla życia zespołu Reye'a.

Jak pokonać przeziębienie?

Przeziębienie jest infekcją, z którą możemy poradzić sobie sami, jeśli jej przebieg jest łagodny. Nie istnieje jeden skuteczny lek, zakażenie leczy się objawowo. Ważne jest, aby zacząć od pierwszego dnia infekcji. To pomoże złagodzić objawy i szybciej zwalczyć chorobę.

Do leków najczęściej stosowanych w terapii przeziębienia możemy zaliczyć:

- środki przeciwbólowe i obniżające gorączkę – najpopularniejsze to np. ibuprofen, paracetamol, kwas acetylosalicylowy (aspiryna),
- środki zmniejszające wydzielanie kataru i obkurczające

błonę śluzową nosa – preparaty z pseudoefedryną lub fenylefryną; miejscowo aerozole z ksylometazoliną lub oksymetazoliną,

- preparaty przeciwkaszlowe – np. kodeina, dekstrometorfan,
- preparaty złożone – najczęściej zawierają w swoim składzie środki przeciwgorączkowe i zmniejszające wydzielanie kataru lub przeciwkaszlowe.

Konsultacja z lekarzem jest niezbędna, jeśli: gorączka trwa dłużej niż 3 dni; katar trwa dłużej niż 7 dni; występuje ból zatok lub ucha; w kącikach oczu pojawia się ropna wydzielina.

Przeziębienie czy grypa?

Grypa jest chorobą o wiele poważniejszą niż przeziębienie, a mimo to często z nim myloną, ze względu na podobne objawy

w początkowym okresie. Infekcja jest wywołwana przez wirusa grypy, który często ulega mutacjom antygenowym i co sezon powoduje nowe epidemie. W Polsce najczęściej przypadków zachorowań na grypę odnotowuje się jesienią oraz wczesną wiosną.

Zarówno grypa, jak i przeziębienie są wywoływane przez wirusy i przenoszą się drogą kropelkową. To jednak ich jedne cechy wspólne. Warto więc wiedzieć, czym charakteryzują się obie choroby, byśmy mogli je prawidłowo rozpoznać i właściwie leczyć.

Rozpoznanie i leczenie grypy

Jeżeli podejrzewamy u siebie grypę, powinniśmy niezwłocznie udać się do lekarza, który na podstawie odpowied-

nich badań i przeprowadzonego wywiadu ustali właściwy sposób leczenia. Niekiedy dla potwierdzenia rozpoznania wymagany jest test diagnostyczny na podstawie materiału biologicznego, pobranego od pacjenta. Zwykle jest to wymaz z nosa lub gardła. Jeśli zostanie stwierdzona obecność wirusa, stanowi to ostateczne potwierdzenie zakażenia. Grypę leczy się głównie objawowo, a więc poprzez łagodzenie i zwalczanie objawów. Poza tym istnieją także preparaty działające bezpośrednio na samego wirusa. Zaliczają się do nich: amantadyna, rymantadyna, zanamivir oraz oseltamivir. Są to jednak leki o silnym działaniu i mogą nieść ze sobą skutki uboczne, dlatego są zapisywane przez lekarza jedynie w szczególnych przypadkach. Do zwalczania gorączki i bólu, podobnie jak w przypadku przeziębienia, możemy użyć popularnych środków przeciwgorączkowych takich jak: kwas acetylosalicylowy (aspiryna), paracetamol lub ibuprofen. Najczęściej stosuje się je w połączeniu z pochodnymi efedryny i fenylefryny lub kofeiną. Takie preparaty występują zarówno w postaci tabletek, jak i proszków do sporządzenia roztworów do picia. Jeśli dokucza nam kaszel, należy zastanowić się nad jego rodzajem. Przy mokrym kaszlu najlepiej zastosować preparaty rozrzedzające wydzielinę w płucach i ułatwiające jej odkrztuszenie. Przy męczącym, suchym kaszlu lepsze będą leki zawierające w swoim składzie kodeinę lub dekstrometorfan. Hamują one ośrodek kaszlu i przynoszą ulgę choremu.

Podczas grypy powinniśmy dbać o nawilżenie błon śluzowych. Należy zwiększyć ilość przyjmowanych płynów. Możemy także zafundować sobie inhalacje parowe z olejkami eterycznymi, najlepiej miętowym, anyżowym czy eukaliptusowym.

Przy umiarkowanym bólu gardła ulgę przyniosą ziołowe tabletki i pastylki np. z wyciągiem z tymianku. Na silny stan zapalny błon śluzowych niezbędne może być zastosowanie leków zawierających składniki przeciwzapalne (np. salicylan cholicy) i znieczulające. Można też stosować odkażające płukaniki lub aerozole, które zmniejszają nasilenie objawów.

Tytoń pod nadzorem

PRAWO ➤ Zmiany na rynku tytoniu. Co oznaczają dla plantatorów tej rośliny?

Rząd dąży do uszczelnienia rynków i ściągnięcia jak największej liczby podatków. Po uszczelnieniu rynku paliw, przyszła kolej na ustawę o podatku akcyzowym od suszu tytoniowego. Produkcja tabaki zostanie objęta nadzorem.

Nowe prawo zakłada opodatkowanie akcyzą sprzedaży suszu tytoniowego przez producenta. Projekt doprecyzowuje zapis

o ewidencji suszu tytoniowego. Wskazuje, że powinna ona umożliwiać ustalenie ilości i sposobu przetwarzania takiego suszu oraz adresu bądź adresów miejsc jego magazynowania przez podmiot prowadzący skład podatkowy. Ma również powstać rejestr producentów tytoniu. To zadanie dla powołanej 1 września agencji – Krajowego Ośrodka Wsparcia

Rolnictwa. Uprawy tytoniu będą monitorowane. Jeśli uda się wykryć pole, na którym uprawia się tytoń nielegalnie, uprawa będzie niszczona na koszt producenta. Konieczne ma się stać coroczne raportowanie o obszarze upraw i ilości sprzedanego towaru.

Nowe prawo przejdzie teraz ścieżkę parlamentarną.

(pw)

Pogoda

Mokry wrzesień

Wilgotny wrzesień dał się we znaki plantatorom ziemniaków, ale nie tylko.



Tegoroczny wrzesień miał tylko kilka bezdeszczowych dni. Długotrwałe opady spowodowały

podtopienia i znacząco utrudniły zbiory ziemniaków oraz kukurydzy. Niemożliwe stało się też wjecha-

nie na pole i dokonanie zasiewów. Szczególnie zła sytuacja panuje na północy kraju, gdzie może zabraknąć pasz dla zwierząt. Wielu rolników, np. w okolicach Elbląga, zrezygnowało z ozimin i stawili się na zboża jare.

System monitoringu suszy rolniczej zbiera także informacje o wilgotności ziemi. W naszym regionie stacja znajduje się w Kruszytach pod Brodnicą. Na głębokości metra wilgotność gleby wynosi od 20 do ponad 40 proc., w zależności od stanowiska.

(pw)

Zwalczanie chwastów

Kosztowne podróbki

Co 10. opakowanie środków ochrony roślin w Polsce pochodzi z nielegalnego źródła. Zapowiadane jest zaostrzenie kontroli i wysokie kary.

Polska jest krajem granicznym Unii Europejskiej. Na nasz rynek wpływa sporo podróbek środków ochrony roślin ze wschodu, gdzie z nielegalnego źródła może pochodzić nawet co czwarte opakowanie. Dla uczciwych rolników, którzy nie chcą paść ofiarą oszustwa, ważne jest, by kupować zarejestrowane

środki. Aby sprawdzić, czy dany preparat jest dopuszczony do obrotu, wystarczy wpisać jego nazwę do wyszukiwarki środków ochrony roślin znajdującej się na portalu internetowym Ministerstwa Rolnictwa i i Rozwoju Wsi. Zabezpieczeniem jest także faktura lub paragon.

Nieuczciwi gospodarze, któ-

rzy chcą zaoszczędzić, kupując podróbki, muszą liczyć się z karami. Oprócz tych finansowych, rolnikowi grozi utrata dopłat unijnych. Pamiętajmy także, że środki z nieznanego źródła mogą być nieobliczalne w działaniu i bardziej zaszkodzić uprawom niż im pomóc.

(pw)

Wydarzenie

Zjazd hodowców

W piątek 29 września do Przysieka pod Toruniem zjadą najwięksi hodowcy trzody chlewnej z naszego województwa. Okazją do spotkania będzie III Forum Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej Kujaw i Pomorza.

W Przysieku omówione zostaną podstawowe problemy, z jakimi zmagają się hodowcy. Na czasie jest oczywiście afrykański pomór świń, o którym opowie Wojewódzki Inspektor Weterynarii. Przedstawiciele Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przybliżą hodowcom źródła finansowania ich inwestycji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-20. Zbigniew Szymczak z Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa

Rolniczego zaprezentuje przykłady nowoczesnych budynków dla trzody chlewnej. Kolejny z poruszanych tematów to mikroklimat panujący w chlewni i jego wpływ na dobrostan zwierząt.

Ostatnia kwestia ma bardzo duży wpływ na zdrowie zwierząt, a przez to na wynik finansowy gospodarstwa. Świnie są wrażliwe na zmiany temperatury lub wilgotności. Wilgotność w oborze powinna wynosić ok. 50-60 proc. w przy-

padku dorosłych świń oraz 60-80 proc. u świń młodych, do 25 kg. Maksymalna prędkość przepływu powietrza to ok. 0,20 m/s.

Jeśli chodzi o utrzymanie odpowiedniej temperatury, stosowane są różne rozwiązania - od podłóg z elementami grzewczymi po miejscowe systemy grzewcze, np. dla najmłodszych świń.

Najbardziej dyskusyjnym elementem mikroklimatu obory jest jej prawidłowe oświetlenie. Niektóre konstrukcje nie posiadają okien. Polecane poziome oświetlenia wynoszą 100 luksów przy pomieszczeniach dla loch i knurów i po 50 luksów dla warchlaków i tuczników. Nawet bielenie ścian i sufitów poprawia oświetlenie i dobrze wpływa na zwierzęta.

(pw)

Owoce

Jagoda nowym hitem

Kilka lat temu duże zyski przynosiła czarna porzeczka, później przyszła pora na borówki. Teraz hitem staje się jagoda kamczacka.



Jagoda kamczacka to krzew, który często uprawiany jest m.in. w przydomowych ogrodach. Z uwagi na region pochodzenia, dobrze znosi mrozy i jest odporna na choroby. Owoce są poszukiwane na rynkach światowych. Zyskały popularność w Wielkiej Brytanii oraz w krajach Beneluksu.

Tegoroczne zbiory nie są tak udane, jak te w 2016 r. Wpływ na to miały wiosenne przymrozki. Największe plantacje, liczące kilkadziesiąt hektarów, do zbioru stosują specjalne kombajny. Właściciele mniejszych muszą liczyć się z ręcznym obrywaniem.

(pw)

PAROL

87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 11
tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81
e-mail: parol@parol-nasiona.pl

Pszenica • ARKADIA • JULIUS

Pszenżyto • MELOMAN • TRAPERO
• ROTANDO • TWINGO

Jęczmień • HOLMES

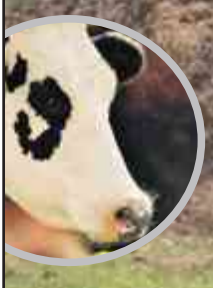
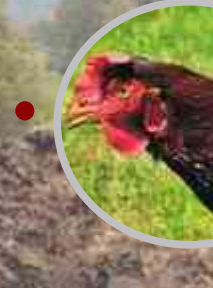
Żyto Dańkowskie • RUBIN

SPRZEDAŻ

OBORNIKA

z dowozem

kurzego • **bydłęcego**


500 570 170
786 100 655

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Szkoły wyremontują łazienki

Trwa program „Wzorowa łazienka”, którego celem jest poprawa warunków sanitarnych w szkolnych łazienkach oraz edukacja uczniów w zakresie właściwego dbania o higienę. Szkoły, także z naszego regionu, które poprzez rejestrację na www.wzorowalazienka.pl dołączą do programu, mają szansę na remont sanitariatów. Otrzymają na ten cel 30 tys. zł. Dotychczas zarejestrowało się 11 placówek z województwa kujawsko-pomorskiego. Zgłoszenia może dokonać dyrektor placówki lub inna osoba dorosła za jego zgodą. Głosowanie na zarejestrowane szkoły jest możliwe do 30 listopada 2017 r. Każdego dnia można oddać 1 głos z jednego adresu e-mail. Regulamin znajduje się na www.wzorowalazienka.pl.

Niższy wiek emerytalny od października

W przyszłym miesiącu wchodzi w życie reforma przywracająca poprzedni wiek emerytalny. Kobiety będą musiały pracować do 60. roku życia, a mężczyźni do 65. roku życia. Nie ma jednak obowiązku przechodzenia na emeryturę wraz z osiągnięciem wieku emerytalnego. Im dłużej dana osoba będzie pracować ponad ustawowy minimalny wiek emerytalny, tym większe uzyska świadczenie. Nowe przepisy zakładają także przyznanie gwarantowanej emerytury minimalnej. Otrzyma ją każda kobieta, która osiągnęła 20-letni staż pracy oraz każdy mężczyzna, który uzyskał 25-letni staż pracy. Od marca tego roku emerytura minimalna wynosi 1 tys. zł brutto.

Co warto wiedzieć o e-Składce?

Od nowego roku płatnicy będą opłacać składki na wszystkie ubezpieczenia i fundusze jednym przelewem na jeden rachunek, a funkcjonujące obecnie cztery konta bankowe przestaną być aktywne z końcem bieżącego roku. Każdy płatnik otrzyma swój własny indywidualny numer rachunku, na który będzie przelewał pieniądze do ZUS. Indywidualny numer rachunku składkowego składa się z 26 cyfr. Jest w nim zawarty numer identyfikujący ZUS i numer NIP (ostatnie 10 cyfr). Informację o numerze swojego rachunku składkowego każdy otrzyma pocztą do końca roku.

Będzie kontrola służb mundurowych

Resort spraw wewnętrznych przygotował projekt ustawy, który zakłada powołanie Biura Nadzoru Wewnętrznego. Ta komórka ma podlegać szefowi MSWiA i będzie się zajmować nieprawidłowościami w służbach mundurowych, przypadkami łamania prawa czy naruszenia etyki zawodowej funkcjonariuszy. Do zadań BNW ma należeć m.in. weryfikowanie kandydatów na stopnie generalskie. Ponadto inspektorzy biura otrzymają prawo np. legitymowania osób oraz ich obserwowania. Będą mogli też pozyskiwać dane telekomunikacyjne, pocztowe i internetowe.

Projekt liberalizujący prawo aborcyjne trafi do Sejmu

W połowie października w Sejmie RP ma znaleźć się obywatelski projekt komitetu „Ratujmy Kobiety 2017”, liberalizujący prawo aborcyjne. Aby propozycja trafiła pod obrady parlamentu, konieczne było zebranie 100 tys. podpisów. Proponowane prawo zakłada możliwość przerwania ciąży z przyczyn społecznych do 12. tygodnia. Przewiduje też refundację antykoncepcji; dostęp do antykoncepcji awaryjnej na takich zasadach, jakie obowiązują w innych krajach; recepty na pigułki „dzień po”; edukację seksualną oraz uświadamianie dzieciom, czym jest „zły dotyk”, aby uchronić je przed pedofilią.

Unijne wsparcie dla poszkodowanych?

Opozycja apeluje do rządu o wystąpienie z wnioskiem o europejską pomoc finansową dla poszkodowanych w niedawnych nawałnicach na Pomorzu i w naszym województwie. Wsparcie można uzyskać z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej. Ta komórka powstała, by umożliwić reagowanie na klęski żywiołowe w krajach UE. Bezpośrednią przyczyną powołania do życia funduszu były powodzie, które latem 2002 roku nawiedziły Europę. Dotychczas zgromadzone w nim środki wykorzystano w następstwie 76 różnego rodzaju klęsk żywiołowych, takich jak powodzie, pożary lasów, trzęsienia ziemi, wichury i susze. Dotychczas wsparcie o łącznej wartości ponad 5 mld euro otrzymały 24 państwa.

Ostatni moment na zgłoszenia

W sobotę 30 września upływa termin składania wniosków o stypendia marszałkowskie w ramach projektu „Prymus Pomorza i Kujaw”. Miesięczne świadczenie wynosi 300 zł i będzie wypłacane przez dziesięć miesięcy. Uczeń musi spełnić następujące wymagania: uczęszczać do klasy siódmej szkoły podstawowej, klasy gimnazjalnej, liceum, technikum, szkoły branżowej lub zasadniczej szkoły zawodowej, znajdujących się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (z wyłączeniem szkół dla dorosłych); uzyskać w ciągu trzech ostatnich lat tytuł laureata lub finalisty konkursu lub olimpiady; mieć w roku 2016/2017 co najmniej jedną ocenę celującą lub bardzo dobrą z przedmiotów: przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, matematyki, przedsiębiorczości, realizowanych jako obowiązkowe zajęcia edukacyjne oraz uzyskać promocję do następnej klasy (za rok poprzedni). Generator wniosków można znaleźć na stronie www.prymus.kujawsko-pomorskie.pl.

Oscarowe kino w Rypinie

FILM ➤ W poniedziałek 16 października w rypińskim kinie Bałtyk będzie można obejrzeć film „Manchester By The Sea” w reżyserii Kennetha Lonergana.



Projekcja jest planowana w ramach Klubu Miłośników Filmów, który zainaugurował działalność pod koniec września ubiegłego roku. Fani kina co miesiąc naj-

pierw oglądają filmy, a następnie o nich dyskutują. Do tej pory można było obejrzeć takie dzieła jak: „Whiplash”, „Requiem dla snu” czy „Powidoki”. Wstęp na seanse i dys-

kusje jest bezpłatny.

16 października o 18.00 w kinie Bałtyk będzie można obejrzeć „Manchester By The Sea” w reżyserii Kennetha Lonergana. Poznamy historię Lee Chandlera (Casey Affleck), który dowiaduje się o śmierci brata i wraca w rodzinne strony. Na miejscu okazuje się, że mężczyzna będzie musiał opiekować się bratankiem. Lee zmierzy się z wydarzeniami z przeszłości, które spowodowały, że opuścił Manchester. W tym roku film został wyróżniony m.in. dwoma Oscarami (za najlepszy scenariusz i pierwszoplanową rolę aktorską) oraz Złotym Globem (dla najlepszego aktora).

(ToB)

fol. RDK Rypin

Co? Gdzie? Kiedy?

Wąbrzeźno

➤ W środę 27 września o 17.00 w WDK zostanie otwarta wystawa „Uliczki miasta mego”. Ekspozycja jest poświęcona dawnym nazwom ulic miejskich. Historyczne dzieje przedstawi Paweł Becker. Wstęp wolny.

➤ Dzień później o 17.30 w tym samym miejscu będzie można obejrzeć kolejną wystawę – „Tworzone wyobraźnią...”. Autorami przygotowanej ekspozycji są podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy we Wroniu, prowadzonego przez Stowarzyszenie Szansa Na Zdrowie. Wstęp wolny.

➤ Wąbrzeski Dom Kultury wraz ze Stowarzyszeniem Wąbrzeska Kultura zaprasza do udziału w konkursie na wykonanie i zaprezentowanie stroju historycznego. Chętni muszą własnoręcznie zrobić strój historyczny nawiązujący do dawnych zawodów i rzemieślników. Mile widziane będą również rekwizyty lub przedmioty charakterystyczne dla danej postaci. Przebierańcy zaprezentują się podczas Żakinydy Historycznej, która odbędzie się w październiku w ramach IV Wąbrzeskiego Festiwalu Historycznego. Pisemne zgłoszenie udziału w konkursie należy dostarczyć osobiście do Wąbrzeskiego Domu Kultury, ul. Wolności 47 lub mailem animacja@wdkwabrzezno.pl do 29 września.

➤ 22 października o 19.00 w domu kultury zaśpiewa tenor toruńskiej sceny Andrzej Kubacki. Jego bogaty program obejmuje m.in. utwory operowo-opereckowe, pieśni neapolitańskie oraz przeboje muzyki filmowej. Bilety w cenie 25 zł/os., grupy zorganizowane od 15 osób – 20 zł/os.

Rypin

➤ Pod koniec miesiąca warto wybrać się do kina Bałtyk. Od 27 do 29 (o 10.30), 27-30 września (o 15.30), 1 października (o 15.30) i w dniach 2-6 października (o 18.00) na ekranie zagości „Lego Ninjago: Film”. Z kolei w dniach 27-30 września, 1 i od 4 do 6 października (o 20.30) na widzów czeka horror „To”, na podstawie powieści Stephena Kinga. Bilety na wszystkie seanse kosztują 12 zł. Rezerwacji można dokonać za pośrednictwem strony internetowej: www.kino.rypin.eu.

➤ 24 października odbędzie się gala finałowa kolejnej edycji konkursu Rypiński Album Poetycki. Jest on organizowany już od 2006 roku i od początku głównym celem wydarzenia jest promocja twórczości poetów z całego kraju. Podczas uroczystości zostaną wręczone nagrody, a na zakończenie wystąpi Lech Makowiecki.

➤ Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie przygotowała ofertę spotkań z literaturą na najwyższym poziomie. 7 listopada planowane jest spotkanie autorskie z Jakubem Żulczykiem. Pisarz zadebiutował w 2006 roku powieścią „Zrób mi jakąś krzywdę... czyli wszystkie gry video są o miłości”. W kolejnych latach zaślągnął doskonale przyjętymi pozycjami: „Radio Armageddon”, „Instytut” i „Ślepnąc od świateł”. W tym roku ukazała się najnowsza powieść pisarza zatytułowana „Wzgórze psów”. Żulczyk to nie tylko pisarz, ale także scenarzysta. Odpowiada, wraz z Moniką Powalisz, za scenariusz do znakomitego przyjętego serialu „Belfer” z Maciejem Stuhrem w roli głównej. Drugi sezon startuje już 22 października w Canal Plus.

➤ 29 listopada rypińską książnicę odwiedzi kolejny pisarz młodego pokolenia Zygmunta Miłoszewski. Autor zaślągnął kryminalną trylogią o prokuratorze Szackim: „Uwikłanie”, „Ziarno prawdy” oraz „Gniew”.

Lipno

➤ Od 27 do 29 września w MCK odbędzie się festiwal dla dzieci i młodzieży pod hasłem „Wędrujące Ale Kino!”. Do Lipna dotrą najciekawsze filmy poprzedniej edycji poznańskiego festiwalu, skierowane do widzów z różnych grup wiekowych: zestaw przepięknych animacji dla przedszkoli, fantastyczni Pan Żaba i Traktorek Florek dla klas I-III szkół podstawowych, wielkie hity kinowe „Nazywam się Cukinia” i „Za niebieskimi drzwiami” dla klas IV-VI szkół podstawowych. Szczegóły na stronie www.mcklipno.pl.

Brodnica

➤ W piątek 6 października o 19.00 w Brodnickim Domu Kultury zaśpiewa Stanisława Celińska. Artystka zaprezentuje utwory z nowej płyty zatytułowanej „Atramentowa”. Teksty do muzyki Macieja Muraszkę napisali m.in. Muniak Staszczuk, Dorota Czupkiewicz i Wojciech Młynarski. Bilety w cenie 80 zł są do nabycia w BDK.

oprac. Tomasz Błaszczewicz

ORKIESTRA
disco
W RYTMIE

BOYS **BAYER FULL**

ZAGRAJĄ:

PIĘKNI I MŁODZI **MIXDANCE**

W TOWARZYSTWIE
ORKIESTRY SYMFONICZNEJ

07.12.2017 BBOSiR Bielsko-Biała
08.12.2017 OSiR Włocławek
09.12.2017 MOSiR Kielce
10.12.2017 Hala Sportowa Częstochowa

18.01.2018 Orlen Arena Płock
19.01.2018 Arena Toruń
20.01.2018 Łuczniczka Bydgoszcz

Wiecej informacji na stronie
WWW.ORKIESTRAWRYTMEDISCO.PL [f /orkiestrawrytmiedisco](https://www.facebook.com/orkiestrawrytmiedisco)



PATRONAT MEDIALNY:

BILETY ZAMÓW NA:

ORGANIZATOR:



28.09.2017-04.10.2017



program

Niedziela 1 października

TVN 7 20:00

SUROGACI

TVP 1



14:00 Elif

06:00 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisarjat - serial
09:05 Mam prawo odc. 4
09:35 Magazyn śledczy Anity Gargas
10:10 Korzenie: Następne pokolenia odc. 12 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 22 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Smaki polskie odc. 136
12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii odc. 9 - serial
14:00 Elif odc. 101 - serial
14:55 Muzeum polskiej piosenki
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 Miłość nad fiordem. Koniec ery lodowcowej - dramat
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3170 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 28 - rozrywka
18:55 Komisarjat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz odc. 230 - serial
21:20 Sprawa dla reportera
22:25 Warto rozmawiać
23:30 Festiwal Niepokorni Niezłomni Wykłęci odc. 6
23:50 Zapomniany żołnierz - 56 lat niewoli - dokumentalny

TVP 2



12:50 Tysiąc i jedna noc

06:00 Rod zink a. pl odc. 146 s. 6 - serial
06:35 Sztuka codzienności odc. 14
07:00 M jak miłość odc. 131 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:10 Barwy szczęścia odc. 1707 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 460 - serial
12:50 Tysiąc i jedna noc odc. 151 - serial
13:45 Na sygnale odc. 45 - serial
14:20 Pielęgnacja włosów - niezły biznes - dokumentalny
15:25 Na dobre i na złe odc. 679 - serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość odc. 20 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1707 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1708 - serial
20:40 Pierwsza randka odc. 17 - rozrywka
21:40 Miasto skarbów odc. 3 - serial
22:40 Wypadek odc. 6 - serial
23:40 Spisek. Largo Winch II - thriller
01:45 Miłość na wybiegu - komedia romantyczna

tvn



19:50 Uwaga!

5:40 Mango - Telezakupy
6:50 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 10 - rozrywka
7:50 Doradca smaku odc. 15
8:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 799 - serial
12:00 Szkoła odc. 451 - serial
13:00 19+ odc. 152 - serial
13:30 Szpital odc. 688 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 452 - serial
16:30 19+ odc. 153 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 800 - serial
18:00 Szpital odc. 689 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5084
19:25 Barwy szczęścia odc. 1707 - serial
20:10 Doradca smaku odc. 16
20:15 Na Wspólnej odc. 2555 - serial
20:55 Milionery odc. 73 - rozrywka
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 16 - rozrywka
22:30 Zrobmy sobie wnuka - komedia
00:25 Sierota - thriller

POLSAT



09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 482 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 690 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 691 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 29 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 321 - serial
12:00 Oszukane odc. 20 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 730 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2535 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 776 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3477
16:30 Na ratunek 112 odc. 139 - serial
17:00 Gliniarze odc. 129 - serial
17:55 Grzeski idą do szkoły - rozrywka
18:00 Pierwsza miłość odc. 2536 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 374 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 98 - rozrywka
21:10 Przyjaciółki odc. 114 - serial
22:15 Zdrady odc. 115 - serial
23:20 Uwiedziony - thriller
01:40 Tajemnice losu

HITY DNIA



„Teoria chaosu”

(2008r.) TVN 7 20:00

W dniu ślubu córki Frank opowiada zięciowi o swoim życiu. Dobrze zorganizowana codzienność zmieniła się, gdy pewnego dnia Frank postanowił pomóc ciężarnej kobiecie i zawieźć ją do szpitala



„Statek widmo”

(2002r.) TVN 22:50

Dowodzona przez kapitana Murphy'ego grupa ratowników wchodzi na pokład zaginionego statku pasażerskiego. Penetrując jego mroczne zakamarki, zespół jest świadkiem przerażających zjawisk.

7 tvn



14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 29 - serial
06:20 Szpital odc. 158 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 91 - serial
08:15 Dr House odc. 21 s. 8 - serial
09:15 Brzydula odc. 83 - serial
09:45 Brzydula odc. 84 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 433 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 92 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 332 - serial
14:55 Szpital odc. 159 - serial
15:55 Chirurdzy odc. 18 s. 3 - serial
16:55 Dr House odc. 22 s. 8 - serial
17:55 Brzydula odc. 85 - serial
18:30 Brzydula odc. 86 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 434 - serial
20:00 Teoria chaosu - dramat
21:50 Nie z tego świata odc. 3 s. 5 - serial fantastyczny
22:50 Statek widmo - horror
00:45 Mroczne zagadki Los Angeles odc. 16 s. 2 - serial

4



19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Dragons' Den. Jak zostać milionerem? odc. 1 - rozrywka
07:00 Turbo Fast odc. 23 - serial animowany
07:30 Pan Peabody i Sherman Show odc. 22 - serial animowany
08:00 Turbo Fast odc. 26 - serial animowany
08:30 Pan Peabody i Sherman Show odc. 25 - serial animowany
09:00 V.I.P. odc. 17 - serial sensacyjny
10:00 Esmeralda odc. 3 - serial
11:00 Detektywi w akcji odc. 52 - serial akcji
12:00 Detektywi w akcji odc. 53 - serial akcji
13:00 Detektywi w akcji odc. 54 - serial akcji
14:00 STOP Drogówka odc. 158
15:00 Dom nie do poznania odc. 25 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 4 - serial
17:00 V.I.P. odc. 18 - serial sensacyjny
18:00 Policjantki i policjanci odc. 317 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 318 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 119 - serial
21:00 Monstrum z lasu - horror
23:00 Trampolina odc. 9 - rozrywka
00:00 Spadkobiercy odc. 75 - rozrywka

puls



10:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 127 - serial
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 3 s. 20 - serial sensacyjny
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 19 - serial sensacyjny
09:00 Napisala: morderstwo odc. 18 s. 8 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 19 s. 8 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 4 s. 20 - serial sensacyjny
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 16 s. 7 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 20 s. 7 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 201 - serial
14:45 Zbuntowany anioł odc. 202 - serial
15:45 Lekarze na start odc. 18 - serial
16:25 Lombard. Życie pod zastaw odc. 18 - serial
17:20 Gwiazdy lombardu odc. 454 s. 18 - serial
17:50 Gwiazdy lombardu odc. 455 s. 18 - serial
18:20 Lombard. Życie pod zastaw odc. 19 - serial
19:25 Lekarze na start odc. 19 - serial
20:00 Aniolki Charliego - komedia sensacyjna
21:55 Czyściciel - komedia kryminalna
23:50 Służba nie druźba - komedia
01:55 Ale numer! odc. 8 - rozrywka

TVP KULTURA



08:45 Informacje kulturalne

08:00 Dziennik filozofa
08:05 Teledyski
08:15 Dezerterzy odc. 51
08:45 Informacje kulturalne
09:00 Polowanie Nowele filmowe
09:25 Zero życia - dramat obyczajowy
11:00 Lalka odc. 4 - serial
12:35 Big Bang - obyczajowy
14:15 Mała Apokalipsa - dramat psychologiczny
16:15 Chuligan literacki odc. 59
16:45 Zero życia - dramat obyczajowy
18:15 Studio Kultura - rozmowy
18:30 Australia '88 - dokumentalny
19:40 Za ścianą - animowany
19:50 Po jabłkach - animowany
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu
20:25 Na skróty - dramat
23:35 Zakładka odc. 4
00:15 Scena ciszy - dokumentalny

TVP HISTORIA



14:20 Sensacje XX wieku

06:45 Był taki dzień odc. 302
06:47 Komunikaty Wojenne odc. 26
06:50 Radio powstańcze "Błyskawica" odc. 59 - dokumentalny
07:00 Z gorącego serca - "Żegota" - dokumentalny
07:40 Koło historii odc. 42
08:05 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 59
08:15 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 3
08:50 Muzeum polskiej piosenki odc. 14 - rozrywka
09:00 Ponury Nurt i ich żołnierze 1943-44
09:25 W labiryncie odc. 83 - serial
10:00 Szrajberka z Auschwitz - dokumentalny
11:10 Tajemnice Florencji - dokumentalny
12:05 Flesz historii
12:25 Kryptonim "Muzeum" - dokumentalny
12:45 Nowe Ateny odc. 55
13:45 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
14:20 Sensacje XX wieku odc. 28
15:15 Encyklopedia II wojny światowej odc. 10 - serial
15:50 Historia świata według Andrew Marra odc. 3 - dokumentalny
16:55 Chciałem by Warszawa była wielka - dokumentalny
17:45 Czas honoru odc. 4 - serial wojenny
18:40 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 59
18:50 Taśmy bezpieki odc. 18
19:30 Sensacje XX wieku odc. 36
20:25 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:55 Najdziwniejsza broń na świecie odc. 3 - dokumentalny
21:55 Dorastanie odc. 1 - serial
23:05 Spór o historię odc. 109
23:40 Ośmiornica odc. 31 s. 4 - serial
00:55 Tak bardzo bali się legendy o nim - dokumentalny

TRAM



08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial animowany
09:00 Na zdrowie
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Po co nam wykopaliska? odc. 6 - serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Po co są nam święci - serial
11:35 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiewicza
11:50 Poczłówek z Indii - Chennai - miasto św. Tomasza Apostoła - dokumentalny
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Święty Franciszek i brat Bernard - dokumentalny
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Filmowe życiorysy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Przegląd tygodnika rodzin katolickich "Zródło"
16:40 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie
16:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
17:00 Moje leczenie wodą - dokumentalny
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 4 - serial animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Po co są nam święci - serial
21:00 Apel Jasnołęski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Przeszedł czyścić na ziemi... Historia księdza biskupa Czesława Kaczmarka - dokumentalny
23:00 Miasteczko Świętej Rodziny - Cotignac - dokumentalny
23:50 Hwange

TVP 1



11:10 Doktor Quinn

TVP 2



11:20 Barwy szczęścia

tvn



13:00 19+

POLSAT



19:30 Świat według Kiepskich

7 tvn



12:55 Sąd rodzinny

4



13:00 Galileo

06:00 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisarjat - serial
09:10 Zakochaj się w Polsce
09:40 Magazyn rodzinny
10:10 Korzenie: Następne pokolenia
odc. 13 - serial
11:10 Doktor Quinn odc. 23 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Nowoczesność w rolnictwie
odc. 5
12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii
odc. 10 - serial
14:00 Elif odc. 102 - serial
14:55 Muzeum polskiej piosenki
- rozrywka
15:10 Ktokolwiek widział
ktokolwiek wie...
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 - serial fabularny - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3171 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej
odc. 29 - rozrywka
18:55 Mam prawo
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 The Wall. Wygraj marzenia
odc. 2 - rozrywka
21:20 O jeden most za daleko
- dramat wojenny
23:05 Krwawy spektakl - thriller
00:40 Festiwal Niepokorni Niezłomni
Wyklęci odc. 7

06:10 Rod zink a. pl
odc. 147 s. 6 - serial
06:40 Sztuka codzienności odc. 15
07:00 M jak miłość odc. 132 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:20 Barwy szczęścia
odc. 1708 - serial
11:45 Postaw na milion - rozrywka
12:45 Tysiąc i jedna noc
odc. 152 - serial
13:45 Na sygnale odc. 46 - serial
14:15 Coś dla Ciebie odc. 121
14:40 Było nie minęło - ekstra odc. 3
15:20 300 milionów lat odc. 1 - serial
16:30 Kolo fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość
odc. 21 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia
odc. 1708 - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1709 - serial
20:40 O mnie się nie martw
odc. 82 s. 7 - serial
21:35 Program rozrywkowy
- mini audycja - rozrywka
21:40 Rod zink a. pl
odc. 213 s. 11 - serial
22:10 Pod wspólnym niebem
odc. 3 - serial
22:45 Uśpieni - sensacyjny
01:20 Spisek. Largo Winch II - thriller

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje
odc. 3 s. 10 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 16
08:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 800 - serial
12:00 Szkoła odc. 452 - serial
13:00 19+ odc. 153 - serial
13:30 Szpital odc. 689 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje
odc. 4 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 453 - serial
16:30 19+ odc. 154 - serial
17:00 Ukryta prawda
odc. 801 - serial
18:00 Szpital odc. 690 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5085
20:00 Shrek Forever
- animowany
22:00 Red - komedia sensacyjna
00:20 Kuba Wojewódzki
odc. 4 s. 12 - rozrywka

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 483 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 692 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 693 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie
odc. 30 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 322 - serial
12:00 Oszukane odc. 21 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 731 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2536 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 777 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3478
16:30 Na ratunek 112 odc. 140 - serial
17:00 Gliniarze odc. 130 - serial
17:55 Grzeški idą do szkoły
- rozrywka
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2537 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport odc. 929
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 375 - serial
20:05 Wyspa przetrwania
odc. 4 - rozrywka
22:10 Rockowy Sabat - koncert
00:10 W stronę słońca - sf

05:20 Ukryta prawda odc. 30 - serial
06:20 Szpital odc. 159 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 92 - serial
08:15 Dr House odc. 22 s. 8 - serial
09:15 Brzydula odc. 85 - serial
09:45 Brzydula odc. 86 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 434 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 93 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 333 - serial
14:55 Szpital odc. 160 - serial
15:55 Chirurdzy odc. 19 s. 3 - serial
16:55 Dr House
odc. 23 s. 8 - dokumentalny
17:55 Brzydula odc. 87 - serial
18:30 Brzydula odc. 88 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 435 - serial
20:00 Blues Brothers
- komedia sensacyjna
22:50 Zabójcza broń IV
- komedia sensacyjna
01:25 Masters of Sex odc. 7 s. 2 - serial

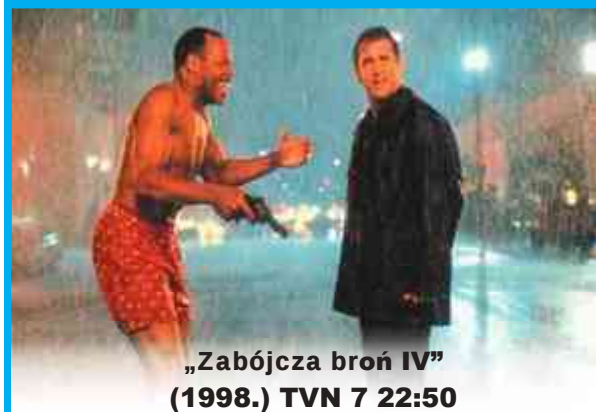
06:00 Dragons' Den. Jak zostać
milionerem? odc. 2 - rozrywka
07:00 Turbo Fast
odc. 24 - serial animowany
07:30 Pan Peabody i Sherman
Show odc. 23 - serial animowany
08:00 Przygody Kota w butach
odc. 1 - serial animowany
08:30 Pan Peabody i Sherman
Show odc. 26 - serial animowany
09:00 V.I.P. odc. 18 - serial sensacyjny
10:00 Esmeralda odc. 4 - serial
11:00 Detektywi w akcji
odc. 55 - serial akcji
12:00 Detektywi w akcji
odc. 56 - serial akcji
13:00 Galileo odc. 636
14:00 Galileo odc. 637
15:00 Dom nie do poznania
odc. 26 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 5 - serial
17:00 V.I.P. odc. 19 - serial sensacyjny
18:00 Policjantki i policjanci
odc. 318 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 319 - serial
20:00 Czarna błyskawica - sensacyjny
22:10 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 116 - serial
23:10 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 117 - serial
00:20 Na linii wroga - wojenny

HITY DNIA



„Blues Brothers”
(1980r.) TVN 7 20:00

Dwaj bracia, muzycy Jake i Elwood, próbują zdobyć pięć tysięcy dolarów na ratowanie sierocińca, w którym się wychowali. Jeden z mężczyzn wpada na pomysł reaktywowania zespołu The Blues Brothers Band.



„Zabójcza broń IV”
(1998.) TVN 7 22:50

Riggs i Murtaugh prowadzą śledztwo w sprawie serii morderstw na ludziach powiązanych z azjatycką organizacją przestępczą. Początkujący detektyw Lee Butters pomaga im w działaniach operacyjnych.

TV puls



11:00 Kobra - oddział specjalny

06:00 To moje życie! odc. 128 - serial
07:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 4 s. 20 - serial sensacyjny
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 20 - serial sensacyjny
09:00 Napisala: morderstwo
odc. 19 s. 8 - serial
10:00 Napisala: morderstwo
odc. 20 s. 8 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 5 s. 20 - serial sensacyjny
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 17 s. 7 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 21 s. 7 - serial
13:50 Zbuntowany anioł
odc. 203 - serial
14:50 Zbuntowany anioł
odc. 204 - serial
15:45 Lekarze na start odc. 19 - serial
16:25 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 19 - serial
17:20 Gwiazdy lombardu
odc. 455 s. 18 - serial
17:50 Gwiazdy lombardu
odc. 456 s. 18 - serial
18:20 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 20 - serial
19:25 Lekarze na start odc. 20 - serial
20:00 Tunel - katastroficzny
22:20 Django - western
01:35 Ale numer! odc. 9 - rozrywka

TVP KULTURA



08:55 Informacje kulturalne

08:00 Dziennik filozofa
08:05 Teledyski
08:15 Zakładka odc. 4
08:55 Informacje kulturalne
09:25 Jak się pozbyć czarnego kota
- komedia
11:00 Lalka odc. 5 - serial
12:30 Gracze - sensacyjny
14:25 Trzy gwiazdy w Monachium
- koncert
16:05 Pegaz odc. 72
17:10 Cud purymowy - komedia
18:15 Studio Kultura - rozmowy
18:30 Van Gogh: Malowane słowami
- dokumentalny
19:30 Hansenowie
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu
20:25 W objęciach węża
- dramat obyczajowy
22:40 Tygodnik kulturalny
23:30 Tori Amos - Baloise
Session - koncert
00:45 Wstęp do filmu
odc. 62 Rozmowa

TVP HISTORIA



14:05 Sensacje XX wieku

06:45 Był taki dzień odc. 303
06:47 Komunikaty Wojenne odc. 27
06:50 Radio powstańcze
"Błyskawica"
odc. 60 - dokumentalny
07:00 Chciałem by Warszawa
była wielka - dokumentalny
07:45 Powstanie Warszawskie
dzień po dniu odc. 60
07:55 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 4
08:25 Koło historii odc. 29
09:00 W labiryncie odc. 84 - serial
09:35 Polskie państwo podziemne
1939-1945 - dokumentalny
10:50 Wszystkie kolory świata
odc. 1 - serial
11:55 Taśmy bezpieki odc. 18
12:25 Śladami zbrodni i walki
1944-1956 odc. 10 - serial
12:50 Podróże z historią odc. 2
13:30 Było nie minęło - kronika
związków historii
14:05 Sensacje XX wieku odc. 36
15:00 Przewodnik historyczny
Bogusława Wołoszańskiego
odc. 5
15:30 Źródła naszej cywilizacji
odc. 5 - serial
16:35 Kleberg odszedł...
klebaczcy zostali
- dokumentalny
17:45 Czas honoru
odc. 5 - serial wojenny
18:40 Powstanie Warszawskie
dzień po dniu odc. 60
18:50 Bitwa pod Rzębaczem
- historia prawdziwa
- dokument fabularyzowany
19:35 Sensacje XX wieku odc. 26
20:30 Niecała nieprawda czyli
PRL w DTV odc. 5
21:05 Odkryć tajemnicę
odc. 4 - serial
22:10 Dorastanie
odc. 2 - serial
23:15 Szerokie tory
odc. 150
23:45 Ośmiornica odc. 32 s. 5 - serial
00:50 Ostatni żołnierze Ponurego

TRAM



08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:45 Superksięga
odc. 4 - serial animowany
09:10 Z wędka nad wodę
w Polskę i świat Magazyn
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Po cóż są nam święci - serial
11:35 Misjonarze Afryki
- Ojcowie Biali odc. 9
11:50 Niezwykłości przyrody
Nowej Zelandii
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Brat naszego Boga
Spektakl teatralny
13:45 Dobra wiara dobre tricki
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Przeszedł czyścić na ziemi...
Historia księdza biskupa
Czesława Kaczmarska
- dokumentalny
14:55 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie
Miłosierdzia z Koronką
do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie
ręki - serial
17:00 Serce Afryki - dokumentalny
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza
- Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego
tygodnika "Niedziela"
19:00 Warto zauważyć...
w mijającym tygodniu
19:30 Jesteśmy katolikami
odc. 1 - serial animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Po cóż są nam święci - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu
Matki Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Józef z Egiptu
odc. 19 - serial historyczny
22:40 Powrót do domu - obyczajowy

HITY DNIA



**„Strażnicy marzeń”
(2012r.) TVN 7 15:00**

Bohaterowie baśni dla dzieci Święty Mikołaj, Królik Wielkanocny, Zębowa Wróżka i Jack Mróz łączą siły, by zwyciężyć Króla Ciemności, zanim sprowadzi on na świat wieczną ciemność.



**„Duży”
(1988r.) TVN 7 19:00**

Dwunastoletni Josh pewnego dnia obudził się jako trzydziestopięcioletni mężczyzna, pod względem umysłowym pozostając dwunastolatkiem. Przemiana przyniesie wiele kłopotów.

TVP 1



18:55 Jaka to melodia?

05:35 Jaka to melodia? - rozrywka
06:05 Sprawa dla reportera
07:00 Nas zaar mia. pl
07:30 Rok w ogrodzie
07:50 Rok w ogrodzie extra odc. 5
08:10 Kowboj - western
09:55 Rozdarte serca odc. 80 - serial
10:55 Rozdarte serca odc. 81 - serial
11:55 Studio Raban
12:30 Sprytna pamięć - dokumentalny
13:35 Okrasa łamie przepisy odc. 161
14:15 Ojciec Mateusz odc. 230 - serial
15:05 Zagadka hotelu Grand odc. 18 s. 3 - serial
16:00 Dziewczyny ze Lwowa odc. 16 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Rolnik szuka żony odc. 3 s. 4 - rozrywka
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 30 - rozrywka
18:55 Jaka to melodia? - rozrywka
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Komisarz Alex odc. 121 - serial
21:10 Księżę Persji: Piaski czasu - film przygodowy
23:10 Festiwal Niepokorni Niezłomni Wykłeci odc. 8
23:30 Powiedz "tak" - komedia romantyczna
01:20 O jeden most za daleko - dramat wojenny

TVP 2



15:15 Rodzinka.pl

05:25 Pielęgnacja włosów - niezły biznes - dokumentalny
06:30 M jak miłość odc. 1315 - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Lajki
11:50 O mnie się nie martw odc. 82 s. 7 - serial
12:50 Na sygnale odc. 156 - serial
13:20 Podróże z historią odc. 47
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 Było nie minęło - ekstra odc. 4
15:15 Rod zink a. pl odc. 213 s. 11 - serial
15:50 The Voice of Poland odc. 7 s. 8 - rozrywka
16:50 The Voice of Poland odc. 8 s. 8 - rozrywka
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 The Voice of Poland odc. 9 s. 8 - rozrywka
21:10 The Voice of Poland odc. 10 s. 8 - rozrywka
22:20 Miasto skarbów odc. 3 - serial
23:15 Nocny recepcjonista odc. 6 - serial sensacyjny
00:15 Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część I - sensacyjny

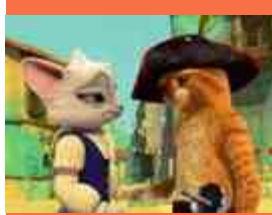
tvn



11:00 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN
11:00 Na Wspólnej odc. 2552 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2553 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2554 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2555 - serial
12:50 Drzewo marzeń odc. 4 - rozrywka
13:50 MasterChef odc. 3 s. 6 - rozrywka
15:25 Azja Express odc. 4 s. 2 - rozrywka
17:00 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 16 - rozrywka
18:00 366 °C odc. 4 s. 2
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5086
20:00 Mam talent odc. 4 s. 10 - rozrywka
21:45 Kac Vegas w Bangkoku - komedia
23:55 Oszukać przeznaczenie - horror
02:00 Uwaga! odc. 5086

POLSAT



09:15 Przygody Kota w butach

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 5 - serial animowany
08:15 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 43 - serial animowany
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 44 - serial animowany
09:15 Przygody Kota w butach odc. 13 - serial animowany
09:45 Przygody Kota w butach odc. 13 - serial animowany
10:15 Ewa gotuje odc. 310
10:45 Supermodelka Plus Size odc. 4 - rozrywka
12:15 The Brain. Genialny umysł odc. 12 - rozrywka
13:45 Wyspa przetrwania odc. 4 - rozrywka
15:45 Kabaret na żywo odc. 22 Kabaret i satyra
17:45 Chłopaki do wzięcia odc. 105 - serial dokumentalny
18:15 Chłopaki do wzięcia odc. 106 - serial dokumentalny
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 376 - serial
20:05 Epoka lodowcowa III - Era dinozaurów - animowany
22:15 Twoja twarz brzmi znajomo / odc. 71 - rozrywka
00:15 Kung Fu szal - komedia sensacyjna

7 tvn



11:50 Brzydula

05:45 Ukryta prawda odc. 31 - serial
06:45 Mango - Telezakupy
08:50 Wojny magazynowe - Teksas odc. 4 - serial
09:20 Wojny magazynowe - Teksas odc. 5 - serial
09:55 Remontowy biznes braci Scott odc. 8 s. 3 - serial
10:55 Remontowy biznes braci Scott odc. 9 s. 3 - serial
11:50 Brzydula odc. 79 - serial
12:20 Brzydula odc. 80 - serial
12:55 Brzydula odc. 81 - serial
13:25 Brzydula odc. 82 - serial
13:55 Brzydula odc. 83 - serial
14:30 Brzydula odc. 84 - serial
15:00 Strażnicy marzeń - animowany
17:10 Dobry piesek! - film dla dzieci
19:00 Duży - komedia
21:15 Rodzinny weekend - komedia
23:35 Oblęd - horror
01:25 Mroczny sekret Hollywood - dokumentalny

4



11:00 Policjantki i policjanci

06:00 Garfield Show - serial dla dzieci
06:15 Turbo Fast odc. 25 - serial animowany
06:45 Pan Peabody i Sherman Show odc. 24 - serial animowany
07:15 Przygody Kota w butach odc. 2 - serial animowany
07:45 Pan Peabody i Sherman Show odc. 27 - serial animowany
08:20 Wszystkie psy idą do nieba - animowany
10:00 Policjantki i policjanci odc. 315 - serial
11:00 Policjantki i policjanci odc. 316 - serial
12:00 Policjantki i policjanci odc. 317 - serial
13:00 STOP Drogówka odc. 159
14:15 K-19 - sensacyjny
17:00 Piłki z jajami - komedia
19:00 Galileo odc. 638
20:00 Policjantki i policjanci odc. 318 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 319 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 118 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 119 - serial
00:00 Demon: Historia prawdziwa - horror

puls



08:55 Lombard. Życie pod zastaw

05:55 Niesamowite! odc. 2 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 3 - serial
07:05 Tak jest świat
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 10 - serial
08:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 11 - serial
09:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 12 - serial
10:55 Gwiazdy lombardu odc. 142 s. 8 - serial
11:20 Gwiazdy lombardu odc. 143 s. 8 - serial
11:50 Gwiazdy lombardu odc. 144 s. 8 - serial
12:20 Gwiazdy lombardu odc. 145 s. 8 - serial
12:50 Columbo odc. 4 - serial
14:30 Czyściciel - komedia kryminalna
16:10 Aniolki Charliego - komedia sensacyjna
18:20 Guardians: Misja superbohaterów - sensacyjny
20:00 Tożsamość Bourne'a - sensacyjny
22:30 Underworld: Przebudzenie - horror
00:10 8. mila - dramat obyczajowy

TVP KULTURA



20:20 Kochanek królowej

08:00 Detektywi na wakacjach odc. 3 - serial dla dzieci
08:40 Detektywi na wakacjach odc. 4 - serial dla dzieci
09:20 Wdech - wydech - dokumentalny
09:55 Criminale tango - czyli rewia gangsterska Musical
11:00 Kierunek Kultura odc. 5
12:00 Folkgranie odc. 2
12:35 Tygodnik kulturalny
13:30 Czarny Orfeusz - dramat obyczajowy
15:25 Informacje kulturalne
15:45 Wydarzenie aktualne
16:25 Szatan z siódmej klasy - film dla młodzieży
18:20 Dranie w kinie
19:00 Legendy rocka odc. 50 - serial
19:30 Legendy rocka odc. 51 - serial
20:00 Eurokultura odc. 107
20:20 Nietykali - dramat
22:25 Made in Polska odc. 21 - koncert
23:45 Pusher III: jestem aniołem śmierci - thriller
01:45 Bez litości - sensacyjny

TVP HISTORIA



10:20 Okrasa łamie przepisy

06:45 Był taki dzień odc. 304
06:47 Komunikaty Wojenne odc. 28
06:50 Radio powstańcze "Byskawica" odc. 61 - dokumentalny
07:00 Tajemnice Florencji - dokumentalny
08:00 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 61
08:15 Zakochaj się w Polsce
08:40 Regiony z historią odc. 10
09:10 Szaleństwo Majki Skowron odc. 7 - serial młodzieżowy
09:40 Szaleństwo Majki Skowron odc. 8 - serial młodzieżowy
10:20 Okrasa łamie przepisy odc. 158
10:55 Ginące cywilizacje odc. 30 - serial
12:00 Życie odc. 5 - serial
13:05 Dawne światy odc. 5 - dokumentalny
14:05 Szerokie tory odc. 151
14:35 Wielka gra odc. 344 - rozrywka
15:35 Spór o historię odc. 157
16:20 Żołnierze Wykłęci - dokumentalny
17:25 Z archiwum porucznika Broka - dokumentalny
18:00 Droga odc. 6 - serial
19:05 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 61
19:20 Najdziwniejsza broń na świecie odc. 3 - dokumentalny
20:15 Rzeka kłamstwa odc. 6 - serial
22:00 Odkryć tajemnicę odc. 4 - serial
23:00 Dubler - dokumentalny
23:30 Komandoria odc. 2 - serial przygodowy
00:30 Antek puka do raju - dokumentalny

TRAM



08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Sanktuarium św. Anny w Auray - dokumentalny
10:00 175. Rocznica założenia Zgromadzenia Sióstr Elżbietanek
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Przyroda i ludzie
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Misyjna Eucharystia w Gahunga - dokumentalny
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Józef z Egiptu odc. 19 - serial historyczny
14:40 Nowy kształt wiary - katolicyzm - dokumentalny
15:30 Jak sobie radzić z cierpieniem? odc. 16
16:00 Informacje dnia
16:10 Ikona Miłości - dokumentalny
16:55 Karta z kalendarza - Powstanie Warszawskie
17:00 Uroczystość 50. rocznicy koronacji obrazu Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Toruniu na Bielanach
19:00 Ben Hur - wyścig po chwałę - animowany
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Ocalić od zapomnienia
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 W rytmach kryniczanki - melodie świata - koncert
23:00 Prawdziwie spadła z nieba - dokumentalny

TVP 1



16:10 Jaka to melodia?

05:35 Klan odc. 3171 - serial
06:10 Słownik polsko@ polski
06:35 Pełnosprawni
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:40 Ziarno
09:50 Biblia odc. 33 - serial historyczny
10:40 Zakochaj się w Polsce
11:10 Weterynarze z sercem odc. 19 - serial
11:40 Sekrety mnichów odc. 17
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
13:05 Atlantyk odc. 2 - serial
14:05 Ranczo odc. 130 - serial
15:05 Festiwal Niepokorni Niezłomni Wyklęci odc. 9
16:10 Jaka to melodia? - rozrywka
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Program rozrywkowy - rozrywka
17:50 Eurowizja Junior - krajowe eliminacje - koncert
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:15 Dziewczyny ze Lwowa odc. 17 - serial
21:10 Rolnik szuka żony odc. 4 s. 4 - rozrywka
22:10 Ride. Smak życia - komedia
23:50 Książę Persji: Piaski czasu - film przygodowy
01:50 Jaka to melodia? - rozrywka

TVP 2



11:55 Makłowicz w podróży

05:55 Podróże z historią odc. 26
06:35 M jak miłość odc. 1316 - serial
07:35 Barwy szczęścia odc. 1705 - serial
08:10 Barwy szczęścia odc. 1706 - serial
08:40 Barwy szczęścia odc. 1707 - serial
09:15 Barwy szczęścia odc. 1708 - serial
09:45 Barwy szczęścia odc. 1709 - serial
10:20 Ostoja
10:50 300 milionów lat odc. 1 - serial
11:55 Makłowicz w podróży odc. 159
12:35 Bake off - Ale ciacho! odc. 25 - rozrywka
13:35 Bake off - Ale przepis odc. 25
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 Koło fortuny - rozrywka
15:20 Na dobre i na złe odc. 679 - serial
16:20 The Voice of Poland odc. 9 s. 8 - rozrywka
17:05 The Voice of Poland odc. 10 s. 8 - rozrywka
18:00 Panorama odc. 2785
18:30 Sport-telegram odc. 4885
18:40 Pogoda odc. 2790
18:55 Pod wspólnym niebem odc. 3 - serial
19:25 Lajki!
20:05 Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część I odc. 1 - sensacyjny
22:20 Stulecie który wyskoczył przez okno i zniknął - komedia
00:25 Bejbi Blues - dramat obyczajowy

tvn



19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 31
08:25 Akademia ogrodnika odc. 38
08:30 Dzień Dobry TVN
11:00 Kobieta na krańcu świata odc. 4 s. 9
11:35 Co za tydzień
12:10 Diagnosta odc. 4 - serial
13:10 Druga szansa odc. 3 s. 4 - serial
14:10 Mam talent odc. 4 s. 10 - rozrywka
15:50 Shrek Forever - animowany
17:50 Spotkanie ze smakiem
18:00 Drzewo marzeń odc. 5 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5087
20:00 MasterChef odc. 4 s. 6 - rozrywka
21:35 300 odc. 300 - dramat historyczny
23:55 Kac Vegas w Bangkoku - komedia
02:10 Uwaga! odc. 5087

POLSAT



07:35 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 6 - serial animowany
08:05 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 12 - serial dla dzieci
08:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 45 - serial animowany
09:10 Dawno dawno temu w Idolu - animowany
09:25 Bystry Bill - animowany
11:10 Rycerze z Szanghaju - komedia sensacyjna
13:50 Epoka lodowcowa III - Era dinozaurów - animowany
15:45 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 71 - rozrywka
17:50 Nasz nowy dom odc. 98 - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 243
20:00 W rytmie serca odc. 5 - serial
21:05 Kabaret na żywo odc. 23 Kabaret i satyra
23:05 Konspiracja Echelon - thriller
01:20 Kingsman: Tajne służby - sensacyjny

7 tvn



12:50 Brzydula

05:45 Ukryta prawda odc. 33 - serial
06:45 Mango - Telezakupy
08:50 Dwóch i pół odc. 1 - serial
09:20 Dr House odc. 23 s. 8 - dokumentalny
10:15 Wojny magazynowe - Teksas odc. 6 - serial
10:50 Remontowy biznes braci Scott odc. 10 s. 3 - serial
11:50 Remontowy biznes braci Scott odc. 11 s. 3 - serial
12:50 Brzydula odc. 85 - serial
13:25 Brzydula odc. 86 - serial
13:55 Brzydula odc. 87 - serial
14:30 Brzydula odc. 88 - serial
15:05 Zielone berety - wojenny
18:10 Tysiąc słów - komedia
20:00 Surogaci - thriller
21:50 Zabójcza broń odc. 1 s. 1 - serial
22:50 Historia przemocy - thriller
00:55 Lista klientów odc. 9 s. 2 - serial

4



11:00 Galileo

06:00 Niesamowite rekordy - rozrywka
06:40 Turbo Fast odc. 26 - serial animowany
07:10 Pan Peabody i Sherman Show odc. 25 - serial animowany
07:40 Przygody Kota w butach odc. 3 - serial animowany
08:10 Pan Peabody i Sherman Show odc. 28 - serial animowany
08:40 Hua Mulan - film przygodowy
11:00 Galileo odc. 637
12:00 Galileo odc. 638
13:00 Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów - animowany
14:50 Piłki z jajami - komedia
16:45 Czarna błyskawica - sensacyjny
19:00 Galileo odc. 639
20:00 Skazany na piekło - thriller
22:00 Mecenas Lena Barska odc. 1 - serial
23:00 Prima aprilis - horror
01:00 STOP Drogówka odc. 159

puls



06:00 Columbo

06:00 Columbo odc. 4 - serial
07:30 Co ludzie powiedzą? odc. 2 s. 2 - serial
08:15 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 2 - serial
09:00 Lekarze na start odc. 16 - serial
09:35 Lekarze na start odc. 17 - serial
10:20 Lekarze na start odc. 18 - serial
11:05 Lekarze na start odc. 19 - serial
11:55 Lekarze na start odc. 20 - serial
12:55 Ale numer! odc. 11 - rozrywka
13:30 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
14:45 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
16:00 Lassie - film przygodowy
18:00 Ostatni legion - film przygodowy
20:00 Wanted. Ścigani - sensacyjny
22:15 Tunel - katastroficzny
00:45 Wikingowie odc. 8 s. 3 - serial historyczny

TVP KULTURA



21:15 Yuma

08:00 Detektywi na wakacjach odc. 5 - serial dla dzieci
08:45 Pierścień i róża odc. 1 - serial młodzieżowy
09:25 Historia muzyki odc. 5 - serial
10:25 Scena klasyczna odc. 1 - serial
11:15 Trzeci punkt widzenia odc. 204
11:45 Vistuliada
12:25 Mała sprawa - obyczajowy
13:20 Testament - dokumentalny
14:15 Chuligan literacki odc. 60
14:50 Dwaj Foscariusze Opera
17:00 Szlakiem miejsc niezwykłych odc. 74 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 507
18:10 Z biegiem lat z biegiem dni odc. 3 - serial
19:45 Goniwa - obyczajowy
21:15 Yuma - dramat kryminalny
23:10 Pegaz
23:40 Trzeci punkt widzenia odc. 204
00:20 Mów do mnie - dokumentalny

TVP HISTORIA



10:15 Okrasa łamie przepisy

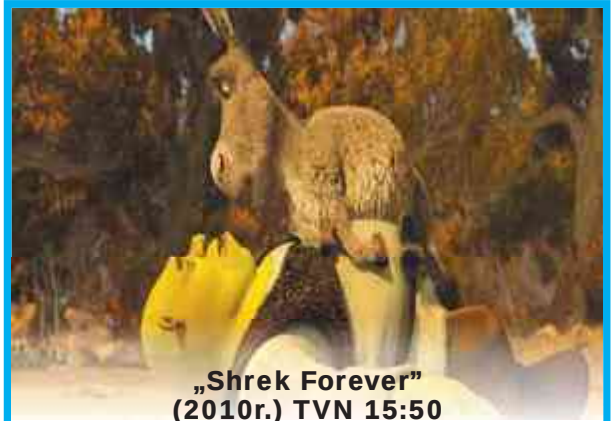
06:45 Był taki dzień odc. 305
06:47 Komunikaty Wojenne odc. 29
06:50 Radio powstańcze "Błyskawica" odc. 62 - dokumentalny
07:00 Wszystkie kolory świata odc. 1 - serial
08:00 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 62
08:15 Droga od Chrystusa do Konstantyna odc. 5 - dokumentalny
09:20 Czarne chmury odc. 7 - serial przygodowy
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 159
10:50 Ginące cywilizacje odc. 31 - serial
12:00 Ziemia planeta roślin odc. 2 - dokumentalny
13:05 Źródła naszej cywilizacji odc. 5 - dokumentalny
14:05 Szerokie tory odc. 79
14:40 ABC miłości - komedia
16:35 Wielka gra odc. 345 - rozrywka
17:30 Ex libris
18:00 Wszystkie pieniądze świata odc. 1 - serial
19:00 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 62
19:10 Z archiwum IPN
19:45 Pod białą-czerwoną banderą
20:25 Śmieciarz odc. 2 - serial
22:05 ... bo jestem stąd - dokumentalny
22:55 Hubal - dramat historyczny
01:15 Pierwsza wojna światowa odc. 7 - serial

TRWAM



08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Ocalić od zapomnienia
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Teresa: Historia świętej Teresy z Lisieux - film biograficzny
10:55 Kruszyńska - dokumentalny
11:30 Olkusz - Konsekracja Kościoła
14:05 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
14:10 W rytmach kryniczki - melodie świata - koncert
15:10 Edward Stachura z tego świata - dokumentalny
16:00 Informacje dnia
16:10 - koncert życzeń
17:00 Tam gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Brat Ogień odc. 9 - serial animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa - serial
22:30 Vatican Magazine
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:30 Generał John Roth Wywiad

HITY DNIA



"Shrek Forever" (2010r.) TVN 15:50

W wyniku zaklęcia Shrek trafia do alternatywnej rzeczywistości rządzonej przez niegodziwego króla. Ogr wraz z przyjaciółmi mają zaledwie dobę, by odwrócić zaklęcie i przywrócić światu dawną postać.



„Epoka lodowcowa III - Era dinozaurów” (2009r.) POLSAT 13:50

Sid zostaje przybrany ojcem małych tyranosaurów. Wkrótce jednak pojawia się ich matka, która porwuje leniwca. Przyjaciele ruszają mu na pomoc i trafiają do krainy zamieszkaanej przez dinozaury.

TVP 1



14:00 Elif

06:00 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Okrasa łamie przepisy
09:10 Rok w ogrodzie
09:35 Rok w ogrodzie extra odc. 5
09:40 Łap startup
10:10 Korzenie: Następne pokolenia odc. 14 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 24 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Magazyn
12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii odc. 11 - serial
14:00 Elif odc. 103 - serial
14:55 Muzeum polskiej piosenki - rozrywka
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 - serial fabularny - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3172 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 31 - rozrywka
18:55 Komisariat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Białe-Czerwoni. Kroniki
20:09 Vienna Life Lang Team odc. 6 Kolarstwo górskie
20:10 Pogoda
20:25 Przerwanie działań wojennych - spektakl teatralny
21:55 W tajnej służbie Jej Królewskiej Mości - sensacyjny
00:20 Gol Ekstra

TVP 2



06:05 Rodzinka.pl

06:05 Rod zink a. pl odc. 148 s. 6 - serial
06:40 Coś dla Ciebie odc. 121
07:05 M jak miłość odc. 133 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:20 Barwy szczęścia odc. 1709 - serial
11:55 Na dobre i na złe odc. 461 - serial
12:55 Tysiąc i jedna noc odc. 153 - serial
13:55 Na sygnale odc. 47 - serial
14:30 Pies - mój przyjaciel - dokumentalny
15:30 O mnie się nie martw odc. 82 s. 7 - serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość odc. 22 - serial
18:00 Panorama odc. 2786
18:30 Sport-telegram odc. 4886
18:40 Pogoda odc. 2791
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1709 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1710 - serial
20:50 M jak miłość odc. 1317 - serial
21:40 Kulisy - serialu "M jak miłość" - dokumentalny
21:50 Bake off - Ale ciacho! odc. 26 - rozrywka
23:00 Bake off - Ale przepis odc. 26
23:20 Archiwum spisku: kto zestrzelił MH17? - dokumentalny
00:20 Pod wspólnym niebem odc. 3 - serial

tvn



19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kobieta na krańcu świata odc. 3 s. 9
07:20 Kobieta na krańcu świata odc. 4 s. 9
07:50 Spotkanie ze smakiem
08:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 801 - serial
12:00 Szkoła odc. 453 - serial
13:00 19+ odc. 154 - serial
13:30 Szpital odc. 690 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 454 - serial
16:30 19+ odc. 155 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 802 - serial
18:00 Szpital odc. 691 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5088
20:10 Doradca smaku odc. 17
20:15 Na Wspólnej odc. 2556 - serial
20:55 Milionerzy odc. 74 - rozrywka
21:30 Druga szansa odc. 4 s. 4 - serial
22:30 Ślub od pierwszego wejrzenia odc. 4 s. 2 - serial
23:35 300 odc. 300 - dramat historyczny

POLSAT



19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 484 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 694 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 695 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 31 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 323 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 251 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 732 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2537 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 778 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3479
16:30 Na ratunek 112 odc. 141 - serial
17:00 Gliniarze odc. 131 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2538 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 377 - serial
20:10 Kingsman: Tajne służby - sensacyjny
23:00 Snajper III - sensacyjny
01:00 Niezniszczalni - sensacyjny

HITY DNIA



**„Kingsman: Tajne służby”
(2014r.) POLSAT 20:10**

Kingsman to elitarna organizacja pozarządowa zrzeszająca tajnych agentów dżentelmenów. Jej adepci mają okazję sprawdzić się w akcji rozwiązując zagadkę zniknięcia grupy sławnych ludzi.



**„Snajper III”
(2004r.) POLSAT 23:00**

Sierżant Beckett, jako najlepszy snajper marines, ma do wykonania trudne zadanie. Musi wyeliminować wroga, którym okazuje się jego najlepszy przyjaciel, poddany ściśle tajnej operacji.

7 tvn



14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 18 - serial
06:20 Szpital odc. 160 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 93 - serial
08:15 Dr House odc. 23 s. 8 - dokumentalny
09:10 Brzydula odc. 87 - serial
09:45 Brzydula odc. 88 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 435 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 94 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 334 - serial
14:55 Szpital odc. 161 - serial
15:55 Chirurgi odc. 20 s. 3 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 1 - serial fantastyczny
17:55 Brzydula odc. 89 - serial
18:30 Brzydula odc. 90 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 436 - serial
20:00 Bez mojej zgody - dramat
22:20 Lista Klientów odc. 10 s. 2 - serial
23:20 Masters of Sex odc. 8 s. 2 - serial
00:35 Wielki Gatsby - dramat

4



12:00 Detektywi w akcji

06:00 Dragons' Den - jak zostać milionerem odc. 3 - rozrywka
07:00 Przygody Kota w butach odc. 1 - serial animowany
07:30 Pan Peabody i Sherman Show odc. 26 - serial animowany
08:00 Przygody Kota w butach odc. 4 - serial animowany
08:30 Pan Peabody i Sherman Show odc. 29 - serial animowany
09:00 V.I.P. odc. 19 - serial sensacyjny
10:00 Esmeralda odc. 5 - serial
11:00 Detektywi w akcji odc. 57 - serial akcji
12:00 Detektywi w akcji odc. 58 - serial akcji
13:00 Detektywi w akcji odc. 59 - serial akcji
14:00 STOP Drogówka odc. 35
15:00 Dom nie do poznania odc. 27 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 6 - serial
17:00 V.I.P. odc. 20 - serial sensacyjny
18:00 Policjantki i policjanci odc. 319 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 320 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 120 - serial
21:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 13 - serial
21:30 Śmierć na 1000 sposobów odc. 1 - serial
22:00 Galileo odc. 638
23:00 Galileo odc. 639
00:00 STOP Drogówka odc. 159

puls



10:00 Napisła: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 129 - serial
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 20 - serial sensacyjny
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 21 - serial sensacyjny
09:00 Napisła: morderstwo odc. 20 s. 8 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 21 s. 8 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 20 - serial sensacyjny
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 18 s. 7 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 s. 7 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 205 - serial
14:45 Zbuntowany anioł odc. 206 - serial
15:45 Lekarze na start odc. 20 - serial
16:25 Lombard. Życie pod zastaw odc. 20 - serial
17:20 Gwiazdy lombardu odc. 456 s. 18 - serial
17:50 Gwiazdy lombardu odc. 457 s. 18 - serial
18:20 Lombard. Życie pod zastaw odc. 21 - serial
19:25 Lekarze na start odc. 21 - serial
20:00 Fajery na tropie - komedia
22:10 Tożsamość Bourne'a - sensacyjny
00:30 Bez litości odc. 4 - serial sensacyjny

TVP KULTURA



20:00 Informacje kulturalne

08:00 Dziennik filozofa
08:10 Scena klasyczna odc. 1 - serial
09:05 Eurokultura odc. 107
09:35 Krótki dzień pracy - dramat obyczajowy
11:00 Lalka odc. 6 - serial
12:35 Wichry Kołymy - film biograficzny
14:35 Pożarowisko - obyczajowy
15:20 Studio Kultura - niedziela z... odc. 507
16:15 Dzień czwarty - wojenny
17:40 Studio Kultura - rozmowy
17:55 Sound City - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Groźny. Czezeński tygrys Putina - dokumentalny
21:15 Którędy po sztukę odc. 55
21:20 Videofan odc. 84
21:40 Dziennik filozofa
21:50 Rzym - dramat obyczajowy
00:00 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA



19:15 Sensacje XX wieku

08:00 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 63
08:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 5
08:45 Urok życia - Zbigniew Wodecki odc. 1
09:10 W labiryncie odc. 85 - serial
09:45 Osso moje Osso - dokumentalny
10:50 Dawne światy odc. 5 - dokumentalny
11:55 Pożegnanie z Marią - dramat wojenny
13:30 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 5
14:05 Sensacje XX wieku odc. 26
15:00 Encyklopedia II wojny światowej odc. 84 - serial
15:40 Spór o historię odc. 159
16:25 Ziemia planeta roślin odc. 2 - dokumentalny
17:20 Ex libris odc. 6 - serial wojenny
18:35 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 63
18:50 Flesz historii
19:15 Sensacje XX wieku odc. 105
20:10 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:45 W poszukiwaniu Wikingów odc. 3 - dokumentalny
21:50 Dorastanie odc. 3 - serial
23:05 Tajemnice Państwa Podziemnego odc. 1 - serial
23:40 Tajemnice Państwa Podziemnego odc. 2 - serial
00:20 Powstanie warszawskie - dokumentalny

TRAM



08:00 Informacje dnia

08:15 Dachau - dokumentalny
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 Vatican Magazine
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Chrystus w Biblii i "Kodzie Leonarda da Vinci" odc. 5 - serial
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Hildegarda z Bingen. Światło Boga - dokumentalny
13:20 - koncert życzeń
14:10 Trinity Goodheart - dramat obyczajowy
15:40 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Syria
16:50 Świadkowie - serial
17:20 Święty na każdy dzień
17:25 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w Sanktuarium Krwi Chrystusa w Poznaniu
19:45 Przygody Monster Trucków odc. 13 - serial animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Dziesięć przykazań - serial historyczny
23:30 Różaniec Święty - modlitwa Jana Pawła II

TVP 1



11:10 Doktor Quinn

TVP 2



19:30 Barwy szczęścia

tvn



19:50 Uwaga!

POLSAT



19:30 Świat według Kiepskich

7 tvn



06:30 W-11 - wydział śledczy

4



19:00 Policjanci i policjanci

06:00 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Komisarjat - serial
09:05 Weterynarze z sercem
odc. 19 - serial
09:35 Nienasyceń odc. 5
10:10 Północ - Południe księga I
odc. 1 - serial
11:10 Doktor Quinn
odc. 25 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się oplaca Magazyn
12:55 Gwałdkiwir. Wielka rzeka
Hiszpanii - dokumentalny
14:00 Elif odc. 104 - serial
14:55 Muzeum polskiej piosenki
- rozrywka
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 - serial fabularny - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3173 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej
odc. 32 - rozrywka
18:55 Komisarjat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Białe-Czerwoni. Kroniki
20:10 Pogoda
20:25 Riviera odc. 6 - serial sensacyjny
21:20 American Crime Story:
Sprawa O.J. Simpsona
odc. 6 - serial
22:25 El Principe - dzielnica zła
odc. 40 - serial
23:20 Skazani na Shawshank
- dramat psychologiczny

06:05 Rod zink a. pl
odc. 149 s. 6 - serial
06:40 Program ekumeniczny
07:05 M jak miłość odc. 134 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:20 Barwy szczęścia
odc. 1710 - serial
11:55 Na dobre i na złe
odc. 462 - serial
12:55 Tysiąc i jedna noc
odc. 154 - serial
13:50 Na sygnale odc. 48 - serial
14:30 Cuda z odzysku - urządź
mieszkanie za darmo
odc. 5 s. 2 - rozrywka
15:30 M jak miłość odc. 1317 - serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość odc. 23 - serial
18:00 Panorama odc. 2787
18:30 Sport-telegram odc. 4889
18:40 Pogoda odc. 2792
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia
odc. 1710 - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1711 - serial
20:50 M jak miłość odc. 1318 - serial
21:40 Kulisy - serialu "M jak miłość"
- dokumentalny
21:55 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:00 E-papierosy. Wybawienie
czy zagrożenie? - dokumentalny
00:05 Miasto skarbów
odc. 3 - serial

5:40 Mango - Telezakupy
6:50 Kuchenne rewolucje
odc. 4 s. 10 - rozrywka
7:50 Doradca smaku odc. 17
8:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 802 - serial
12:00 Szkoła odc. 454 - serial
13:00 19+ odc. 155 - serial
13:30 Szpital odc. 691 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje
odc. 8 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 455 - serial
16:30 19+ odc. 156 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 803 - serial
18:00 Szpital odc. 692 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5089
20:10 Doradca smaku odc. 18
20:15 Na Wspólnej odc. 2557 - serial
20:55 Milionerzy odc. 75 - rozrywka
21:30 Diagnoza odc. 5 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki
odc. 5 s. 12 - rozrywka
23:30 Superwizjer odc. 1103
00:05 366 °C odc. 4 s. 2

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 485 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 696 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 697 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie
odc. 32 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 324 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 252 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 733 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2538 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 779 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3480
16:30 Na ratunek 112 odc. 142 - serial
17:00 Gliniarze odc. 132 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2539 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 378 - serial
20:05 The Brain. Genialny umysł
odc. 13 - rozrywka
21:40 Niezniszczalni - sensacyjny
23:50 Dorwać byłą
- komedia romantyczna

05:50 W-11 - wydział śledczy
odc. 1161 - serial
06:30 W-11 - wydział śledczy
odc. 1162 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 94 - serial
08:15 Chirurdzy odc. 20 s. 3 - serial
09:10 Brzydula odc. 89 - serial
09:45 Brzydula odc. 90 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 436 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 95 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 335 - serial
14:55 Szpital odc. 162 - serial
15:55 Chirurdzy odc. 21 s. 3 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów
odc. 2 - serial fantastyczny
17:55 Brzydula odc. 91 - serial
18:30 Brzydula odc. 92 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 437 - serial
20:00 Polowanie na "Czerwoną
Październik" - sensacyjny
22:50 Zaginiony w akcji III - sensacyjny
01:00 Nie z tego świata
odc. 3 s. 5 - serial fantastyczny

06:00 Dragons' Den. Jak zostać
milionerem? odc. 4 - rozrywka
07:00 Przygody Kota w butach
odc. 2 - serial animowany
07:30 Pan Peabody i Sherman
Show odc. 27 - serial animowany
08:00 Przygody Kota w butach
odc. 5 - serial animowany
08:30 Pan Peabody i Sherman
Show odc. 30 - serial animowany
09:00 V.I.P. odc. 20 - serial sensacyjny
10:00 Esmeralda odc. 6 - serial
11:00 Detektywi w akcji
odc. 60 - serial akcji
12:00 Detektywi w akcji
odc. 61 - serial akcji
13:00 Detektywi w akcji
odc. 62 - serial akcji
14:00 STOP Drogówka odc. 36
15:00 Dom nie do poznania
odc. 28 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 7 - serial
17:00 V.I.P. odc. 21 - serial sensacyjny
18:00 Policjanci i policjanci
odc. 320 - serial
19:00 Policjanci i policjanci
odc. 321 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 121 - serial
21:00 Rozjemca - sensacyjny
23:05 Trampolina
odc. 10 - rozrywka
00:05 Spadkobiercy
odc. 76 - rozrywka

HITY DNIA



„Niezniszczalni”
(2010r.) POLSAT 21:40

Grupa najemników pod dowództwem Barneya Rossa wyrusza na niewielką wyspę, aby obalić krwawe rządy generała Garzy. Okazuje się, że Garza jest marionetką w rękach handlarzy narkotyków.



„Dorwać byłą”
(2010r.) POLSAT 23:50

Komedia romantyczna w gwiazdorskiej obsadzie. Łowca nagród rusza w pościg za byłą żoną, która weszła w konflikt z prawem. Czy uda mu się wsadzić ją za kratki?

puls



09:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 130 - serial
07:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 6 s. 20 - serial sensacyjny
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro
Śledcze
odc. 22 - serial sensacyjny
09:00 Napisala: morderstwo
odc. 21 s. 8 - serial
10:00 Napisala: morderstwo
odc. 22 s. 8 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
/odc. 7 s. 20 - serial sensacyjny
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 19 s. 7 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 23 s. 7 - serial
13:50 Zbuntowany anioł
odc. 207 - serial
14:45 Zbuntowany anioł
odc. 208 - serial
15:45 Lekarze na start odc. 21 - serial
16:25 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 21 - serial
17:20 Gwiazdy lombardu
odc. 457 s. 18 - serial
17:50 Gwiazdy lombardu
odc. 458 s. 18 - serial
18:20 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 22 - serial
19:25 Lekarze na start odc. 22 - serial
20:00 Bez litości
odc. 5 - serial sensacyjny
21:50 Wanted. Ścigani - sensacyjny
00:05 Z Nation
odc. 12 s. 2 - serial grozy

TVP KULTURA



08:45 Informacje kulturalne

08:00 Dziennik filozofa
08:10 Wydarzenie aktualne
08:45 Informacje kulturalne
09:05 Życie za życie.
Maksymilian Kolbe
- dramat historyczny
11:00 Lalka odc. 7 - serial
12:30 Warszawa - obyczajowy
14:25 Stracona noc
- dramat psychologiczny
15:25 Tygodnik kulturalny
16:20 Życie za życie. Maksymilian
Kolbe - dramat historyczny
18:05 Studio Kultura - rozmowy
18:20 Mapa polskiego dokumentu
- dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Dziennik czeczeński
Poliny Zerebcowej
21:30 Rozmowa z autorką
22:00 Dezerterzy odc. 56
22:30 Dziennik filozofa
22:45 Duża ryba - dramat obyczajowy
01:00 Antychryst - dramat obyczajowy

TVP HISTORIA



08:05 Wojciech Cejrowski

06:45 Był taki dzień odc. 307
06:47 Komunikaty Wojenne odc. 31
06:50 Radio powstańcze
"Błyskawica"
odc. 64 - dokumentalny
07:00 Dziewczyna z klepsydry
- dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 6
08:35 Wszystkie po krakowsku
odc. 13 - koncert
09:05 W labiryncie odc. 86 - serial
09:40 Obóz Płaszów
10:40 Życie odc. 5 - serial
11:40 Bitwa pod Rzębaczem
- historia prawdziwa
12:30 Tajemnice Państwa
Podziemnego odc. 1 - serial
13:05 Tajemnice Państwa
Podziemnego odc. 2 - serial
13:35 Było nie minęło - kronika
związków historii
14:15 Sensacje XX wieku odc. 105
15:05 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 85 - serial
15:45 W poszukiwaniu Wikingów
odc. 3 - dokumentalny
16:50 Kurier z Waszyngtonu
kurier z Warszawy
17:50 Czas honoru
odc. 7 - serial wojenny
19:05 Kryptonim "Muzeum"
- dokumentalny
19:30 Sensacje XX wieku odc. 106
20:30 Nowe Ateny odc. 56
21:20 Było nie minęło - kronika
związków historii
21:50 Dorastanie odc. 4 - serial
23:05 Konwój: bitwa o Atlantyk
odc. 2 - serial
00:15 Prymas. Trzy lata z tysiąca
- dramat społeczny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Muzeum Diecezjalne
w Tarnowie - dokumentalny
09:50 Niezwykłości przyrody
Nowej Zelandii
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy
- z daleka widać lepiej
10:45 Syria
11:05 Mocni w wierze
11:35 Mysłac ojczyzna
11:45 180 lat na zdrowie
- dokumentalny
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Filmowe życiorysy
13:40 Mama Limma - dokumentalny
14:00 Dziesięć przykazań
- serial historyczny
14:55 Guadalupe - żywy
obraz - dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Chcę żyć - dokumentalny
16:50 Express studencki
17:00 Życie monastyczne - serial
17:20 Zambia: Kabwe
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończono
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłac ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Wołyń nierozliczone
ludobójstwo - dokumentalny
23:15 Prymas. Trzy lata z tysiąca
- dokumentalny

HITY DNIA



**„Wielki Mike”
(2009r.) TVN 7 20:00**

Mike Oher spędził dzieciństwo na ulicy. Przypadek sprawił, że o jego losie dowiedziała się zamożna Leigh Anne Tuohy. Dzięki jej bezinteresowności chłopiec został jednym z najlepszych futbolistów.



**„Rodzinny weekend”
(2013r.) TVN 7 23:45**

Emily to mistrzyni w skokach na skakance. Jest doceniana w szkole, ale rodziców nie obchodzi jej hobby. Gdy podczas mistrzostw stanowych dziewczyna nie dostrzega na widowni rodziców, wpada w gniew.

TVP 1



11:10 Doktor Quinn

06:00 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Komisarjat - serial
09:05 Sonda II
09:35 Jak to działa?
10:15 Północ - Południe księga I odc. 2 - serial
11:10 Doktor Quinn odc. 26 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Magazyn
12:55 Wyprawa na rafę koralową - dokumentalny
14:00 Elif odc. 105 - serial
14:55 Muzeum polskiej piosenki - rozrywka
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 - serial fabularny - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3174 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 33 - rozrywka
18:55 Komisarjat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Białe-Czerwoni. Kroniki
20:10 Pogoda
20:25 Wielki test o zdrowiu Quiz
21:55 Magazyn śledczy Anity Gargas
22:35 Miasto gniewu
23:20 Miliardy z Moskwy - dokumentalny

TVP 2



11:15 Barwy szczęścia

06:05 Rod zink a. pl odc. 150 s. 6 - serial
06:35 Pożyczni.pl
07:05 M jak miłość odc. 135 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:15 Barwy szczęścia odc. 1711 - serial
11:50 Na dobre i na złe odc. 463 - serial
12:50 Tysiąc i jedna noc odc. 155 - serial
13:50 Na sygnale odc. 49 - serial
14:25 Nasz dziwny świat odc. 5 - serial
15:30 M jak miłość odc. 1318 - serial
16:30 Kolo fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość odc. 24 - serial
18:00 Panorama odc. 2788
18:30 Sport-telegram odc. 4887
18:40 Pogoda odc. 2793
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1711 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1712 - serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 680 - serial
21:50 Na sygnale odc. 157 - serial
22:25 Legalna blondynka - komedia
00:05 O mnie się nie martw odc. 82 s. 7 - serial

tvn



19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 10 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 18
08:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 803 - serial
12:00 Szkoła odc. 455 - serial
13:00 19+ odc. 156 - serial
13:30 Szpital odc. 692 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 456 - serial
16:30 19+ odc. 157 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 804 - serial
18:00 Szpital odc. 693 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5090
20:10 Doradca smaku odc. 19
20:15 Na Wspólnej odc. 2558 - serial
20:55 Milionerzy odc. 76 - rozrywka
21:30 Azja Express odc. 5 s. 2 - rozrywka
23:00 Tylko mnie kochaj - komedia romantyczna
01:10 Superwizjer odc. 1103

POLSAT



09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 486 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 698 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 699 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 33 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 325 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 253 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 734 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2539 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 780 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3481
16:30 Na ratunek 112 odc. 143 - serial
17:00 Gliniarze odc. 133 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2540 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich / odc. 380 - serial
20:05 Świat według Kiepskich odc. 521 - serial
20:40 Supermodelka Plus Size odc. 5 - rozrywka
22:10 Dorwać byłą - komedia romantyczna
00:40 Czas na rewanż - komedia romantyczna

7 tvn



14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 35 - serial
06:20 Szpital odc. 162 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 95 - serial
08:15 Chirurdzy odc. 21 s. 3 - serial
09:10 Brzydula odc. 91 - serial
09:45 Brzydula odc. 92 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 437 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 96 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 336 - serial
14:55 Szpital odc. 163 - serial
15:55 Chirurdzy odc. 22 s. 3 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 3 - serial fantastyczny
17:55 Brzydula odc. 93 - serial
18:30 Brzydula odc. 94 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 438 - serial
20:00 Wielki Mike - dramat obyczajowy
22:40 The Following odc. 9 s. 3 - serial sensacyjny
23:45 Rodzinny weekend - komedia
01:55 Moc magii odc. 271 - rozrywka

4



18:00 Policjantki i policjanci

06:00 Dragons' Den. Jak zostać milionerem? odc. 5 - rozrywka
07:00 Przygody Kota w butach odc. 3 - serial animowany
07:30 Pan Peabody i Sherman Show odc. 28 - serial animowany
08:00 Przygody Kota w butach odc. 6 - serial animowany
08:30 Pan Peabody i Sherman Show odc. 31 - serial animowany
09:00 V.I.P. odc. 21 - serial sensacyjny
10:00 Esmeralda odc. 7 - serial
11:00 Detektywi w akcji odc. 63 - serial akcji
12:00 Detektywi w akcji odc. 64 - serial akcji
13:00 Detektywi w akcji odc. 65 - serial akcji
14:00 STOP Drogówka odc. 37
15:00 Dom nie do poznania odc. 29 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 8 - serial
17:00 V.I.P. odc. 22 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 321 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 322 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 122 - serial
21:00 Martwa rzeka - thriller
22:55 Trampolina odc. 11 - rozrywka
23:55 Spadkobiercy odc. 77 - rozrywka
00:55 Sekrety sąsiadów odc. 59 - serial

puls



10:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 131 - serial
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 20 - serial sensacyjny
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 1 s. 2 - serial
09:00 Napisala: morderstwo odc. 22 s. 8 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 1 s. 9 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 20 - serial sensacyjny
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 20 s. 7 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 24 s. 7 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 209 - serial
14:45 Zbuntowany anioł odc. 210 - serial
15:45 Lekarze na start odc. 22 - serial
16:25 Lombard. Życie pod zastaw odc. 22 - serial
17:20 Gwiazdy lombardu odc. 458 s. 18 - serial
17:50 Gwiazdy lombardu odc. 459 s. 18 - serial
18:20 Lombard. Życie pod zastaw odc. 23 - serial
19:25 Lekarze na start odc. 23 - serial
20:00 Pokojówka na Manhattanie - komedia
22:05 Totalna magia - komedia
00:10 Z Nation odc. 13 s. 2 - serial grozy

TVP KULTURA



08:40 Informacje kulturalne

08:00 Dziennik filozofa
08:05 Szlakiem Kolberga - Czesław Moził
08:40 Informacje kulturalne
08:55 Wakacje w Amsterdamie - dramat obyczajowy
10:30 Dekalog 89+ odc. 1 - serial
10:55 Lalka odc. 8 - serial
12:30 Poznań '56 - dramat historyczny
14:30 Wystrzał Film psychologiczny
16:00 Murmurando - obyczajowy
16:50 Dranie w kinie
17:35 Wakacje w Amsterdamie - dramat obyczajowy
19:10 Studio Kultura - rozmowy
19:25 Katanka - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Turysta - dramat obyczajowy
22:25 Pegaz odc. 73
23:25 Dziennik filozofa
23:35 Jedna scena odc. 2
23:50 Cześć Tereska! - dramat psychologiczny
01:30 Alfabet polskiego performance

TVP HISTORIA



19:15 Sensacje XX wieku

06:45 Był taki dzień odc. 308
06:47 Komunikaty Wojenne odc. 32
06:50 Radio powstańcze "Blyskawica" odc. 65 - dokumentalny
07:00 Kurier z Waszyngtonu kurier z Warszawy
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 7
08:30 Wszystko po krakowsku odc. 14 - koncert
09:05 W labiryncie odc. 87 - serial
09:45 - dokumentalny - dokumentalny
10:45 Niepodległa - dokumentalny
11:50 Spór o historię odc. 69
12:35 Wyżej niż Himalaje
13:25 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
14:00 Sensacje XX wieku odc. 106
14:55 Encyklopedia II wojny światowej odc. 53 - serial
15:30 Konwój: bitwa o Atlantyk odc. 2 - serial
16:40 Jerzy Waldorff. Połowy na rzece wspomnień odc. 5 - serial
17:40 Czas honoru odc. 8 - serial wojenny
18:40 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 9 - serial
19:15 Sensacje XX wieku odc. 27
20:10 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:40 Historia świata według Andrew Marra odc. 4 - dokumentalny
21:45 Dorastanie odc. 5 - serial
23:00 Tajemnica Pucharu Rimeta - dokumentalny
23:25 Barbosa: człowiek który doprowadził Brazylię do łez - dokumentalny
23:55 Jezioro Bodeńskie - dramat obyczajowy
01:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 7

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 Chcę żyć - dokumentalny
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuaria polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 23 - serial
11:30 Myśląc ojczyzna
11:40 Notacje historyczne - historia pamięć świadkowie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Święty Franciszek i brat Leon - dokumentalny
13:00 Tryptyk rzymski - w wykonaniu Ryszarda Peryta Widowskiego
13:50 Grypa - profilaktyka i sposoby leczenia
14:00 Słuchajcie uważnie - dramat obyczajowy
15:40 Szafarskie dni i noce czyli Chopin był u nas
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Z nami bezpiecznie - rozrywka
16:45 Toliara - dokumentalny
17:00 Po stronie prawdy
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków - serial animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Yohan - wędrowki dzieci - obyczajowy

Dobrze zjeść

KONOPIE W KUCHNI

Nasiona konopi zyskują popularność, bo są wyjątkowo zdrowe. Mają bardzo dużo białka, witaminę E, wysoką zawartość kwasów Omega 3 i 6, żelazo, wapń, fosfor i magnez. Te niełuskane można chrupać samodzielnie, dodać do owsianki czy koktajlu. Po uprażeniu zyskują bardziej zdecydowany, orzechowy smak.

Ciastka na drugie śniadanie
Składniki
2 szkl. białej fasoli
(z puszki lub ze słoika)
¾ szkl. płatków migdałowych
2 czubate łyżki miodu
olejek pomarańczowy
¼ szkl. mąki ryżowej
pół łyżeczki sody
pół łyżeczki proszku do pieczenia
1/2 szkl. ziaren konopi
50 g gorzkiej czekolady
Sposób wykonania:
Składniki – oprócz konopi i czekolady – rozdrobnić w malakserze lub blenderem na gładką masę. Dodać posiekaną czekoladę oraz konopie wcześniej podprażone na suchej patelni. Wszystko razem dokładnie



wymieszać, zagnieść rękoma. Formować niewielkie, okrągłe ciastka i układać na blasze wyłożonej papierem do pieczenia. Piec w temp. 180 st. C ok. 17 minut. Po ostudzeniu przechowywać w zamkniętym pojemniku w lodówce.

Smacznego!

		8		1			4	
		7	3			1		9
		1		5	7			6
	1	3			8			
9	7		6		4		2	1
			5			3	6	
1			8	4		6		
4		2			3	9		
	5			2		4		

					7			5
			8	9		2		
2			4	5			8	
8		2	1	7		4		3
	1		6	4	8		5	
9		4		3	2	8		7
	7			2	1			9
		1		8	4			
3			7					

POGODA

CZW. 28.9.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 18 11 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1032 1034 hPa wiatr: 25 50 km/h
PT. 29.9.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 16 9 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1031 1032 hPa wiatr: 23 45 km/h
SOB. 30.9.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 16 7 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1028 1030 hPa wiatr: 16 40 km/h
NIEDZ. 1.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 18 13 °C opady: 3 2 mm ciśnienie: 1028 1030 hPa wiatr: 20 45 km/h
PN. 2.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 16 7 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1022 1025 hPa wiatr: 25 50 km/h
WT. 3.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 12 9 °C opady: 2 3 mm ciśnienie: 1017 1020 hPa wiatr: 13 25 km/h
ŚR. 4.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 13 10 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1027 1030 hPa wiatr: 5 10 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Rachunek w banku	▼	Brigitte (ur. 1934), sławna aktorka	▼	Obyczaje, normy, wartości	▼	Dzieło, rozprawa naukowa	▼	Brak spokoju, równowagi	▼	Reprezentacyjna drużyna sportowa	▼	Zawodnik w korridzie zadający końcowy	▼	Dowódca wojskowy i naczelnik osiedli kozackich
Starszy kelner	▶		▶		▶	Stan w zach. części USA	▶		▶		▶	12		▶
Imię żeńskie - 27.VII, 1.XII	▶		▶	8	▶	3	▶		▶	Niem. i fińska moneta zdawkowa	▶		▶	Człowiek skłonny do wywoływania awantur
Rzemień, pas, powrót do więzienia	▶		▶		▶	Patos, przesadna afekcja	▶		▶		▶	5		▶
▶	▶		▶		▶		▶		▶	Holenderski ser	▶		▶	
Działanie, postępek mające na celu zmylenie	▶	"Usta" motyla	▶	Rzymska bogini świtu	▶	Odbudowa, restaurowanie, naprawa	▶		▶		▶		▶	1
▶	▶		▶		▶		▶		▶	Państwo ze stolicą w Teheranie	▶		▶	
Pozostałość, resztki	▶		▶	Bóg ciemności, syn Chaosu i Nocy	▶	Dzielnica Warszawy	▶	Składnik miodu	▶	Solo Żyjis-Gary	▶	9	▶	Atak szalu
Nasywanie powietrzem	▶		▶		▶		▶		▶		▶	7	▶	6
Koń maści kruczej, czarny, kary	▶		▶		▶		▶		▶	Dobry, piękny koń, zwłaszcza rasowy	▶		▶	
3805 m n.p.m	▶		▶		▶		▶		▶		▶		▶	
Gra o wszystko	▶		▶		▶		▶		▶		▶	4	▶	2
▶	▶		▶		▶		▶		▶	Lasso	▶		▶	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Majątek nie dla rodziny?

ADWOKAT RADZI ▶ Pan Krzysztof stracił ojca, gdy był nastolatkiem. Babcia pana Krzysztofa - Janina, która miała dwoje dzieci – Marię i Jana, niedawno zmarła. Okazało się, ku zdumieniu rodziny, że przepisała dom i działkę na rzecz instytucji religijnej. Czy w takiej sytuacji pan Krzysztof ma jakiegokolwiek prawo do tego majątku?

Często zdarza się, że nasi najbliżsi za życia chcą sprecyzować swoją wolę i rozporządzić swoim majątkiem. W tym celu sporządzają testament, w którym decydują, co chcą komu przekazać po swojej śmierci. Niejednokrotnie pozostając w konflikcie z rodziną, zapisują wszystko znajomym, opiekunom czy też instytucji. Tak jak w naszym kazusie. Babcia zapisała cały majątek instytucji religijnej. Niewątpliwie podejmując taką decyzję pokrzywdziła swoich najbliższych, którym trudno pogodzić się z faktem, że pominęła ich w testamentie. Nie wiemy czy rodzina zajmowała się babcią, czy się nią opiekowała. Nie zmienia to jednak faktu, że niezależnie od tego, jakie relacje łączyły babcię z rodziną, to z mocy prawa, ze względu na pokrewieństwo, najbliższym należy

się część majątku. Chyba że pani Janina w testamencie kogoś wydziedziczyła. Musiałaby mieć jednak ku temu konkretne i poważne powody, które ściśle określa kodeks cywilny (np. uporczywe nie dopełnianie względem zmarłego obowiązków rodzinnych czy też dopuszczenie się umyślnego przestępstwa). W opisywanym przykładzie takich podstaw nie było. Dlatego też zarówno dzieci jak i wnuk, pan Krzysztof, mają prawo do żądania zachowku po pani Janinie od instytucji religijnej.

Czym zatem jest zachówek? Jak go uzyskać? I ile komu się należy?

Zachówek jest formą ochrony interesów osób najbliższych zmarłemu. W opisywanym przykładzie mamy właśnie do czynienia z taką sytuacją, kiedy to cały majątek trafić ma do instytucji

religijnej, a nie do rodziny. Uprawnionymi do zachowku są rodzice, małżonek, dzieci, wnuki i prawnuki – czyli w naszym kazusie – pan Krzysztof, Maria i Jan.

Kwestia prawidłowego wyliczenia wysokości zachowku jest bardzo skomplikowana i warto pozostawić to prawnikowi. Co do zasady jednak stanowi ona połowę wartości udziału spadkowego, jaki przypadałby osobie uprawnionej, kiedy zmarły nie zostawiłby testamentu, czyli doszłoby do tzw. dziedziczenia ustawowego. Dwie trzecie tej wartości otrzymałaby osoba, która jest małoletnia albo trwale niezdolna do pracy. Pan Krzysztof może więc liczyć na połowę tej wartości, gdyż zakładamy, że jest dorosły i zdrowy. Przyjmijmy, że majątek pani Janiny oszacowano na 300 tysięcy złotych. Gdyby pani Janina nie zostawiła testamentu, każde z nich

otrzymałoby 1/3 wartości spadku, czyli po 100 tysięcy złotych. Jednak skoro pani Janina inaczej sprecyzowała swoją wolę, wówczas dzieci i wnuk mogą liczyć na połowę tej kwoty, czyli na 50 tysięcy złotych, tytułem zachowku.

Dlatego też pan Krzysztof, aby uzyskać należne mu pieniądze, powinien skierować do sądu pozew o zapłatę należnego mu

zachowku od instytucji religijnej. Pamiętaj! musi jednak, żeby zrobić to w terminie pięciu lat od ogłoszenia testamentu, gdyż po tym terminie dojdzie do przedawnienia roszczenia.

adv. Anna Koźmińska

<https://www.facebook.com/ak.advokat.torun/?ref=bookmarks>

AK
ADVOKAT

ANNA KOŹMIŃSKA

advokat

tel.: 663 018 691 www.ak-advokat-torun.pl

Filia w Wąbrzeźnie ul. Wolności 4, 87-200 Wąbrzeźno

Hobby

Ogród jesienią

Zbliża się czas jesiennych prac na przydomowych terenach zielonych. Im więcej wysiłku włożymy w ogród teraz, tym łatwiej będzie na wiosnę go „obudzić”.



Oczko wodne dobrze jest zabezpieczyć przed spadającymi liśćmi

Jesień w ogrodzie to czas intensywnych prac, które zaowocują dopiero wiosną. Przygotowanie do zimy nie jest łatwe. Przed przystąpieniem do prac należy pamiętać o zaopatrzeniu się w odpowiedni sprzęt. Przyda się dobra kosiarka, grabie, sekatorka czy łopata. Niezbędne będą też materiały do okrywania roślin: agrowłóknina w różnych rozmiarach, kartony, pęczki słomy i sznurek do obwiązywania

krzewów.

Prace możemy podzielić na kilka etapów: sadzenie i przesadzanie drzewek i krzewów; prace polowe; przygotowanie trawnika i oczka wodnego do zimy; przygotowanie roślin do zimy.

Sadzenie krzewów i drzewek

To najlepszy czas na sadzenie roślin. W sklepach ogrodniczych dostaniemy sadzonki z odkrytym systemem korzeniowym.

Są o wiele tańsze od tych w doniczkach, a ich aklimatyzacja do nowych warunków jest o wiele szybsza i bezpieczna. Jesień to również okres przesadzania roślin iglastych i zimozielonych. Zakończyły one już fazę rozwoju, są w stagnacji. Przesadzamy, wykopując z dużym zapasem dookoła systemu korzeniowego. Następnie przenosimy w nowe miejsce i intensywnie podlewamy wodą. Teren wokół przesadzonego drzewka przykrywamy ściółką z kory.

Prace polowe

Zabieramy się za sadzenie roślin cebulowych. Do najpopularniejszych zaliczamy: tulipany, narcyzy, hiacynty. Kupując cebule należy zwrócić uwagę, by nie były uszkodzone, przesuszone lub kiełkujące. Ziemię pod cebulki należy spulchnić na głębokość szpadla, a same cebulki zaprawić, mocząc je w preparacie grzybobójczym.

Niektóre z roślin cebulkowych należy jednak wykopać z ziemi, by ochronić je przed mrozem. Są to: dalie, mieczyki, kanny, begonie bulwiaste czy frezje. Cebulki oczyszczamy i przechowujemy przez okres zimy w drewnianych skrzynkach w temperaturze około 10 stopni.

Wykonujemy porządki na rabatach z roślinami jednorocznymi. Usuwaamy resztki roślin i chwastów, przekopujemy rabaty i zostawiamy tak usypaną ziemię. Bardzo dobrze, jeśli uda się podkarmić glebę kompostem lub



Jesienią trzeba pamiętać o wertykulacji trawnika

obornikiem. Możemy również sięgnąć po nawóz sztuczny. Tak przygotowany grunt pozostawiamy do wiosny. W przypadku roślin wieloletnich przycinamy i usuwamy zeschnięte części. Obcinamy i palimy pędy, na których widać ślady chorób.

Przygotowanie trawnika

Generalną zasadą jest ta, że przycinamy trawnik tak długo, jak rośnie - zwykle do połowy października. Na zimę zostawiamy go na wysokość około 5 centymetrów. Można go zwertykulować, ale nie trzeba. Na pewno nie zostawiamy liści, które spowodowałyby rozwój grzybów. Kto ma życzenie, niech sięgnie po nawóz z potasem i fosforem.

Oczko wodne

Z oczka wodnego usuwamy zeschnięte liście. Dobrym rozwiązaniem jest założenie na

całe oczko siatki, która osłoni wodę przed spadającymi liśćmi. Usuwaamy zeschnięte liście roślin wodnych (z wyjątkiem roślin szuwarowych, które stanowią schronienie dla zwierząt wodnych). Jeśli oczko jest małe, odławiamy rybki i umieszczamy je w beczce, która z kolei musi stać w pomieszczeniu, gdzie temperatura nie spada poniżej 5 stopni. W beczce montujemy napowietrzacz, aby rybki miały tlen. Nie trzeba ich karmić. W temperaturze poniżej 10 stopni zapadają w letarg i tak zimują. W przypadku dużych zbiorników wodnych rybki pozostawiamy. Wymontowujemy natomiast cały sprzęt, tj. filtry, napowietrzacze i fontanny. Musimy jednak pamiętać, by podczas dużego mrozu wyrębać przeręble.

Tekst i fot. (Maw)

Miasto Kazimierza Sprawiedliwego

PODRÓŻE ➤ Kazimierz Dolny w wiekach średnich stanowił dla kupców z południa Europy bramę do Polski. Był małą fortyfikacją. Dziś to miasteczko turystyczne, które nadal przyciąga rzesze gości

Zapraszamy do jednego z najpiękniejszych małych miasteczek w Polsce. Mowa o Kazimierzu Dolnym, który jest położony w województwie lubelskim. Aby tam dojechać, trzeba kierować się na Radom i Puławę. Do pokonania mamy około 350 kilometrów. Najlepiej wybrać się na kilkudniową wycieczkę połączoną z noclegiem. Doba w pokoju dwuosobowym w hotelu, ze śniadaniem, to wydatek średnio 150 zł.

Kazimierz Dolny położony jest na prawym brzegu Wisły. To najwęższe miejsce Małopolskiego Przełomu Wisły, przecinającego Wyżynę Środkowopolską. Pierwsze ślady osadnictwa na tym terenie pochodzą sprzed 11 tysięcy lat.

Za twórcę Kazimierza Dolnego uważa się Kazimierza Sprawiedliwego, stąd nazwa miasta. W XII wieku zaczęto tu budowę klasztoru norbertanek. Przez te tereny przebiegał ważny szlak handlowy, łączący Ruś ze Śląskiem. Dla jego ochrony powstała w XIII wieku wieża obronna. Dzięki kupcom, miasto bardzo szybko się rozwijało, szczególnie w XVI i XVII wieku. Czarne karty w jego historii to potop szwedzki czy najazdy wojsk węgierskich i kozackich. Pod koniec XVII wieku król Jan III Sobieski sprowadził do Kazimierza Dolnego pierwszych Żydów. Przyszedł okres powstań, które spowodowały stopniowy upadek miasta. Pod koniec XIX wieku zauważono walory krajobrazowe tych terenów i ośrodek zaczął przeżywać renesans. Przyjeżdżali pierwsi turyści, masowo powstawały małe hoteliki i lokale gastronomiczne. Podczas II wojny światowej w Kazimierzu mieszkała duża grupa narodowości żydowskiej. Ich eksterminacja spowodowała stopniowe niszczenie miasta. Po wojnie przystąpiono do odbudowy pod okiem konserwatorów zabytków, a jego efekty możemy oglądać dzisiaj. Kazimierz Dolny znajduje się na terenie Kazimierskiego Parku Krajobrazowego, którego łączna powierzchnia to ponad 24 tysiące hektarów.

Po znalezieniu noclegu, a z tym nie powinno być żadnego problemu, możemy wyruszyć w trasę. Tu jedna uwaga: w weekendy Kazimierz Dolny przeżywa prawdziwe oblężenie, więc najlepiej zaplanować wycieczkę w środku tygodnia. Miasto zwiedzamy piechotą, elektrycznym meleksem – koszt 6 zł od osoby, można też wynająć elegancką bryczkę za 60 zł.

Kazimierz Dolny ma kilkana-

ście szlaków rowerowych. Proponuję jednak wycieczkę pieszą, bo wszędzie jest bardzo blisko. Rozpoczynamy od rynku. Rozciąga się on wzdłuż Wisły i otoczony jest murowanymi kamienicami, z których każda ma swoją historię. Przed wojną były to w większości domy drewniane, ale liczne pożary wymusiły na mieszkańcach budowę murowanych obiektów. Zostały one zrekonstruowane w latach powojennych. Przedstawie tylko kilka z nich.

Kamienica Przybyłków to największa kamienica, stanowiąca perełkę renesansu. Złożona jest z dwóch budynków dwóch braci Przybyłków: Mikołaja i Krzysztofa. Powstała w 1615 roku. W przyziemiu dominują arkady z podcieniami, nad nimi okna z płaskorzeźbami, które nawiązują do fundatorów. Wysokie attyki powodują, że domy wydają się wyższe niż faktycznie są. Inną kamienicą jest ta „Pod Świętym Krzysztofem” z charakterystyczną płaskorzeźbą św. Krzysztofa z małym Jezusem na ramieniu. Pod jego stopami widać rzeczne fale, ryby i raki.

Na wzniesieniu, tuż przed farą, mieści się kamienica „Dom Kifnerów”. Jest to podcieniowy dom kryty stromym gontem. Sprawia wrażenie starego, chociaż faktycznie nie jest – powstał w latach 50. XX wieku. Przed tym budynkiem znajduje się słynna rzeźba Psa Werniksa. To symboliczny król wszystkich miejskich psaków, które przesiadują na rynku w oczekiwaniu na łakocie od turystów.

Na rynku znajduje się słynna studnia miejska, pokryta drewnianym dachem gontowym. Uliczny źródło nr 1 powstał w 1915 roku, chociaż pierwsze ujęcia wody były tu już w XVI wieku. Według legend, kto się napije wody z tej studni, będzie chętnie wracał do Kazimierza. Niedaleko mieści się druga studnia tego typu. W okolicy głównego rynku znajdziemy tzw. Mały Rynek, inaczej plac targowy w dzielnicy żydowskiej. Dawniej funkcjonowały tu zakłady rzemieślnicze i stoiska handlowe. Jest budynek dawnej synagogi, obecnie jeden z obiektów muzealnych.

W centrum miasta znajduje się kościół farny pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela i Bartłomieja Apostoła. To najstarsza świątynia w Kazimierzu, prawdopodobnie z XIV wieku, chociaż jej początki nie są znane. Była wielokrotnie odbudowywana po licznych zniszczeniach i pożarach. Na-

przeciwko niej zlokalizowany jest klasztor Franciszkanów Reformatów. Prowadzi do niego kilkadziesiąt zabudowanych schodów. Klasztor przechodził różne dzieje. W czasach okupacji mieściła się tu siedziba gestapo. Dziś możemy zwiedzić muzeum klasztorne i obejrzeć cudowny obraz przedstawiający zwiastowanie NMP.

Na rynku liczne kawiarnie zachęcają do odpoczynku. W okolicy jest mnóstwo galerii sztuki, gdzie koneserzy malarstwa mogą dokonać zakupów. Na pewno warto zaopatrzyć się w koguta kazimierskiego. To smaczny słodki kołacz za kilka złotych.

Przemieszczamy się do najstarszej budowli Kazimierza, tj. do wieży zwanej basztą. Pochodzi z XII wieku i miała chronić przeprawy przez Wisłę. Wysoka na 20 metrów i o średnicy 10 m. Jej mury mają 4 m grubości. Zwiedzanie kosztuje 5 zł. Z wieży rozpościera się przepiękny widok na całe miasteczko i przeprawę wiślańską. Dalej udajemy się do ruin pobliskiego zamku z XIV wieku, zbudowanego z rozkazu Kazimierza Wielkiego. Wracając, wchodzimy na Górę Trzech Krzyży. Nazwa tego wzniesienia pochodzi od znajdujących się tam krzyży, które – według legendy – powstały jako dar wdzięczności za uratowanie życia podczas epidemii w XVII wieku.

Po zejściu do miasta wsiadamy do meleksu, który dowiezie nas do wąwozów lessowych znajdujących się w rejonie Kazimierza Dolnego. Jednym z najsłynniejszych jest 600-metrowy Korzeniowy Dół. Powstał na skutek erozji. Jego nazwa pochodzi od korzeni drzew, które wiją się na zboczach. Takich wąwozów w rejonie miasta jest kilkanaście.

Będąc w Kazimierzu, warto wybrać się w rejs po Wiśle. Na przystani znajdują się dwa stateczki, którymi bezpiecznie można pływać i podziwiać miasteczko. Koszt wyprawy to 15 zł. Jeżeli mamy więcej czasu, warto się wybrać przeprawą promową na drugi brzeg Wisły i zobaczyć pałac w Janowcu lub też „Magiczne Ogrody”.

Janowiec to mała wieś, nad którą górują malownicze ruiny. Zamek powstał w 1502 roku i był wielokrotnie niszczone. Obecnie mieści się tam muzeum nadwiślańskie. „Magiczne Ogrody” to park tematyczny. Można w nim zwiedzić bajkowe krainy, spotkać mówiące zwierzęta i wspaniałych animatorów.

Tekst i fot. (Maw)



Góra Trzech Krzyży



Kazimierz można poznać, podróżując bryczką



Wąwóz w parku krajobrazowym



Średniowieczna wieża w Kazimierzu

HOROSKOP



Koziorożec
(22.12-19.01)

Dobry czas na przeprowadzenie rewolucji w szafie. Wyrzucić lub oddać potrzebującym rzeczy, których nie nosisz od ponad roku. Pożegnaj stare T-shirty. Umów się z przyjaciółką na zakupy, by uzupełnić garderobę. Będziesz się dobrze bawić, a dodatkowo nabierzesz dystansu do trapiących się problemów natury zawodowej. Nie podejmuj teraz ważnych decyzji.



Wodnik
(20.01-18.02)

Będziesz pozytywnie nastawiony do życia, co sprawi, że pokonasz wszelkie przeszkody. W twoim życiu zapanuje spokój i harmonia, czego od dawna potrzebowałeś. Życie towarzyskie nabierze rumieńców. Na spotkaniu u znajomych spotkasz kogoś ciekawego. Szykuje się dłuższa znajomość, co szczególnie ucieszy samotne Wodniki.



Ryby
(19.02-20.03)

W sprawach związanych z pracą zaufaj własnej intuicji i podążaj za wewnętrznym głosem. Możesz zdecydować się na szkolenie lub kurs, który rozwinie ważne dla ciebie kompetencje. Samotne Ryby będą przyciągać płęć przeciwną, zafascynowaną ich tajemniczością. By uczucie miało szansę zaistnieć, musisz jednak pokonać nieśmiałość i otworzyć się na nowe.



Baran
(21.03-20.04)

W centrum twojego zainteresowania znajdą się teraz kontakty towarzyskie. Może to dobra pora na urlop? Nie zastanawiaj się wiele, pakuj walizki i ruszaj w drogę. Nieważne czy w góry, czy na Mazury, czy za granicę. Wszędzie znajdziesz życzliwe osoby, z którymi mile spędzisz czas. Przyda ci się taka odskocznia od codziennych obowiązków. Nabierzesz siły i dystansu.



Byk
(21.04-21.05)

Tylko przyjemności będą ci w głowie. Skąd je czerpać? Najlepiej z codziennych rytuałów, jak na przykład picia kawy na tarasie czy pogaduszek przy lampce wina. Będziesz teraz pełen pozytywnej energii, co innych nastroi do ciebie pozytywnie. Możesz ocieplić stosunki z tymi, z którymi łączą cię do tej pory tylko sprawy służbowe. Poprawa w sferze finansów.



Bliźnięta
(22.05-20.06)

Postaw na spokój. To nie jest dobry czas, by rozpoczynać ryzykowne przedsięwzięcia czy konfrontować się z przeciwnikami. Odmienne poglądy innych ludzi wcale nie muszą być wymierzone w ciebie. Zachowaj dystans i nie stawiaj siebie w centrum wszechświata. W najbliższych dniach bądź wyjątkowo ostrożny za kierownicą.



Rak
(21.06-22.07)

Będziesz wyjątkowo podirytowany. Trudno ci oprzeć się wrażeniu, że wszystko idzie źle, a koledzy z pracy spiskują przeciwko tobie. Dobra passa w sprawach finansowych, śmiało podejmij decyzje związane z materialną sferą życia. Zabierz partnera na romantyczną kolację, cieszcie się swoim towarzystwem, planujcie przyszłość.



Lew
(23.07-22.08)

Przed tobą kilka dni oddechu. Pozwól sobie na odpoczynek. Dobrym pomysłem będzie odwiedzenie kosmetyczki czy wizyta u fryzjera. Zadbaj o siebie i od razu poczujesz się lepiej. Co więcej, spotkasz na swojej drodze dawnego wielbiciela. Czy stare uczucia odżyją na nowo? To zależy od twojej woli. Lwy w stałych związkach niech nie zapominają o partnerach.



Panna
(23.08-22.09)

Energia będzie cię wręcz rozsadzać i nabędziesz przekonania, że możesz góry przenosić. Nie przesadzaj z hurraoptymizmem, mierz siły na zamiary, a ambicje przekładaj na swoje realne możliwości. Samotne Panny mają szansę spotkać na swojej drodze kogoś, kto je oczaruje.



Waga
(23.09-23.10)

W nadchodzących dniach będziesz rozdrażniona, łatwo wpadniesz w złość. Zmęczenie nie poprawi sytuacji. Postaraj się wyciszyć i choć trochę odpocząć. Opuść sprzątanie, prasowanie i gotowanie. Nic się nie stanie, jeśli rodzina zje pizzę na obiad. Jesteś ważniejsza.



Skorpion
(24.10-21.11)

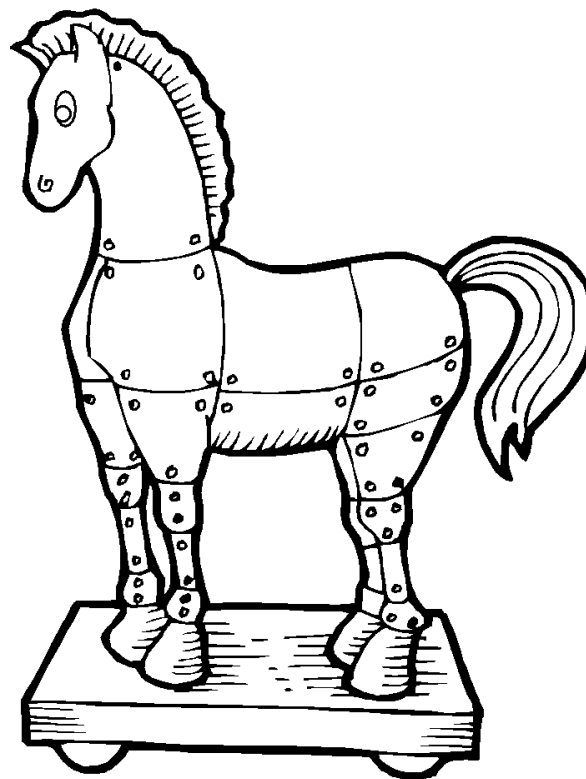
W sferze zawodowej niespodziewanie spadną na ciebie liczne propozycje. Pamiętaj o celu, który sobie wyznaczyłeś i do niego dąż. Nie trać siły na inne działania, które niewiele wniosą do twojego życia. Nawiążesz nowe, obiecujące kontakty na niwie służbowej.



Strzelec
(22.11-21.12)

Twój kalendarz na najbliższe dni jest zapełniony. Momentami będziesz mieć wrażenie, że nie podołasz wszystkiemu. Spokojnie, co prawda nieźle się nagimnastykujesz, ale wszystko pogodzisz. Dobrze poradzisz sobie w sytuacjach, w których liczy się doświadczenie.

Kolorowanki dla dzieci



Czy dzisiaj ktoś poświęciłby życie za Polskę...???

HISTORIA ▶ Ojczyzna, aby utrzymać niepodległość, wielokrotnie żądała najwyższej ceny. 5 maja 1939 roku minister spraw zagranicznych Józef Beck wygłosił w Sejmie przemówienie, w którym odrzucił żądania Niemiec wobec Polski. Wypowiedział wówczas znamienne słowa: *My w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę. Jest tylko jedna rzecz w życiu, która jest bezcenna. Tą rzeczą jest honor*



Ochotnicy do oddziału żywych torped z Rypina. Od lewej: Tadeusz Solarski, Bronisław Sobierajski, Henryk Bolewski (fot. Warszawa, ok. 1938)



Bronisław Sobierajski. (fot. ok. 1937)

Następnego dnia w Ilustrowanym Kurierze Codziennym ukazał się list podpisany przez Władysława Bożyczkę, Edwarda Lutostańskiego i Leona Lutostańskiego, w którym pisali: *Proszę zamieścić nasz list otwarty w swoim piśmie, ponieważ chcemy dać swoją odpowiedź Hitlerowi na jego żądania. Otóż ja i moi dwaj szwagrowie, wzywamy wszystkich tych Polaków, co chcą niezwłocznie oddać życie za Ojczyznę, jednak nie w szeregach armii razem ze wszystkimi, lecz w charakterze żywych torped z łodzi podwodnych, żywych bomb z samolotów, w charakterze żywych min przeciwpancernych i przeciwczołgowych. Każda zmarnowana torpeda, bomba i mina kosztuje dużo pieniędzy, których nadmiaru nie mamy. Każdy okręt nieprzyjacielski, czołg, pancerka, może i tak kosztować życie kilkunastu żołnierzy, zaś jeden człowiek zdecydowany może oddać tylko jedno swoje życie, jako żywy pocisk, czy w torpedzie, bombie lub minie. Człowiek w torpedzie zawsze znajdzie ten cel, w który zechce trafić i tem samem zaoszczędzi życie innym żołnierzom, zniszczy zaś wielu wrogów. W ten sposób chcemy oddać nasze życie w ręce Marszałka Polski Śmigłego-Rydza, ażeby zużytkować je jak najskuteczniej w obronie Ojczyzny. Ja jestem urzędnikiem pań-*

stwowym, szwagier jest pracownikiem miejskim, drugi szwagier jest masarzem, zarabiamy nieźle, jesteśmy silni i zdrowi. Tylko nie wiemy, gdzie się mają zwracać kandydaci. Proszę to wydrukować!

Akcja naboru nagłaśniana była przez radio, prasę i plakaty. Z całego województwa pomorskiego, do którego należał wówczas Rypin, zgłosiło się 372 osoby. Z całej Polski w granicach z 1939 roku około 4700 ochotników. W Centralnym Archiwum Wojskowym w Warszawie w zespole akt Kierownictwa Marynarki Wojennej zachowały się setki zgłoszeń ochotników do żywych torped. Niestety zbiór uległ w dużej części zniszczeniu i zawiera nazwiska osób tylko od litery K do Ż. Znajdujemy jednak wśród nich także mieszkańców Rypina i okolicznych wsi. Zgłoszenia do tzw. żywych torped dokonali w maju 1939 roku: Tadeusz Solarski z Rypina, bracia Bronisław i Marian Sobierajscy z Michałk (wówczas w gminie Starorypin), Ignacy Lisewski z Dulska. Informację o zgłoszeniach do żywych torped: Henryka Bolewskiego (uczeń rzeźnicki w masarni Józefa Laudenckiego w Rypinie), Anatola Kraskowskiego (mieszkał przed wojną przy ulicy Szpi-

talnej w Rypinie), Antoniego Rakowskiego (właściciel majątku w Pręczkach koło Rypina), przekazał w liście do Zenobii Rogowskiej z Rypina w 1995 roku Tadeusz Solarski. Niestety tych trzech ostatnich nazwisk nie zawiera niepełna lista zgłoszeń przechowywana w Centralnym Archiwum Wojskowym w Warszawie.

Tadeusz Solarski zgłosił się 19 maja 1939 roku do starosty rypińskiego Stanisława Wojciechowskiego. W liście do Zenobii Rogowskiej z Rypina w 1996 roku wspominał: *Byłem pełnoletni, zdecydowałem o sobie, więc rodzicom nic nie powiedziałem. Wychowany byłem przez szkołę jak się należy, w mojej rodzinie zawsze mówiło się o Ojczyźnie. O akcji żywych torped usłyszałem w radio. Mieszkiałem przy granicy niemieckiej, gdzie zagrożenie było największe. 10 maja pojechałem jako delegat na zjazd Młodej Polski do Warszawy. Już wtedy widziałem masy wojska i myślałem o żywych torpedach. Nie spałem. Przetrawiałem decyzję całą noc. W końcu 19 maja zdecydowałem i przyznałem się mojemu koledze, że chcę zgłosić się do tej akcji. Tłumaczyłem, że wojna jest nieunikniona i jeśli ma mnie trafić przypadkowa kula, to wolę sam coś zdziałać. Kolega nic nie odpowiedział, ale następnego dnia zdecydował, że idzie ze mną.*

Zgłosiliśmy się u starosty Wojciechowskiego w Rypinie. Pamiętam, jak zapytał nas: „Panowie, nie żał wam tak młodego życia”? Odpowiedziałem, że nie, bo przecież będziemy żyć wiecznie. Na to starosta: „Jestem dumny, że w moim powiecie mam takich obywateli”.

Polska Marynarka Wojenna nie posiadała w 1939 roku torped, które mogłyby służyć do tego rodzaju misji samobójczych. Dowództwo zdawało sobie jednak sprawę z tego, że takiego entuzjazmu społecznego w momencie wybuchu wojny nie można zmarnować, a osoby zgłaszające się należy wykorzystać, może nie do samobójstw, ale do różnych misji specjalnych w czasie działań wojennych. Zgłoszenia były rejestrowane i poświadczane zawiadomieniem. Każdy ochotnik otrzymał od szefa Broni Podwodnej Polskiej Marynarki Wojennej komandora porucznika Eugeniusza Pławskiego oficjalny list z podziękowaniem za okazaną patriotyczną postawę i prośbą, aby czekać na wezwanie do stawienia się w jednostce wojskowej. Akcja była jednak także krytykowana w kręgach wojskowych. Uważano, że łatwiej zdecydować się na śmierć, niż będąc zamkniętym w żywej torpedzie trafić w nieprzyjacielski okręt, a siła militarna

państwa nie może opierać się samobójstwie jego obywateli. Negatywnie wypowiadał się Kościół odrzucający taką formę zakończenia życia. Był to jednak wówczas jedyny przypadek na świecie, w którym siły zbrojne publicznie przyjmowały cywilów do oddziałów samobójczych. W Japonii nie było jeszcze słynnych oddziałów kamikadze, gdy w Polsce już zgłaszali się ochotnicy gotowi na śmierć.

W czerwcu 1939 roku w Oddziale II Sztabu Głównego Wojska Polskiego stworzony został referat do spraw żywych torped. Jego zadaniem było organizowanie przeszkolenia ochotników do wykonywania bardzo niebezpiecznych zadań bojowych w czasie wojny, szczególnie akcji dywersyjnych. Od 30 czerwca 1939 roku rozpoczęto tworzenie specjalnych oddziałów szturmowych i dywersyjnych w ramach piechoty i lotnictwa. Prawdopodobnie ochotnicy z Rypina nie zostali jednak wezwani na przeszkolenie.

1 września 1939 roku wybuchła wojna. Tadeusz Solarski jeszcze w końcu sierpnia, w czasie ogłoszonej mobilizacji, zgłosił się jako ochotnik do wojska. Przydzielony został do 67.

dokończenie na str. 26-27



Tadeusz Solarski (fot. ok. 1990). Ochotnik do oddziału żywych torped w wojnie z Niemcami w 1939 roku. Urodził się 17 sierpnia 1917 roku w Rypinie jako syn Eugeniusza i Eugenii z domu Miros. Krawiectwa uczył się w Rypinie w zakładzie u ojca. W maju 1939 roku zgłosił się do oddziału żywych torped, deklarując samobójczą śmierć w ataku na okręty niemieckie. Poszukiwany przez gestapo, ukrywał się przez cały okres wojny. Po 1945 roku prowadził w Rypinie zakład krawiecki. W 1960 roku za propagowanie poglądów antykomunistycznych aresztowany przez UB, przez kilkanaście miesięcy przebywał w więzieniu w Grudziądzu. W 1981 roku wyjechał do Krakowa, gdzie zamieszkał i nadal prowadził krawiectwo. Zmarł we wrześniu 1997 roku i pochowany został na cmentarzu batowickim w Krakowie.

Pułku Piechoty „Brodnica”. Jednostka wchodziła w skład 4. Dywizji Piechoty i walczyła w ramach Armii Pomorze. W liście do Zenobii Rogowskiej z Rypina wspominał dalej: *Wstąpiłem do ochotniczej kompanii strzeleckiej 67 pułku piechoty „Brodnica”. Miałem nadzieję, że skierują mnie gdzieś jako żywą torpedę. Zgłaszałem się kilkakrotnie, ale mówili: „Nic o tym nie wiemy”.*

Po zakończeniu wojny obronnej, podobnie jak wielu żołnierzy, przyjechał do Rypina. *Wróciłem do domu 5 października – wspominał dalej. Już miałem przecucie, więc nie szedłem przez miasto. Pierwsze pytanie matki: Czy cię kto, broń Boże nie widział, bo żandarmeria niemiecka ma cię na liście”.*

Dowództwo wojsk niemieckich już przed wrześniem 1939 roku wiedziało o organizowaniu się w Polsce ochotników do żywych torped. W związku z obawą o możliwość pojawienia się ataków samobójczych podjęło środki w celu zminimalizowania zagrożenia z ich strony. Po zakończeniu działań wojennych ochotników do żywych torped uznano za szczególnie niebezpiecznych dla polityki okupacyjnej Niemiec i jako element zagrażający III Rzeszy starano się wyeliminować. Sprawą tą zajmował się szczególnie w latach 1939-1940 niemiecki wywiad wojskowy Abwehra. Niemcy

przejeli listy ochotników sporządzone dla Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej. Wyselekcjonowano 850 osób, szczególnie młodych mężczyzn, których uznano za niebezpiecznych i za pomocą gestapo podjęto ich poszukiwania.

Na listach gestapo w Rypinie znalazł się Tadeusz Solarski, a także bracia Bronisław i Marian Sobierajscy. Październik i listopad 1939 roku były okresem czystek przeprowadzanych w Rypinie przez miejscowych Niemców w więzieniu przy ulicy Warszawskiej 20. Zagrożenie dla ochotników do żywych torped było coraz większe. W relacji dla red. Zofii Uszyńskiej do artykułu w Życiu Warszawy Tadeusz Solarski wspominał dalej: *10 listopada matka obudziła mnie o czwartej rano, mówiąc: „Miałam zły sen. Ubieraj się i idź na dworzec”. Pojechałem do Warszawy. Przez cztery miesiące nie rozbierałem się. Spałem w bramach i na klatkach schodowych. Później przypomniałem sobie o krewnej, która mieszkała w Skierniewicach. Nie znałem jej nazwiska, nie miałem grosza przy duszy. Pierwszą noc spędziłem na cmentarzu. Na grobie osłoniętym krzakami wyspałem się jak nigdy dotąd. W pierwszej kobiecie, którą spotkałem rano rozpoznałem swoją ciotkę. Po kilku dniach ponownie wróciłem jednak do Warszawy. Nadal spałem w bramach i pod scho-*



Bronisław Sobierajski (fot. ok. 1970). Ochotnik do oddziału żywych torped w wojnie z Niemcami w 1939 roku. Urodził się 29 września 1915 roku w Sadłowie. Od 1937 roku, po ukończeniu praktyki rzeźniczo-wędliniarskiej u Józefa Laudenckiego w Rypinie, prowadził sklep „Kolonialny” w Michałkach. W maju 1939 roku zgłosił się do oddziału żywych torped, deklarując samobójczą śmierć w ataku na okręty niemieckie. Od października 1939 roku poszukiwany przez gestapo, wyjechał do Warszawy. W 1940 roku celowo dał się zatrzymać w czasie łapanek ulicznych i wywieziony został na tzw. roboty do Niemiec. Po wojnie wrócił do Rypina. Od 1945 do 1948 roku prowadził prywatny handel owocami i warzywami w Rypinie. W czasach stalinowskich kilkakrotnie zatrzymywany był i przesłuchiwany przez UB za krytykę systemu komunistycznego. Pracował w Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej jako kierownik handlowy, a następnie w Powiatowym Związku Gminnych Spółdzielni w Rypinie, Spółdzielni Usługowo-Wytwórczej Kółek Rolniczych w Rypinie i Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej w Rypinie. Zmarł 31 maja 1977 roku w Rypinie.

dami. Ktoregoś ranka na ulicy Marszałkowskiej spotkałem Henia. Tego, który zgłosił się ze mną do żywych torped.

Bracia Sobierajscy po wybuchu wojny musieli się ukrywać, słusznie przypuszczając, że miejscowi Niemcy z Michałk, zrzeszeni w Selbstschutzu, mogą ich aresztować i doprowadzić do więzienia przy ulicy Warszawskiej 20. Bronisław Sobierajski dodatkowo naraził się kolonistom niemieckim na krótko przed wrześniem 1939 roku. Doniósł bowiem policji w Rypinie o ich organizowaniu się w zbrojne bojówki. W wyniku tego zgłoszenia kilku Niemców aresztowano. Już po wybuchu wojny bracia Sobierajscy wiedzieli także o poszukiwaniach ochotników do żywych torped, prowadzonych przez gestapo. Marian przez całą wojnę ukrywał się w okolicach Rypina. Bronisław wyjechał jesienią 1939 roku do Warszawy. Podobnie, jak Tadeusz Solarski, ukrywał się, nocując w różnych miejscach stolicy. W 1940 roku świadomie i celowo dał się złapać w czasie jednej z łapanek ulicznych. Miał nadzieję, że zostanie wywieziony na roboty do Niemiec, ale ryzykował także, iż może z takiej łapanki trafić do obozu koncentracyjnego. „Szczęśliwie” jako robotnik przymusowy, wysłany został do fabryki broni Kruppa

w Magdeburgu, gdzie przebywał do końca wojny. Rodzina w Michałkach, nie mając żadnych wiadomości o jego losie, uznała go za zmarłego.

Tadeusz Solarski w 1941 roku wrócił z Warszawy do Rypina. Ukrywał się do końca wojny, pracując w zakładzie krawieckim u ojca. W styczniu 1945 roku zabrany został przez uciekających Niemców, kierujących się w stronę Wiednia. We Wrocławiu zastał go koniec wojny. Wrócił wówczas do Rypina. Wkrótce później wyjechał z rodzicami do Karlina pod Kołobrzegiem. Wrócił w 1947 roku i założył zakład krawiecki przy ulicy Warszawskiej 12. Nie ukrywał swoich poglądów narodowych i antykomunistycznych. W marcu 1960 roku aresztowany został przez funkcjonariuszy rypińskiego Urzędu Bezpieczeństwa. Skazany został na dwa lata więzienia na podstawie Dekretu z 13 czerwca 1946 roku o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa Polskiego (tzw. Małego Kodeksu karnego), z artykułu 22, za to, że w czasie walnego zebrania rzemieślników w Rypinie 6 marca 1960 roku rozpowszechniał informacje mogące wyrządzić szkodę interesom PRL. Po wyjściu z więzienia w Grudziądzu wrócił do Rypina i ponownie zajął się krawiectwem. Był znanym i powszechnie szanowanym



T. Solarski w zakładzie krawieckim w Rypinie (fot. ok. 1970)

nowanym o wysokich zdolnościach krawcem w mieście. Interesował się historią. W 1978 roku opisał, w niepublikowanej niestety pracy, dzieje rypińskiego rzemiosła. W 1981 roku wyjechał do Krakowa, gdzie zamieszkał i nadal prowadził krawiectwo. W wolnej Polsce, po 1989 roku, zajął się propagowaniem przedwojennej akcji żywych torped. W 1992 roku utworzył w Krakowie nieoficjalny Ośrodek Informacyjny „Żywe Torpedy”. Nawiązał kontakt listowny z Edwardem Lutoszańskim, pomysłodawcą tej inicjatywy przed wojną. Prowadził kwerendę artykułów o żywych torpedach w przedwojennej prasie polskiej w zasobach biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Sporządził listy ochotników z 1939 roku. Materiał ten po jego śmierci zaginął, być może zabezpieczony przez jego córkę Ewę, mieszkającą obecnie w Niemczech, której nie udało mi się niestety odnaleźć. Udzielił licznych wywiadów dla radia, prasy i telewizji, dotyczących żywych torped i prowadzonych przez siebie poszukiwań. Za własne pieniądze fundował tablice pamiątkowe na grobach zmarłych ochotników do żywych torped. Wraz z kilkoma innymi ochotnikami w 1995 roku wziął udział w filmie dokumentalnym „Nadzie z honorem lec”



Marian Sobierajski (fot. ok. 1960)

zrealizowanym przez telewizję polską. W rozmowach z rodziną wiele razy powtarzał, że gdyby taką odezwę ogłoszono dzisiaj, postąpiłby tak samo. Zmarł we wrześniu 1997 roku i pochowany został na cmentarzu batowickim w Krakowie.

Bracia Sobierajscy nie wspominali już w rodzinie o żywych torpedach. O ich wyczynie z maja 1939 roku wiedzieli tylko najbliżsi. Widzieli także potwierdzenia zgłoszeń do żywych torped. Niestety dokumenty te nie przetrwały już do naszych czasów. Marian wyjechał z Rypina na Żuławy, gdzie podjął pracę w PGRach. Zmarł w Pucku w 1967 roku. Bronisław wrócił po wojnie do Rypina, ożenił się z Heleną Zabudź, z którą miał dwóch synów: Witolda, Jarosława, i córkę Marię. Pracował w Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej w Rypinie, a następnie w PZGS. Zawsze prezentował poglądy narodowe i antykomunistyczne, za które często inwigilowany był przez MO i SB. Zmarł 31 maja 1977 roku i pochowany został na cmentarzu w Rypinie.

Opracowałem na podstawie:

-Akt Centralnego Archiwum Wojskowego w Warszawie, Zgłoszenia ochotników do żywych torped.

-Akt IPN Bydgoszcz, Teczka akt z procesu Tadeusza Solarskiego z 1960 roku.

-J.Kaczyński, Ostatni kamikadze, Ekspres Wieczorny z 23 czerwca 1995 roku (wywiad z Tadeuszem Solarskim).

-N.Klatka, Żywe torpedy w 1939 roku, Gdańsk 1999.

-M.Parzyński, Żywe torpedy, Gazeta w Krakowie, 1992, nr 142.

-K.Surmiak-Domańska, Mistrz krawiecki – żywa torpeda, Gazeta Wyborcza (duży format) z 24 lutego 2000.

-Z.Rogowska, Człowiek – legenda, Ziemia Dobrzyńska, 1996, nr 4/14.

-Z.Rogowska, Oddać życie za Polskę, Inspiracje, 1997, nr 2, s.36-37.

-Z.Uszyńska, Żywe torpedy, Życie Warszawy, z 28 września 1996 roku.

-Listów i materiałów przekazanych Zenobii Rogowskiej z Rypina przez Tadeusza Solarskiego w 1996 roku.

-Informacji udzielonych przez Romana Solarskiego z Rypina, Jana Solarskiego z Brodnicy w 2017 roku.

-Informacji udzielonych przez Witolda i Jarosława Sobierajskich i Marię Małecką z Rypina w 2017 roku.

Zwracam się do Czytelników o pomoc w ustaleniu rodzin pozostałych ochotników do oddziału żywych torped z Rypina: Henryka Bolewskiego, Anatola Kraskowskiego, Antoniego Rakowskiego.

Piotr Gałkowski

Gmina Brzuze

Mają matematyczną moc

Szkoła Podstawowa w Ugoszczu od 11 września realizuje projekt pt. „Mamy matematyczną moc”. Działania są dofinansowane z Fundacji mBanku w ramach ogólnopolskiego konkursu grantowego mPotęga.



Ideą programu mPotęga jest popularyzowanie matematyki wśród młodych ludzi. Jego celem jest ukazanie szerokiego zastosowania „królowej nauk” w życiu codziennym oraz udowodnienie, że spotkania z nią wcale nie muszą być nieciekawe. Program zachęca nauczycieli do tworzenia innowacyjnych metod i narzędzi edukacji matematycznej, które zachęcą uczniów do nauki przedmiotu.

– Bardzo się cieszę, że projekt naszej szkoły został pozytywnie oceniony przez komisję konkursową. Fundusze jakie pozyskaliśmy dzięki temu, umożliwią nam m. in. organizację dodatkowych zajęć, podczas których uczniowie będą pracować metodą projektu oraz szkolenia dla rodziców – mówi dyrektor szkoły Ewa Cyrankowska. – Chcemy też promować ideę matematycznych gier planszowych jako ciekawego sposobu spędzania wolnego czasu w gronie rodziny i przyjaciół, wspierającego zarówno rozwój intelektualny jak i społeczny dziecka. Gry kształtujące logiczne myślenie, doskonalące umiejętności rachunkowe oraz uczące podstaw ekonomii i przedsiębiorczości, uczniowie będą mogli wypożyczać na weekendy do domu. Zaplanowaliśmy również wyjazd do Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu, ciekawe konkursy adresowane do całych rodzin oraz wiele innych atrakcji.

Jednym z działań szkoły na rzecz projektu było „Powitanie jesieni z matematyką”.

W piątek 22 września uczniowie klas 4-7 powitali rozpoczynając się w tym dniu nową porę roku, rozwiązując łamigłówki matematyczne. Do zabawy przyłączyli się ich rodzice. Wśród gier



była „gigantyczna krzyżówka matematyczna”, ułamkowe hasła, uzupełnianie równań, budowanie figur oraz logiczno-sprawnościowy tor przeszkód. Ta ostatnia konkurencja wzbudziła najwięcej emocji. Każdy z dorosłych uczestników mógł liczyć na wsparcie swojego dziecka. Można śmiało stwierdzić, że spotkanie nie tylko zachęcało do nauki matematyki, ale również wpłynęło na integrację.

– Na rodziców naszych uczniów zawsze możemy liczyć.

Chcę im bardzo podziękować za to, że zechcieli wspólnie ze swoimi dziećmi miło spędzić czas w szkole. Uczniom i ich rodzicom gratuluję wiedzy i umiejętności matematycznych oraz wspaniałego poczucia humoru. Realizacja projektu z taką grupą osób jest dla mnie prawdziwą przyjemnością – mówi nauczyciel matematyki, autorka projektu Beata Góralczyk.

Daria Szpejenkowska
Fot. nadesłane



INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO



tel. 608 688 587, 56 493 41 50

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto
auto handel / komisy
Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933
części i akcesoria
mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990
Hurtownia motoryzacyjna Auto Complex, Brodnica, ul. 18 Stycznia 34, tel. 56 649 86 69
Auto części Ravis, Lipno, ul. Skępska 31, kontakt pod nr. tel. 54 288 46 76
serwisy
AUTO SUMOCKI Opony hurt-detale, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. LAKIERNIA PROSZKOWA. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221
skup aut / demontaż
mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁACIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! 54 280 2990
Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253
stacje kontroli pojazdów
Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawrońscy, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 54 444 71 15
usługi
Gawrońscy - legalizacja tachografów cyfrowych, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 602 536 686
Budowa i remonty
usługi
PIASEK, ŻWIR oferuje: piasek płukany, suchy siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz, DOWÓZ, tel. 608 219 596
El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506
wykończenie wnętrz
Panorama sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, ul. Kościuski 54, Rypin, kontakt pod nr. tel. 509 728 154, 729 353 930
Edukacja
szkoły językowe
Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525
Finanse i bankowość
leasing
Leasing-Experts oferta specjalna nie tylko dla firm, leasingujemy prawie wszystko- auta, komputery, maszyny, urządzenia, tel. 575 665 290
Nieruchomości
biura nieruchomości
Z nami bezpiecznie sprzedaż, kupisz, wynajmiesz, kupujący nie płaci prowizji, tel. 575 665 291
NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462
Rolnictwo / leśnictwo
hurt / sklep
Hurtownia owoców i warzyw, własna produkcja pomidorów i ogórków, Brodnica, ul. Podgórna 80a, 506 079 392
maszyny
Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

nawozy
Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39
usługi
Dampol transport wapna tel. 694 498 284
składy opału
Dampol skład opału Szczuka, tel. 56 498 12 24
Skład opału, sprzedaż hurtowa i detaliczna, prawdopodobnie najtańszy węgiel w okolicy, tel. 730 015 103
FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145
Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203
Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39
Sport i rekreacja
fitness / aerobik / kulturystyka
Klub X-Fitness - idealne miejsce dla kobiet, zadbaj o swoją sylwetkę, porady dietetyczne i treningowe, tel. 730 167 510
rowery
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Farna 4, tel. 784 085 614
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961
Salon firmowy Romet - skutery, motocykle, rowery, ul. Piłsudskiego 47, Rypin, kontakt pod nr. tel. 600 261 092
usługi
Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 261
Surowce / skupy
Skup palet - sprzedaż, skup, wymiana, kontakt pod nr. tel. 730 015 103
Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203
Administracja
Starostwo Powiatowe w Rypinie ul. Warszawska 38 87- 500 Rypin tel. 54 280 24 33
Agencja Restrukturyzacja i Modernizacja Rolnictwa ul. Nowy Rynek 5 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 01 55
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44
Urząd Gminy Rypin ul. Lipnowska 4 87-500 Rypin tel. 54 280 21 37
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44 fax: 54 280 24 79
Kultura i rekreacja
Rypiński Dom Kultury, Kino „Bałtyk” ul. Warszawska 8 87-500 Rypin tel. 54 280 21 56
Biblioteka Publiczna Miejsko - Powiatowa ul. Warszawska 20 87-500 Rypin tel. 54 280 21 42
Rypińskie Centrum Sportu ul. Dworcowa 11 87-500 Rypin Tel. 54 233 97 42
Numery alarmowe
Komenda Państwowej Straży Pożarnej ul. Stra-

żacka 4 87-500 Rypin kontakt tel. 54 280 37 37 lub 54 280 91 53 numer alarmowy 998 lub 112 z telefonów kom. Pogotowie energetyczne 991 Pogotowie gazowe 992

Oświata
Zespół Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lisowskiego ul. Kościuski 51 87-500 Rypin tel. 54 280 20 65
Zespół Szkół nr 5 im. ks. J. Twardowskiego ul. Młyńska 12 87-500 Rypin tel. 54 280 36 42
Zespół Szkół Miejskich w Rypinie ul. Sportowa 24 87-500 Rypin tel. 54 280 23 31
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II ul. Młyńska 12 87-501 Rypin tel. 54 280 58 47
Szkoła Podstawowa nr 1 im. mjr. Henryka Sułchowskiego ul. 3 Maja 3 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 51 19
Przedszkole Niezapominajka ul. Gustawa Sommera 16 87-501 Rypin tel. 54 280 35 16
Przedszkole nr 1 ul. Młyńska 3 87-500 Rypin tel. 54 280 57 97
Przedszkole Miejskie nr 2 ul. Wojska Polskiego 11 87-500 Rypin tel. 54 280 31 32
Chatka Puchatka. Punkt przedszkolny. Panowska J. ul. Jana Pawła II 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 501 024 694
Przedsiębiorstwa komunalne
Zarząd Dróg Powiatowych ul. Strażacka 1 87-500 Rypin tel. 54 280 34 04
Wodociągi ul. Elizy Orzeszkowej 4 87-500 Rypin tel. 54 280 24 61
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Mikołaja Reja 2 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 34 32
Zdrowie
Pogotowie numer alarmowy 999 lub 112 z telefonów kom.
Szpital Powiatowy ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin ul. 54 280 54 54
Przychodnia przy Szpitalu ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin tel. 54 280 24 26
Przychodnia Dormed ul. Lissowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 76 20
Wykaz aptek w Rypinie: „Pod Orłem” Sp. z o.o. Apteka ul. Kilińskiego 7 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 20 44
„Pod Lwem” Apteka Danuta Ittrich ul. Kościuski 7 87-500 Rypin tel. 54 280 25 24
„Remedium” Apteka ul. Koszarowa 3 87-500 Rypin tel. 54 280 35 97
„Aloes” Apteka Urszula Mielczarek ul. ks. Lisowskiego 2 b 87-500 Rypin tel. 54 280 55 75
„Przy Przychodni” Apteka Katarzyna Górecka-Przybysz Beata Ruszkowska ul. ks. Lisowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 40 62

REKLAMA

POŻYCZKA NA DOWOLNY CEL

PROFI CREDIT
Twoje pieniądze

ZADZWOŃ
600 946 687
koszt połączenia zgodny z taryfą operatora
WWW.PROFICREDIT.PL

OGŁOSZENIA DROBNE Auto/Moto

Skup aut każdego stanu, uszkodzone oraz całe, odbiór od klienta, tel. 889 883 507

Autoholowanie, pomoc drogowa, przewóz aut lub maszyn do 7 t. Faktura, pomoc w uzyskaniu auta zastępczego. Tel. 889 883 507

Sprzedam ciągnik c-330, 1977 rok, odnowiony, 18 000 zł. Tel. 600 990 042

Sprzedam ciągnik c-355, 1977 rok, 10 000 zł. Tel. 600 990 042

Sprzedam Fiata 126 p, 1984 rok, 4 000 zł. Tel. 600 990 042

Sprzedam Fiata 125 p, 1984 rok, 6 000 zł. Tel. 600 990 042

Sprzedam Toyotę IQ, 2011 rok, 22 000 zł. Tel. 600 990 042

Drewno /Węgiel

Drewno kominkowe, trociny 5,00 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604 517 964

Kupię/Sprzedam

Sprzedam wycinarkę do kieszonek. Firma „KUHN” B 1201 E, szer. 1,80m, winda 2,5m. Stan bardzo dobry. Tel. 695 688 627

Nieruchomości

Sprzedam działkę budowlaną nad jeziorem Wąbrzeźno Cymbark około 900 m2, cena do uzgodnienia, tel. 604 541 339

Sprzedam lub wynajmę magazyny, trzy po 140 m2, jeden 300 m2, Wąbrzeźno, ul. 1 Maja 63, tel. 604 541 339

Praca

Opiekunka seniorów – bezpłatny kurs niemieckiego od podstaw w Brodnicy. Po kursie praca, szybki wyjazd. Promedica24 zaprasza do Punktu Rekrutacyjnego w Brodnicy – ul. Tylna 1, każdy czwartek, godz. 10-15.00/tel. 516 051 848

Nowo otwarty zakład krawiecki w Golubiu-Dobrzyniu zatrudni szwaczki i prasowaczki. Kontakt: 661 287 949

Opieka nad seniorami w Niemczech-legalnie! Nie znasz niemieckiego? Nauczmy cię! Zapisy na kurs w Brodnicy rozpoczęte! Promedica24 zaprasza do Punktu Rekrutacyjnego w Brodnicy – ul. Tylna 1, każdy czwartek, godz. 10-15.00/tel. 516 051 848

Różne

Tuja, szmaragd, 0,62 zł. Tel. 518 518 835

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub 56 474 09 20

Usługi

Malowanie, szpachlowanie, regipsy, docieplanie, sufity LED. Tel. 885 810 599

Transport koni, krów i innych zwierząt na terenie całej Polski. Atrakcyjne stawki i fachowe podejście. Tel. 669 450 043

REKLAMA

KREDYTY
Kredyty Bankowe
i Pozabankowe
dla każdego źródła dochodu

Dla Emerytów i Rencistów dla umów o pracę rolników oraz świadczeń 500+

kontakt:
Brodnica 729-205-023
Rypin 731-777-255
NML790-688-111

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

- Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynij od podania prefiksu **AF.CWA** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA), **AF.CGD** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD), **AF.CLI** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI), **AF.CRY** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY). Po spacji wpisz treść ogłoszenia.
- Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).
- Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**. Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.
- Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).
- Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
- Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

Pobiegli po zdrowie

GMINA BRZUZE ➤ Uczniowie z 5 gmin i 2 powiatów rywalizowali ze sobą podczas Maratonu Trzeźwości. XX edycja tego wydarzenia została zorganizowana 21 września w lesie w Radzynku



Do sztafety o długości 750 m przystąpiły zespoły 6-osobowe. Zawodnicy byli podzieleni na grupy z podstawówek oraz gimnazjów. W kategorii szkół podstawowych udział wzięli uczniowie z: Borzymina, Ostrowitego, Radomina, Radzynka, Trąbina, Ugoszcza, Wąpielska i Zbójna. Gimnazja reprezentowała młodzież z: Ostrowitego, Radomina, Radzik Dużych oraz Zbójna. Dziewczęta i chłopcy pokonywali leśną trasę, która wcześniej była sprawdzona i przygotowana do zawodów. Hasłem imprezy było: „Bieg po zdrowie”.

– To była kolejna udana impreza sportowa z udziałem zawodników z pięciu gmin. Był to już dwudziesty, jubileuszowy Maraton Trzeźwości. Tym razem sztafetowe biegi przełajowe odbyły się na pięknej trasie przygotowanej w Parowie. Pogoda dopisała i oko-

ło 150 uczestników przemierzyło przygotowany dystans. W tym wypadku organizatorem było Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Brzuze, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i GKS Pojezierze Brzuze. Pomocy organizacyjnej udzielił Urząd Gminy Brzuze, Szkoła Podstawowa w Ostrowitem, jednostki OSP w Dobrem, Giżynku i Trąbinie. Do zobaczenia podczas finału projektu w Ostrowitem – mówi wójt Jan Koprowski.

– Rywalizacja za każdym razem jest wspaniała. Dzieci razem biegają, integrują się, panuje miła atmosfera. Zapewniamy nagrody, medale, ciepły posiłek w lesie. Najważniejsze, że ludzie chcą razem się bawić – dodaje kierownik GOPS w Brzuzem Barbara Pietriewicz.

Maraton Trzeźwości uzyskał dofinansowanie ze środków wo-

jewództwa kujawsko-pomorskiego. Przed uczniami druga, finalna część zmagania z konkursami oraz profilaktyką.

W kategorii szkół podstawowych zwycięzcami zostały grupy:

Dziewczęta:

- I miejsce – SP Ostrowite
- II miejsce – SP Wąpielsk
- III miejsce – SP Zbójno

Chłopcy:

- I miejsce – SP Borzymin
- II miejsce – SP Wąpielsk
- III miejsce – SP Ostrowite

Dziewczęta:

- I miejsce – Zbójno
- II miejsce – Radziki Duże
- III miejsce – Ostrowite

Chłopcy:

- I miejsce – Zbójno
- II miejsce – Ostrowite,
- III miejsce – Radziki Duże

Tekst i fot.

Daria Szepejewska



Samorząd ochrzcił pierwszaki

RYPIN ▶ Mimo przejmującego zimna na starcie otrzęsin w Zespole Szkół im. Bogdana Chełmickiego zameldowali się niemal wszyscy pierwszoklasiści. Było zabawnie i wesoło



Otrzęsiny, jak co roku, przygotował dla uczniów z najmłodszego rocznika w „Chełmickim” samorząd uczniowski wraz ze swoimi opiekunami. Chrzest połączony z zawodami sportowymi i wspólnym ogniskiem zorganizowano na malowniczej szkolnej działce. I choć pogoda w dniu otrzęsin nie rozpieszczała, od rana było bardzo zimno, humory dopisywały wszystkim, a przygo-

towane atrakcje sprawiły, że nikt o chłdzie nie myślał.

Pierwsze klasy wraz z wychowawcami Agnieszką Kordalską, Małgorzatą Wysocką i Agnieszką Niedbalską wzięły udział w rywalizacji sportowej. – Wymagano umiejętności dość niezwykłych: wypicia mleka z butelki („leko” osolonego) przez smoczek, rzucenia jak najdalej kaloszem, jajkiem (bez stłuczenia go). Było

przeciąganie liny, tor przeszkód, „otrzęsinowe” mikstury do spróbowania. Na koniec pierwszaki złożyły przysięgę. Finałem tego niezwykłego chrztu było wspólne ognisko, przy którym pieczone kiełbaski smakowały wyjątkowo – mówi Agnieszka Czajkowska z ZS nr 3 w Rypinie.

(red)
fot. nadesłane



Skrwilno

Dyrektor z certyfikatem

20 września dyrektor Zespołu Szkół w Skrwilnie Iwona Jeżewska-Świeżak wzięła udział w finale pilotażowego ogólnopolskiego projektu szkoleń dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych.

Projekt zorganizowało Ministerstwo Edukacji Narodowej i Instytut Pamięci Narodowej. Podczas uroczystości, która odbyła się w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Bydgoszczy, dyrektor ZS w Skrwilnie

otrzymała z rąk minister Anny Zalewskiej certyfikat szkoleń nauczycieli humanistów. W przedsięwzięciu zorganizowanym w roku szkolnym 2016/2017 wzięło udział 848 nauczycieli z całej Polski. W województwie

kujawsko-pomorskim w seminariach uczestniczyło 91 osób, w finale certyfikaty wręczono 42 pedagogom.

(red)
fot. nadesłane



Zapisy do Biegu Niepodległości

GMINA SKRWILNO ➤ Zapraszamy na kolejną, XXII edycję Biegu Niepodległości w Skrwilnie. Do biegu mogą zgłaszać się osoby w każdym wieku



Wszyscy miłośnicy sportu mogą zebrać się w sobotę 7 października przy Zespole Szkół w Skrwilnie. W budynku szkolnym ulokowane będzie Biuro Zawodów, gdzie będą przyjmowane zapisy. Biegi dla dzieci i młodzieży rozpoczną się od godziny 10.00. Start biegu głównego zaplanowany jest na południe. Trasy dla dzieci i młodzieży będą liczyć od 300 m do 1500 m. Bieg główny obejmuje dystans o długości 10 km. Przewidziany jest również Bieg Krasnoludków dla dzieci urodzonych w 2011 roku i młodszych na dystansie 50 m. Start i meta biegów będą zlokalizowane na boisku przy

zespole szkół. Trasy przebiegają przez ulice Skrwilna oraz okolic, będą zabezpieczone przez służby porządkowe.

Aby przystąpić do biegu, można być w każdym wieku. Mile widziane są również osoby niepełnosprawne. Dla zwycięzców w poszczególnych kategoriach są przewidziane puchary oraz nagrody rzeczowe. Będą też nagrody, które zostaną rozlosowane wśród wszystkich uczestników. Za start nie pobiera się opłaty wpisowej. Niepełnoletni muszą mieć ze sobą pisemne oświadczenie rodziców lub opiekunów prawnych o zgodzie na udział w zawodach i braku

przeciwwskazań zdrowotnych. Zapisy będą przyjmowane od godziny 8.30. Szczegółowe informacje można uzyskać pod numerami telefonu (54) 270 00 12, 270 00 24, kom. 881 470 254 w godzinach od 8 do 15.

Celem wydarzenia jest oczywiście popularyzacja biegania jako rekreacji. Organizatorzy wydarzenia: GLKS „Skrwa” Skrwilno, Urząd Gminy w Skrwilnie oraz Zespół Szkół w Skrwilnie. Nasz tygodnik jest patronem medialnym biegu.

Daria Szpejenkowska
Fot. nadesłane

Mapka tras XXII Biegu Niepodległości — Skrwilno 2017



Kolarstwo

Kolejne sukcesy kolarzy

Cykliści Rypin mają za sobą udany weekend w ogólnopolskiej rywalizacji. Kolarze wywalczyli czołowe miejsca w Robakowie i Małym Rudniku.



W Robakowie zawodnicy startowali dwójkami. Jagoda Rzeszot i Róża Pilarska ukończyły wyścig na trzeciej pozycji. Taką samą lokatę wśród żaków wywalczyli: Jakub Fosiński i Dawid Łątkowski. Dominik Krajewski i Bartek Zieliński dojechali na szóstym miejscu, a Jakub Kłótkowski i Michał Łukowski skończyli zmagania na 10 pozycji.

Wśród młodziczek Martyna Dykalska i Zuzanna Podgórska uplasowały się na 12 miejscu. Eryk Maciejewski i Dawid Seweryński dojechali na 15 pozycji wśród młodzików, a Kacper Bodenszac i Marcel Dłużniewski z przyczyn zdrowotnych nie ukończyli wyścigu.

Kolarze wystartowali także w Małym Rudniku. Wśród za-

ków Jakub Fosiński zajął drugie miejsce, Dominik Krajewski był 21., a Michał Łukowski 23. Róża Pilarska uplasowała się tuż za podium, Martyna Dykalska była 15. w rywalizacji młodziczek, a Eryk Maciejewski ukończył zawodu na 24. pozycji wśród młodzików.

(ToB)
fot. nadesłane



PIŁKA NOŻNA ➤ Komplet punktów

Trampkarze Lecha Rypin mają za sobą dwa kolejne mecze w lidze okręgowej. Najpierw podopieczni Bartosza Sobierajskiego pokonali 4:1 Start Stawki, a na listę strzelców wpisali się: Kowalicki, Rozpierski i dwukrotnie Dobrowolski. Tydzień później Lechici rozbili 5:0 Włocławę Włocławek. Do bramki rywala trafili: Rozpierski, Dobrowolski, Markowski i Kłótkowski.

(ToB), fot. archiwum



PIŁKA NOŻNA ➤ Zwycięstwo po walce

W weekend juniorzy młodszy Lecha Rypin rozegrali kolejny mecz w ramach ligi wojewódzkiej. Na własnym obiekcie podopieczni Szymona Moszczyńskiego pokonali 3:2 Cuiavię Inowrocław. Na listę strzelców wpisali się: Bartek Krajewski, Kuba Wrzosiński i Patryk Januszewski. Dla Lechitów były to kolejne trzy punkty. Ostatnio nasz zespół ograł 3:1 Polonię Bydgoszcz.

(ToB), fot. nadesłane

Nieudany tydzień Lecha

PIŁKA NOŻNA ➤ W środę rypiński zespół przegrał w okręgowym Pucharze Polski z LTP Lubanie, a w weekend musiał uznać wyższość ligowego rywala – Kujawianki Izbica Kujawska



Wydawało się, że Lechici złapali wiatr w żagle. W poprzedniej kolejce IV ligi kujawsko-pomorskiej rozbili 8:1 Naprzód Jabłonowo Pomorskie. Środowy przeciwnik – LTP Lubanie, to ekipa z klasy okręgowej, więc

kibice mogli być przekonani, że rypinianie zameldują się w kolejnej fazie Pucharu Polski. Boisko zweryfikował jednak te prognozy. Lech przegrał 1:3, tracąc dwa gole w dogrywce.

W weekend piłkarze Toma-

sza Paczkowskiego chcieli się zrehabilitować, ale zadanie było trudne, bo czekał ich wyjazd do czołowej ekipy IV ligi – Kujawianki Izbica Kujawska. Początek spotkania ułożył się dla Lecha fatalnie. Już w 8. minucie Klaudiu-

sza Kurka pokonał Oleg Tabaka. Później nasz zespół przejął inicjatywę, miał sytuacje strzeleckie, ale brakowało wykończenia. Pięć minut po zmianie stron nasi wyrównali. Do bramki gospodarzy trafił Maciej Rożnowski. Końcówka należała jednak do Kujawianki. W 75. minucie na 2:1 trafił ponownie Tabaka, a osiem minut później wynik na 3:1 ustalił Łukasz Galanciak.

– Pierwsza połowa była pod nasze dyktando, natomiast w drugiej zagraliśmy słabiej – mówi pomocnik Szymon Moszczyński. – Mieliliśmy trzy, cztery bardzo dobre sytuacje, jednak nie udało się ich wykorzystać. Mecz zakończył się w gorącej atmosferze, mam wrażenie, że sędzia trochę się pogubił. Nie pokazał ewidentnej czerwonej kartki za faul na Radku Rybce, który musiał opuścić boisko. Arbiter wyprosił za to na trybuny naszego trenera i pokazał czerwony kartonik rezerwowemu bramkarzowi Łukaszowi Anuszewskiemu.

Po sobotniej porażce Lech spadł na piąte miejsce w ta-

bi IV ligi. Podopieczni Paczkowskiego tracą już dziewięć punktów do prowadzącego Chemika Bydgoszcz. Rywale wygrali do tej pory wszystkie mecze i są najpoważniejszym kandydatem do awansu. W następnej kolejce Lech zmierzy się z Cuiavią Inowrocław. Mecz miał odbyć się w Rypinie, ale ze względu na remont obiektu, spotkanie zostanie rozegrane na wyjeździe.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

KUJAWIANKA IZBICA KUJAWSKA VS. LECH RYPIN		
3	(1:0)	1
Gole		
Tabaka 8', 75', Galanciak 83' – Rożnowski 50'		
Skład		
Kurek – J. Trędewicz, Buchalski, Rybka (Jankowski 90'), Baranowski (k), Szym-borski, Fodrowski, Nishizawa (Bocian 55'), Moszczyński (Rożnowski 20'), M. Trędewicz, Magdziński		

Piłka nożna

9 bramek w meczu Skrwyl

Na brak emocji w meczach swojej drużyny kibice ze Skrwilna nie mogą narzekać. Niestety w parze z tym nie idą dobre wyniki. Tym razem Skrwia uległa aż 3:6 Wiślaninowi Bobrowniki.



W bieżącym sezonie A-klasy Skrwia niestety nie należy do ligowej czołówki. Do ostatniej kolejki bilans naszego zespołu to dwie wygrane i trzy porażki. Ciekawostką jest natomiast fakt, że w żadnym meczu z udziałem Skrwyl nie padły mniej niż trzy gole. Ponadto ulubiony wynik piłkarzy ze Skrwilna to 3:2 (w różne strony). W meczu szóstej kolejki znowu mieliśmy trójkę w wyniku. Tym razem Skrwia podejmo-

wała ekipę Wiślanina Bobrowniki. Mecz zaczął się fatalnie dla naszej ekipy, która już po kwadransie przegrywała 0:2. Po kolejnych pięciu minutach było już 0:3. Skrwia podjęła jednak rękawicę i jeszcze w pierwszej połowie dwa gole zdobył Przemysław Budka. Niestety do przerwy Wiślanin zdobył kolejną bramkę i po 45 minutach było 2:4. Nadzieje Skrwyl przyjezdni rozwiali w ciągu 12 minut po przerwie, gdy jeden zawodnik

Wiślanina zdobył kolejne dwie bramki. Wynik 2:6 utrzymał się do 88. minuty. Trzecią bramkę dla Skrwyl zdobył Seweryn Chojnowski i ostatecznie Skrwia uległa Wiślaninowi 3:6.

Po tej porażce piłkarze ze Skrwilna zajmują ósme miejsce w tabeli z dorobkiem sześciu punktów. W niedzielę 1 października Skrwia zagra na wyjeździe z wiceliderem Wichrem Wielgie.

Tekst i fot. (ak)

Piłka nożna

Grot na fali

Piłkarze z Kowalk wygrali kolejny mecz w rozgrywkach A-klasy. Tym razem 5:1 pokonali Cukrownika Fabianki i prowadzą w tabeli.

Spotkanie rozpoczęło się dla Grotu znakomicie. W 25. minucie gospodarze objęli prowadzenie dzięki trafieniu Bartłomieja Lewandowskiego. Tuż przed przerwą było 2:0, a na listę strzelców wpisał się Jarosław Śliwiński. Po godzinie gry na 3:0 podwyższył Andrzej Rutkowski, strzelając kolejną bramkę w nowym sezonie. Gości dobili jeszcze: Pawłowski i ponownie Lewandowski. Cukrownik odpowiedział bramką honorową w 90. minucie.

– Od początku przewaga była po naszej stronie, w pierwszej połowie goście mieli właściwie tylko jedną sytuację do strzelenia bramki – mówi grający trener Tomasz Wysocki. – Wynik cieszy, ale najbardziej jestem zadowolony z zaangażowania chłopaków. Frekwencja na treningach dopisuje, a to najważniejsze. Nie myślimy o awansie, bo do rozegrania jest jeszcze wiele spotkań. Nie popadamy w hurraoptyzm. Życie mnie nauczyło, że trzeba podchodzić do piłki z pokorą. Jeśli utrzymamy zaangażowanie to będziemy się liczyć.

Dzięki wygranej piłkarze z Kowalk mają już na swoim koncie 13 punktów i o cztery punkty wyprzedzają drugi w tabeli Wicher Wielgie. W następnej kolejce Grot czeka trudny wyjazd do Tłuchowa. Rywale w ostatniej kolejce przegrali 2:3 z Kujawiakiem Kruszyń i zajmują szóste miejsce w tabeli wrocławskiej A-klasy.

Tomasz Błaszczewicz

GROT KOWALKI VS. CUKROWNIK FABIANKI		
5	:	1
Gole		
Lewandowski 25', 81', Śliwiński 44', Rutkowski 61', Pawłowski 70' - Rządowski 90'		
Skład		
Gruszczyński – Nowatowski, Śliwiński, Ludwiczewski, Pietrkiewicz – Żaba, Trędewicz, Pawłowski, Lewandowski, Wysocki – Rutkowski. Na zmiany wchodził: Kaczyński, Szymczak, Piotrowski, Bętlejewski.		